

30870

ప్రతి దినము ప్రకటించబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 24వ తేది సోమవారము

No. 146

సంపుటము. ౪.

పింగళ నామ సంవత్సర నిజబాద్రపదమాస శుద్ధ అష్టమి.

సంచిక ౧౪౬

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పటికాలపు రుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు సువాసనగలది. ఆల్కాహోలుగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకడే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్ప సారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన నిన్ను లవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న నైజా (ఆర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు	0-8-0
మధ్యరకము నైజా 1-డ్రాం	" "	0-12-0
పెద్దరకము నైజా 2 "	" "	1-4-0
నెట్టనైజా 4 " లేక 1/2 డ్రాస్సు	" "	2-0-0

వి. పి. ఇర్వులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులను దొరకును. దీనికి ఆ నేకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైన న, కాడ్డపైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవానికి వ్రాసినచో అజాకియ్యముగల సువాసనకాడ్డ ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ ఏజంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 153, జమ్మామసీదు బొంబాయి.

The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.

ది ఏషియన్ కమర్షల్ అసూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.

- (1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత సందాలు వేయబడినది రు 4,74,025. చెల్లించినది రు 98,555
- (2) సొమ్ము: గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలలోనూ, పోర్ట్ ట్రస్టు, మ్యునిసిపల్ డిబెంట్లలోనూ పెట్టుబడి పెట్టుబడును.
- (3) గతించిన పోలిసిలు: ఇతర కంపెనిలిలోవలెనే, నియామక మేమియు లేకుండ, ప్రీమియముల తొలగాట బకాయ నూటకొదిలీ వడ్డీతో నిచ్చివేసినచో తిరిగి అమలులో నుంచబడును.
- (4) పొల్సిలు: వీటికి కల హక్కులు, సౌకర్యములు ను రెక్కడను ఉండవు. (799)

పూర్ణమైన లాభపుహక్కుగల ఎండవ మెంటు భీమా: భీమాచేయించినవారు త్వరలో కాలము చేయునెడల మట్టుబడును నకు కలుగు సౌకర్య మొకటి, భీమాదారు చాలకాలము జీవించునెడల అతని జీవిత కాలమునందే ధన సహాయముకలుగుట. లాభము (బోనసు) ప్రతి 5 సం॥ ల కొకసారి భీమా మొత్తమునకు చేర్చి, ఆ ఖరన భీమా మొత్తముతో నియ్యబడును. లేదా, ప్రతి 5 సం॥ పిన్ గుట రొక్కముగ తీసికొనవచ్చును. లేక తరువాత చెల్లింపవలసిన ప్రీమియములలో తగ్గించుకొనవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును వలయువారు, ఈ క్రింది చిరునామాలకు వ్రాసికొనవచ్చును.

జె. కె. రాజారావు పంతులు సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 5, తంబునెట్టివిధి, మద్రాస్.
డి. శమాచలపతిరావుగారు, చీఫ్ ఆర్గనైజింగు ఇన్ స్పెక్టర్, గుంటూరు.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

నై నిచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనివారు, చెన్న పట్నం,

నరి, చోట్ల, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱు, అరటి మొదలగు మాగాణి ఖనిష్టి, పయ్యర్లకున్న గుంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగకన్నెరాలకున్న సంపూర్ణఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యెన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచే ఎరువులు కొనవలసిన వారి తొలగాట భూములపట్టిగ రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరిశీలించి అయాభూముల గుణాగుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. “శాస్త్రోక్త ఎరువు” అను మాసంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికను, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అశిములకున్న ఈ క్రింద నడచుటలందుండు వైవిలాసములకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

బహుమతి! క రూ॥ల నెలగల వాచ్. బహుమతి!!

ఈ చిత్రపులోగల సిరా అద్దక వ్రాము ఆస్త్రియాదేశపు 14 క్యారట్ల గోల్డ్ పేటెడ్ నిబ్బుల ఫాకాటెకోవేనా, ఒక సిరాబుడ్డి, 1 నిబ్బు 1 క్లిప్పుతో నెల రు. 8-4-0. ఈ వేనాను కొనువారలకు వైచెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుమతిగా యివ్వబడును. మదరాసు మెయిల్ డ్రూరు కంపెని, (888) చైనాబాగు రోడ్డు, మదరాసు.

TRY ONCE! TRY ONCE!!
AMRUTANJAN
Best Indian Pain Balm
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE
Sold Everywhere.
Our Catalogue sent free on application.
APPLY FOR DETAILS:-
AMRUTANJAN DEPOT,
BOMBAY & MADRAS.

వీరమయినది. టటోవర్ స్టాక్ 490

ఇది నూతనమైన గొప్పవాసనగలది. స్పిరిట్ సంబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పము మొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు కష్టముమీద తగిన వాసన వదిలక యుండును. ఇతర వాసనల వలెగాను. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజ మును నెరుగ గలరు.

1/2 డ్రాస్సు బుడ్డి	2-0-0
1 డ్రాము "	0-12-0
1/2 డ్రాము "	0-8-0

ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-2-6
ఏజెంటు కావలయును: తాము చెల్లించగలిగిన ధరావతు తెలియపరచినచో ధరభాగ్ను చేయబడును.
ఈ త్రమములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.
ఏ ధరస్టాక్ పెర్ఫ్యూమరీ కో,
నెం 1, వైదోర్, బొంబాయి నెంబరు 8.

What is a Myers PATENTED Hand Pump ?
A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.
537
K. B. Joshi & Co.,
321, Hornby Road Fort Bombay.

శ్రీ మంతుల కొక హెచ్చరిక

మీరు పూర్వము దేహ పట్టుకమును కలిగియున్నారా? తేనియో మాడిక్కు వికర్ ఆను జోషధరాజమును వాడిమాడండి. అమితత్వము నేరగలిగిన బలహీనత, ఈ నోవికారము, నరపటుత్వము లేమి మున్నగునవి యే కారణములచే నలిగిన వయినను సకల దీనివలన వ్యసనము జెందును. ఆకాల వృద్ధాప్యమును రానీక పురుషుల పరిపూర్ణ యోగవంతులచేయును. చోర్యుల్యమును సోగొట్టి దృఢకాయల జేయును. క్రొత్తరక్త ముద్భవించి, ఉత్సాహము కలిగించి నూతన పురుషునిజేయును. గొప్పవిలువగల మూలకలచేసిద్ధము చేయబడినది 48 మాత్రలు గల డబ్బీ కెల రు 10-0-0 మాత్రమే. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. నేడొక డబ్బానుకొని వాడి, కాని చనుత్కారముగు ఫలము లను పరిశీలించుము. అనేక మందులు పనిచే నని పట్ల నిది ప్రఖ్యాతి గాంచినది. ప్రత్యేక బిర్లాతరులు, మాడిక్కు మ్యూనుఫ్యాక్చరీంగు కంపెనీ, (868) 886 మెయిన్ స్ట్రీటు మకాం పూనా.

MADIX MANUFACTURING Co., (Dept 35, MAIN STREET, Camp, POONA)

నిర్మలమైన

మలబారుసారాయి

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదొందబడినది)

కొలంబో అరక్ వలెనే, ఇది మలబారులో సిద్ధము చేయబడినది. బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది. జను కాలుగాలను బుడ్లుగల పెట్టెలుగ అమృతమును.

విడి సీసాలు అమృతవపు.

యస్. పి. సారథి, అందుకో, మదరాసు. (826)

ఆర్. సి. ఎచ్. హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడగు కూచి నాసింహముచే రచించబడిన యీక్రింది గ్రంథములు, పితాపురములో గ్రంథ కక్షయొద్ద దొరికును. (882)

పోస్టేజికాక వెల

1. శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసచరిత్రయు బోధములు - ఛద్యకావ్యము - మొదటికూర్పు (12 ప్రతులు మాత్ర మున్నవి) 0-8-0
2. " " రెండవకూర్పు 0-10-0
3. శ్రీ కారాంగ (వైతన్యస్వామి) చరిత్రము - ఛద్యకావ్యము - మొదటిభాగము 1-4-0
4. " " రెండవభాగము 1-4-0
5. రూపలత-నాలుకము (క్రొత్తకథ) 0-14-0

మలబద్ధకమున కద్దుత చికిత్స

మరుమరు! క్యూలాల్ మరుమరు!! అను ద్రావక మొక్కలే. ఇందుది బలము నానము లేది. దీనిని శుద్ధిచేసి చెన్నపట్టణములోని మ్యామార్కు స్ట్రాండర్ల ఆయిల్ కంపెనీ వారిచే బజారులో అమ్మకమునకు ఇవ్వబడుచున్నది. ఈక్రింది యామధ మకాణములయందు దొరుకును:— స్మిత్ స్టాకింగు అండ్ కంపెనీ, ఎస్పెనేడ్ డిస్ట్రి. హౌస్, హుక్. బ్రాడ్వే ఆర్. మెస్సేజ్. మా టునోడ్ న్యాన్ అండుకంపెనీ సెకాఫోమ్ మరియునాన్రబీచ్ దాదా అండు కంపెనీ చీనాబజారు ఏథి అక్వెస్ అండు కంపెనీ బ్రాడ్వే అయ్యోకల్లు యిదలి 2-57 దేవరాజమొదలిఏథి సెకాట్ ఆండ్రూస్ ఫార్మెసి. వేపేరి రాజా. డి. మూ. బందరుఏథి

879

వృత్తాంతలేఖలు

బారువ వార్తలు

(మా స్వకీయ విలేఖరునివద్దనుండి)

చిల్కా స్త్రీమరు

బారువ, సెప్టెంబరు 18:— ఈ స్త్రీమరు యధారీతి నలు దిక్కుల యిసుకచే పూడ్చబడియున్నది. పార్లమెంటులలో సముద్రము పొంగి చాల నీరువచ్చుటచే స్త్రీమరు పూర్తిగా యిటు అటు కదలినది. అప్పట్లో నౌకాధికారు లందరు లోనికి బోయి విశ్వ ప్రసన్నములు జేసిరి. కాని మరి లోనికి వెళ్ళ లేక పోయెను. అప్పట్లో ఇంకే స్త్రీమరు అయిననుండి యాడ్పి నవో మలభముగా లోనికి బోయి యుండును. తరుపరి నీరు తగ్గినది. పూర్వము ప్రక్కకు వంగియున్న స్త్రీమరు యిప్పుడు సమముగా నిలిచియున్నది. ఇందుచే 2 నెలలు సముద్రపుదరిని గుడారములలో నివసించుచుండిన నౌకాధికారులు మూడు దినములనుండి స్త్రీమరులో కాపురము జేయుచున్నారు. స్త్రీమరు లో దుర్గంధమంతయు బోయి ప్రస్తుతము శుభ్రముగా నున్నది. వందలకొలది ప్రజలు దూరదూరములనుండి వచ్చి స్త్రీమరును జూచి బొవుచున్నారు. స్త్రీలు బిడ్డలు గూడ నిచ్చెనలనై ను లభముగ లోనికి బోయి వచ్చుచున్నారు.

నౌకాధికారులకు గావలసిన సామగ్రి విశాఖపట్టణము నుండి వచ్చిన డేవిడ్ గారు సప్లయజేయుచున్నారు. మూడు దిన ముల క్రిందట యథావిధి సామగ్రి అడకూలీచే బట్టించుకొని స్త్రీమరు లోనికి బోవుచున్నపుడు కష్టమునవారు సామగ్రిని పరి శీలన జేసిరి. అందులో 4 తులముల నల్లమందు దొరికినది. సప్లయదారుని ఆడ కూలీని బామియై విడుదలజేసి పోలీసు వారు చార్జీ జేసియున్నారు. ఈర్ష్యచే విరోధులు బెట్టిరిని వదలిగలదు.

స్త్రీమరు.

ఈ వారం రంగూనునుండి “జీరా” అనే స్త్రీమరు 250 ప్యాసింజరుల లోడను రాక్షసిబొగ్గు లోడను దిగుమతినమిత్తం వచ్చి ప్యాసింజరులను, రాక్షసిబొగ్గును దిగుమతిజేసి కొలం బోటు బోయినది. రాక్షసిబొగ్గు చిల్కా స్త్రీమరునకై జేబడినది. మదరాసునుండి “పజలూర్” అను స్త్రీమరు ఎగుమతి నిమిత్తం రంగూను బోవుటకై వచ్చినది. 150 మంది ప్రయాణీకులను నుమారు వెయ్యి కొబ్బరికాయ బస్తాలను ఎగుమతి జేసికొని గోపాలపురం బోయినది. బోట్లు సగమువరకు మర మృతులలో నుండుటచే బోట్లు సప్లయ బాగుగా జరగనందున నుమారు రెండునెల కొబ్బరికాయల వస్త్రరాసాచుగ్గి చాల ఎగుమతిగాక నిలిచి పోయినది. గత రెండుమాసములనుండి యిచ్చటనుండి సగుతు విస్తారం రంగూనుకు యెగుమతి అగు చున్నది. సరుకునకు సప్లయ జేయలేని బోట్లు లేనందున కొంత సరుకు గోపాలపురమునకు యెగుమతి నిమిత్తం బోవుచున్నది. త్వరితం కంపెనీవారు యీ లోపము గనుగొని వర్తకులకు వృధాఖర్చులు దగులనియ్యకుండురు గాక యని వారిని గోరు చున్నారు.

పంచమబోర్డు పాఠశాల.

శ్రీ కృష్ణదేవరాయ గ్రంథ భాండాగారసభ్యుల కోరిక వైని తాలూకా బోర్డువారు పంచమ బోర్డుపాఠశాలను ఈ నెలనుండి యిచ్చట స్థాపించిరి. ప్రస్తుతము 20 మంది బాలురు యందు జేరిరి. ఇంక జేరవలసిన బాలు రనేకులు గలరు.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు

లిలా లేక సురేంద్రనగరమణి:— ఇందు శ్రీల మనస్సై ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినవి. రూ. 1-0-0 యశోధర:— ఇందోక యాడుది తనమగనివైగల యస్సరా గమునకై పడరానిపాటుపడి యున్న తిస్థితికిదెచ్చును 0-12-0 మనోరమ:— మగడు పేటకేగి రాక్షసుసోద్ర జిహ్వాకొననతని సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల వెండిచేయును. 0-10-0 జగదేకరంధ:— అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తిస్థి తికి దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ... ఆ. 0-10-0 సహనోదర వాంఛ:— తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. ఆ. 0-4-0 అత్తలారాబలమున కోర్కెనికోడండ్ర ప్రలాపము:— అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములుగలది. ఆ. 0-2-0 మిత్రదోహతు:— ఆపద్బంధుడగు మిత్రునివై నిందమోపి కడకు నాను జిహ్వాకొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0 ఇదియేగాక యితరనవలలు కథలు పంపుడనినను పంపుము. 838 వలయువారు:— కణ్ణాక్ బుక్ డిపో. 839 కొక టేబుల్ స్ట్రీ, పీథి, సామంతారు పీట, మదరాస్.

నరసాపురము వార్తలు.

స్వకీయ విలేఖరుని యొద్దనుండి.

గోదావరి

మా రివిన్యూ డివిజనుకు ముత్యాల వెంకన్న నాయు. బి. ఎ. బియల్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు 8. 9. 17వ తేదీని జార్జీ పుచ్చుకొనిరి. ఈనడును డివిజను ఆఫీసర్లు తరుచు మారుచుండుటవలన మాతాలాకాల ప్రజలకు కొన్ని యిబ్బం దులు కలిగినవి.

గోదావరి వరదలు.

ఈ సంవత్సరము గోదావరికి విశేషవరద వచ్చినది. వరద నాలుగు గోజునుండి నిలన యున్నయవలన, తొరక భూములుగల రయితులకు వారి పశువులను చాలా యిబ్బంది కలుగుచున్నది. ఈ వరదలవలన పంటకష్టము గూడ కలుగు నని యిచ్చడయితులు విశుపనుచున్నారు.

డి. పి. డబ్లిము.

గోదావరి వెస్టరన్ డెల్టాకు యిగ్గి క్యూటిపు యింజనీరుగారు, సి. బి. కానెలుగారు, స్పెషలు డ్యూటీమీద వెళ్లుచున్నారని తెలియుచున్నది. వీరు డెల్టాయిరిగేషను విషయము, అనేక మార్పులను తలపెట్టి, రయితుల బాధలను తగ్గించుటకు బ్రయత్నించు చున్నారని వినుచున్నాము. ఆమార్పులలో ఆయకట్టును స్థిరపరచి, సారవాదాళవాలకు, వంతుల ప్రకారము నీరు సప్లయ చేయట, ముఖ్యయినదని వినుచున్నాము. ఈ మార్పులను చేయుటకు విశేష ధనము కావలసి యుండును. కనుక ఈపనులు పూర్తియగు సరికి, 10 సంవత్సరముల పట్టవచ్చును.

రివిన్యూ, డి. పి. డబ్లిము, వారిస్పెషలుపార్టీ.

గోదావరి వెస్టరన్ డెల్టాలో 4 అంగుళముల తూరలు సరిగానీరు సప్లయచేయుటలేదని, డి. పి. డబ్లిమువారి, అంచ నాలు తప్పగానున్నవని ప్రజలు 7,8 సంవత్సరములనుండి యాం దోళనము చేయుచుండిరి. ఇందలి నిజానిజములను కనిపెట్టు టకు, 1908-వ సంవత్సరములో నొకసారియు, 1915 సంవత్సరములో నొకసారియు, గవర్న మెంటు వారు కమిషనుల మూలమున విచారణచేసిరి. వారిచే గత ల యితరువారే నిరుటి సంవత్సరము ఎ. యం. ఐ. జి. సి. పేరూ, వి. సి. ఎస్. గారిని, యీ అంగుళుని విచారించుటకు నిమించిరి. వారు కొంతపనిచేసి, వర్ష ములధికమగుటచే, పని నిలుపుదేయవలసినవచ్చెను. ఈసంవత్సరమును, వారు మరల పని ప్రారంభించిన వెంటనే వర్షము లధిక మగుట వలన, పని పూర్తికాలేదని వినుచున్నాము. ఇందువిషయమున చాల ధనము కర్చుచున్నది కాని కార్యసాఫల్య మెప్పటికి చేకూరునో తెలియకున్నది. ఈలోపున రయితుల బాధలు నివారణచేయుటకు, గవర్న మెంటువారు 5 అంగుళముల తూరలుపెట్టి ఆయకట్టును వృద్ధిచేసినయెడల నీటి యిబ్బందులు కొంతవరకు తగ్గవచ్చును. లేనియెడల యిరిగేషను పంచాయితీలను నియమించినవోట 4 అంగుళముల తూములకు బదులు 5 అంగుళముల తూములనుంచి, పరిశీలించిన యిట్టి వ్యయమును, ఆలస్యమును లేకుండజేయవచ్చును. ఈవిషయము మన రాజధాని సభలోని గౌరవ సభ్యులు, ఆలోచించవలసి యున్నది.

పోస్టులనోటీసు.— రాబోవు గురువారము 21 వ తేదీ నాడు తురకలకు బుక్రేదువంతుగ గనుక పోస్టాఫీసు మూసి వేయబడును. అదివారము నాటివలెనే పోస్టుపని జరుగును.

శ్చశానవాటిక

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతమగు నవల

కాలికో బైందు 1-0-0 అట్టబైందు అ. 0-14-0 839 మానేజరు, కలాభివరని

రాయవరం, రానుచంద్రపురం పోస్టు; గోదావరిజిల్లా.

పురంజయ అను చక్కని నవల

లోకప్రసిద్ధి గాంచిన రైనాల్డు వోరవారి కెన్నెత్ (Kenneth) అను నవలనుండి యనువాదంపబడినది. ఇందలి ప్లాటు, కథాచనుత్కారమును మిగుల నవోరంజకములు. ఈ గ్రంథకర్తగారి నవల లన్ని దేశీయుల మెప్పువడయుచున్న పగుటచే వేరే చెప్పవలసిన అగత్యము లేదు.

వెల చందాదారులకు రు 0-12-0. ఇతరులకు రు 1-2-0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, లీలావతీ గ్రంథమాల, 896 రాజమండ్రి. (గోదావరి జిల్లా)

ఆనిబిసెంటుమ్యుగారి విడుదల

కనరా మృదాలయము.

అమృతగారి గౌరవాధ్యక్షులు ఈనెల 21 వ తేదీన కనరా మృదాలయ మొక పూట మామయబడినది.

సార్వసారిధిస్వామివారి ఆలయము.

అనాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆలయమున యనుచు వీధులచే నలంకరింప బడినది. సర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, పి. కే. తెలంగాణుగార్లు ముఖ్యపదవులు ఆలయమునకు రాగాదివాసులవారు ఎం. ఓ. సార్వసారిధి అయ్యగారు ఎం. ఏ. ఎం. ఎల్. (రత్నైక్యశిల్పి) గారు భర్తృకర్తలలో నొకరు గల గాస్వామి (శ్రీశ్రీ గారు) మస్వాగత మొసంగిరి. పిమ్మట బ్రాహ్మణులు నేదయంత్రములతో నాశీర్వాదించి వారికి నాశీర్వాదులు నొసంగిరి. పిమ్మట వారు గర్భగుడిలోనికి అగ్రవరాలిని కర్పూరహారతి మొసంగిరి. దేవాలయాధికారులు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు తెలంగాణుగార్లు పుష్పమాలలచే నలంకరించి దేవాలయమునంతయు చూపిరి. పి. దొరస్వామయ్యగారు భక్తవతు ప్రసాదము చేయించిరి. ప్రసాదము చుట్టుపట్లనున్న అన్ని యింద్రానికిని పంచిపెట్టబడినది. దేవాలయమునెద్దకు రాయినాహేలు జి. నేంకటరంగరావుగారు. కే. పి. వీరరామవారాధిగారు గూడ వచ్చిరి. పిమ్మట సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు తెలంగాణుగార్లు ఎం. ఓ. సార్వసారిధి అయ్యగారు తమ గృహమునకు గొనిచని హారతియొసంగి కొబ్బరికాయలను కొట్టించి గోదించిరి.

శ్రీవైష్ణవ సుందరము.

అనాడుదయమున నీమంగళముఖ్యార్థముకడ ౧౦ జమానియగు కృష్ణమాచారిగారిచే హోమయ్యాల సత్కార మొనర్పబడినది. రాత్రి 7 గంటలకు సభ్యులును అతిథులును సుమారు 50 మంది సాలంకృతమగు భోజనసహాయము సమాజేశమై ముహూర్తములను తీర్చిగ నారగించిరి. చందన తాంబూలము లొసంగబడినది. పిమ్మట సభ జరిగినది. ఏ. నరసింహాచారిగారు సంతకమును తెలుపుచు వందలముల నర్పించుచు హావ్యపించిరి.

పరివార్తాంశ కృత్యజ్ఞాతి.

కొందరు పరివార్తాంశు కే. గారునుబుద్ధయ్యగారి ద్వారా ఉత్సవ వ్యయముల కొరకు రు 10-8-0 ల నందిరి. అద్యాయ పంచమపాతకాల బాలరత్న భోజనము పెట్టుటకు సామ్యు వినియోగింపబడినది. ఒక మహమ్మదీయ వర్తకుడు పంపిన కలకండ్ల పంచన బాలరత్నగూడ పంచిపెట్టబడినది. ఆ వర్తకుడివరకె విసెంటునిధికి రు 500 ల విచ్చేను. ప్రసాదముగ కొంత కలకండ్లను తినకు పంపింపబడు నొక సారాప్త (బ్రాహ్మణ ప్రయుఖులు రు 5 ల పంపెను.

స్వామియందు పుణ్యం

ఆనిబిసెంటుమ్యుగారి ప్రకటనము.

ఈ నెల 22 వ తేదీ న్యాయుండియా పత్రికనందు ఆనిబిసెంటుమ్యుగారు మరల సంపాదకత్వమున వహించుచు నిలువ ప్రకటించిరి.

స్వస్థయము

నేను మరల సంపాదకత్వమున కనించుచున్నాను. కాని తెలంగాణుగారు గూడ కనీసము కాంగ్రెసుసభ జరుగు వరకైనను సంపాదకత్వమునండి నాకు సహాయ మొనరించెదరు. వారు కాశ్యపులకు నుండు గాత్ర యనియే నేను కోరెదను. భైరవయ్యగారు భక్తితోను నైపుణ్యముతోను పత్రికను కొనసాగించినందులకు సంపాదకునకును సంపాదక వర్తమునకును ముద్రాపాపములను, అక్షర గణకులను నేను హృదయపూర్వముగ వందనము లర్పించుచున్నాను. నేను మరల వారితో గలసి నున పనిని జరుపగలుగుటకు సంశయించుచున్నాను. ప్రాశస్త్యము తిరిగినది. శ్రీశ్రీపుట ప్రాగంభమైనది.

నాచర్యము సమర్థించుకొనదు గాని మర్యాదలతో సంబంధముగల ఇతివృత్తము నిందించు గాని ఆపుటవై నేనెట్టి పదములను వ్రాయజాలను. అంగ్లయండియా పత్రికలతో నేను వాదమును పెట్టుకొనగోరను. చెడుగునకు ప్రతిక్రియచేసి వివాదము నెంచగోరను. నాకు వాగ్వివాదము కలిగినతెరిసి ఆ పత్రిక తివ్యవచ్చిన రీతిని వ్రాసినది. వాకిపుడు స్వేచ్ఛ గలిగినను ఈ విషయమున నేను మానవ్రతమున వదలను.

స్వపరిపాలనము గల దేశములం దాంగ్లదేశ మగ్రగణ్యముగ నున్నది. అట్టి అంగ్ల సామ్రాజ్యమున భారత ఖండమునకు చిర స్థానమును కలుగ నేయుటకు నునము చాలపని చేయ

వలసి యున్నది. ఇంకిలండు ప్రాముఖ్యతగల కార్యముల కొకటి లేదు.

కాంగ్రెసు లీగు విధానమునే మన మనుసరించెదము. ఈ కాంగ్రెసును సాధింపగలుగుటకు భరతఖండమునం దభిమానము గల వారందరూ ఏక విశ్వాసముతో ఏకాశయముతో ఏక చిత్తుతో ఏకీభవించి పనిచేయవలెను. అందులకు మన శక్తిని మనకాలమును గూడ మనము పూర్తిగా వినియోగింప వలసియున్నది. ఇదిగో మహమ్మదీయ నామకులతో పాటు ముఘల్ కలసి పనిచేయటకు మహమ్మదీయ ముఘల్ నామకులతో గూడ నమరకాలమున స్వేచ్ఛను బడయుగలుగుచున్న నేనానించెదను. వారి బడుదలవలన మన ఆనందము సమగ్రమగును. — ఆనిబిసెంటు, న్యాయుండియా పత్రికా సంపాదకు గారు.

చెన్నపురి విద్యార్థులకు

నాకు ప్రాచుర్యమును పాత్రులగు మీకు నేనొక హితమును తెలుప గోరెదను. మీరు నాయం దమరాగము గలదు. కాన నా వాక్యములను మీరాలింకుచు నే నెవరును. శ్రీకరుకు సోగంటము జరుగుచున్నదని మీరెరుగుదురు. కాశ్రీయ మగు నాంగ్ల శాస్త్రము నిండు కడయే విజనక మీ పెద్దలు మరల మమ్మి విముక్తులగుచేసి మీనేనచేయటకు మరల మాకవకాశము గలిగించిరి. మాని గృహము కడుదీప్తిముగ మీకుకనబడుట నితర గాని గాననే ఇటీవల కొన్ని వార్తములనుండి మీ రానేమియు చూపనాశిరి. మనము చేయదగినదియని దేనిని మనము చిర కాలముక్రిందటనే ఏకాభిప్రాయముతో నిర్ధారణ చేసితిమో ఆమేరను మీ దక్షుడైన చాటవలదని మిమ్ముల నందర నే నెంతయు బ్రతిమాలేదను. మీరు కాద్యభివ్యసాహమునకు గడంగుదు. అది మీ పనిగాదు. 559 వ జి. వోను బద్ధుడవలెనని దొరతనమువారికి విజ్ఞాపన సంపుట. కాని మీరు ప్రత్యేకసభలను చేయకును. అట్లుచేయుట రాజకీయాంధోళిన మగును. అట్లుచేయుట విద్యార్థులపని కాదని మే మందరమును నిర్ధారణను చేసితిమి. మీరును గూడ నిర్ధారణ గావించితిరి. ఈపట్ల సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు హితోపదేశమును మీరు లెన్నగ నాటింపును. జాతీయవన భారణమును గూర్చి సభలవనము లేకుండ నే మనము పరిష్కరించుకొన వచ్చును.

భరతఖండమున మేలొనగూడుటకు మీరును మేమును గూడ మొదటివిషయముగ భావించవలెను. మాండుకుగారి రాకకునిర్దేశపడి హిందవులును మహమ్మదీయులును దేశభక్తి గల భాగీనియలందరును చేయుమాచనలకు మాండుకుగారి రంగీకరించునట్లు చేయుభావము మనమైనట్లే. ఇదిచాలభార గగుపని. కాన మీరు స్వల్పవిషయములలో కోర్కెయొకటినియొకొని భరతఖండ స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రతి కూలు గను నా క చేతుల లో చిక్కుకొనక ఈ యున కాంగ్రెసున మాకు తోడ్పడుదు. మనముచేయు ప్రయత్నము మహమ్మదీకోర్కెదణము కొకట. మీరు భారతమాత పుత్రులుగానె తల్లిపనికంటె మిన్నయగు కాంగ్రెసు మీకింకొక్కటి యుండదు. కాన మీరు నా ప్రార్థన మాదిరించున నమ్మెదను. — ఆనిబిసెంటు.

మిత్రులకు విజ్ఞప్తి.

హిందూదేశమునందన్ని రాష్ట్రములందును గల మీ కొందరుకు మాండుకుగారికిను వింతలేమింద పనిచేసితిరి. నరయు మీరట్లు చేయుటలో కాశ్రీవిరుద్ధముగావండ సగౌరవముగ భావించుగ వామాబలమునగాక ఆత్మకత్తితో ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడించితిరి. కాని, మీకందరిని మేము కృతజ్ఞులౌ పూర్వకందనము గాచరుచున్నాము. కాన మనవలన నెనకేని నష్టము కలుగలేదు. మనలంకల కెదరును నిందింప ననకాశము లేదు. గాన మననందరము నీసమయమునకలసి యొనరింగియు. సర్వజన న్యాయపితాభిప్రాయ మనప్రార్థనల నాలకించెను. దేశభయలందును మనీసులందును గృహములందును ఏక కాంగ్రెసుకై ఏక చిత్తుతో నొనర్పబడిన ప్రార్థన లాంగ్లవ్యంతర్యము నూలించెను. ఫల సిద్ధి కలిగినది. కాన మన నుండియును కలసి ఆ సర్వోదయము వందనము లర్పించి సుస్థము నభినందించుకొందము.

ఇండియా సంత్రుగారును, రాజప్రతినిధిగారును చెన్నపురి గవర్నరుగారునుగూడ మనవందనములకు సాక్షులగుచున్నారు. మాండుకుగారి వారుగూడ మనకు తోడ్పడిరి.

ఎందరో మిత్రులను నాగభరతి చిత్తులై తింతివాదలను వర్ణము గురిపించిరి. వారి కందరికిని ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ ననుసాగరములను తెలుపజాలమికి మిత్రులందరూ నుమ్మి మన్నింపగోరెదము. మాత్రుచేత నేనొనరించుటలోనే మేము వారికందరికిని వందనముల నర్పించెదము.

ఒక్కరి నామము

ఒక్కనామమును మాత్రమేమేమిచట చెప్పకతప్పదు. అతడు భరతఖండ పితామహుడు (దానాభాయి కాకోడిగా రంతలంతుటచే నాస్థానము నలంకరించిన వాడు) విజ్ఞానమున వృద్ధు, ఉత్సాహమున యువకుడు. అతడు డాక్టరు. సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు మహానీయుడు. నాయకు డెల్లు మెలంగకలెనో డాక్టరుగారు నునకు చూపిరి. ఈరిఖ్యాత భారతపుత్రరత్నము పాదపద్మములను మేము ననుస్మరించు చున్నాము. ఇంకను ఇట్టివారి చేరు లెన్నియో పేర్కొనందగినది గలవు గాని కొన్నిటిని పేర్కొనటవలన తొందరతో చరికొన్నిటిని వదలెద మేమో అను భయమున మే మందులకు సాహసించజాలకున్నాము. కాని వారి నామములన్నియు మా హృదయ ఫలకములందు చిత్రితములై గుమ్ముచి. ఆనిబిసెంటు, బి. పి. వాడేనూ, గార్జి ఎస్. అరండేను.

ఆనిబిసెంటుమ్యుగారి ప్రథమ సందర్శనము.

శనివారము (22-9-1917) నాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు బిసెంటుమ్యుగారు మొదటిసారి స్వీపింధిమోచనానంతరము న్యాయుండియా పత్రికాలయమునకును వై. ఎం. వి. ఏ. మందిరమునకును హోమయ్యాల కా ర్యాలయమునకును ఆగండేలు వాడేనూ గార్జితో గూడ విచ్చేసిరి. వై. ఎం. వి. ఏ. గోడ్లహేలు మందిరములును హోమయ్యాల కా ర్యాలయమును మనోహరముగ నలంకరింపబడినది. వై. ఎం. వి. ఏ. మందిరమున పూర్వ మున్ను గా శ్రీస్థానమున నుపహారముల కొరవల వాటు గలదో ఆ స్థానమున చక్కని గోపుర మేర్పరుపబడినది. అచట నమ్మగారు మున్నగువారిండు విశ్రమించి ఉపాహారముల నారగించి దేనికెక్కె వచ్చిరి. సజ్జనుగులు ప్రకటనము పత్రికలందును లేవచ్చును ఆరిగియను బ్రాడ్వేషియును వై. ఎం. వి. ఏ. హోమయ్యాల మందిరములును ప్రజలచే నిండిపోయెను. వై. ఎం. వి. ఏ. మందిరమున సన్మానపత్రము సమర్పింపబడినది. మువ్వరు స్వీపింధులు పుష్పమాలలచే నలంకరింపబడిరి. పిమ్మట వారు మువ్వరును కడుసంగ్రహముగ నుడిచి వందనముల నర్పించిరి. బ్రాడ్వేలోని హోమయ్యాల కా ర్యాలయమునందలి సభావిషయములు లేపటి దినమున ప్రకటింపబడును.

బిసెంటుమ్యుగారికి స్వాగతము

నిన్నటిదినము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు రాయపేటలోని గౌరీవిలాసభవనమున గల విశాలమైన బోటలో మహాజనసభవారు. చెన్నురాష్ట్రీయ దేశీయ మహాసభాసంఘము వారును, చెన్నపురి హోమయ్యాల సమితివారును బిసెంటుమ్యుగారికి ఉత్సాహభరిత మానసములతో హృదయపూర్వకమగు స్వాగతము మొసంగిరి. 3-30 గంటలకే జనులు తండ్రిపతిండుములుగ సభాప్రాంగణమునకు గాగొడంగిరి. నియమిత సమయమునకు బోటయంతయు కనీసము మూడువేలయనికి తక్కువగాని ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను. 100 మంది భారతాంగులు వచ్చియుండిరి. వీరెల్లరును సంతోషవదనములతో తమ నాయకులగు బిసెంటుమ్యుగారిరాకకై మిగుల నాత్రతతో వేచియుండిరి. ఈసభకు అన్ని తరగతుల వారును, అన్ని జాతుల వారును విచ్చేసిరి. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, గుజరాతీలు, మర్యాడీలు, హైందవశ్రీయులు—వారు వీరనేల యెల్లరును మన దేశదేశ తేయుటయందు యగురుల బడి, స్వీపింధిమోచనము గాంచిన నాయకత్వమును గాంచి సంతోషించుటకై విచ్చేసిరి. సభ్యులలో ప్రయుఖులగువారి కొందరి నామములను మాత్రమిచట పేర్కొనుచున్నాము:—పి. కే. తెలంగాణు, జినరాజదాస్, వాడేనూ, ఎల్. ఏ. గోవిందరామవయ్యగారు, పురాణం నాగభూషణం పంతులు చట్టా గురుస్వామిశెట్టి, సి. ఎస్. గోవిందరాజులు మొదలి యారు, డాక్టరు సంజుండనాథు, కాళినాథుని నాగేశ్వరరావు కలవల కణ్ణులశ్రీశ్రీ, ఎస్. కిన్నెరెంగయ్యగారు, చట్టా శేషగిరావు, ముల్లాచెను వాసుదేవ, హుసునరదాసు హోగార్, నాండిగార్ బాగ్రి, మంగమ్మార్ జనాసింకు, ఇ. తేభాక్, లాడు గోవిందదాసు గార్జి మున్నగు వారును ఆ భిల భారతి పితామహులగు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారును, ప్రేక్షకుల సంఖ్యతరీ ధ్యాయముల మిన్నముట్టుచుండ సభికతెంచిరి. సరిగా 5-30 గంటలకు చరితపూర్ణ కలశమును గొని బ్రాహ్మణులు నేదవాక్యముల నుఘోషింపుచు ముందు నడచుచుండ పి. కే. తెలంగాణుగారు ముగ్ధదృక్కులై వచ్చుచుండ, సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు, జి. పి. నరేశు

గార్లు వెంట నడుచుచుండ, సభ్యులనుండి వందేమాతర ధ్యానములు చెలంగుచుండ, బీసెంటమ్మ, వాడియా, ఆరండేలు గార్లు సభకుగొడవడిరి. సభ్యుల ఉత్సాహమునకు మేరయే లేదు. ఆసభ్యులందఱు వారందఱు భగవత్సన్నిధ్యమున నున్నట్లు తోచినది. సభయం దించుకయు నల్లరిలేక, మిగుల కట్టుబాటుగాను, నిశ్శబ్దముగాను యుండెను.

అధ్యక్షక నియోజన తీర్మానమును లాడుగోవిందరావు గారుపాదించగ కన్మరి రంగయ్యగారు నవదించిరి డాక్టరు సర్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఉపనిషత్పత్ర పఠనముతో బ్రాహ్మణులు పూజకలలమును అమృతానికి సమర్పించిరి.

ప్రాతిముతోపాటు తమలసాకులు, చెక్కులు, అరిటి కండ్లు, కొబ్బరికాయలును బీసెంటమ్మగారి కొంగుగడచెను.

అడయూరులోని పుస్తకభాండాగారమున నున్న రామ నాథశాస్త్రి, వెంకట్రామ శాస్త్రిగార్లు బీసెంటమ్మ (ప్రభు) తుల నాహ్వనింపుచు, బంధుమిత్రులై నందులకు వారి సభి నందింపుచు సలస్పృహతో కీర్తనలు జదివిరి. మణియొక పండితులు సంస్కృతమున స్వాగతోపన్యాసము ప్రదాసిన తరువాత దివాన్ బహదరు ఎల్.ఎ. గోవిందరావుగారు గారు తమ గంభీర స్వరముతో యాక్రంది. స్వాగత పత్రమును చదివి సమర్పించిరి.

అసేబీసెంటమ్మ గారికి, మదరాసు.

అమృతా: కొన్ని మాసములు నిష్పంధా వాసముల ననుభవించిన పిమ్మట చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిన శుభవశయమున, మహాన సభ, రాష్ట్రీయ దేశీయ మహాసభాసంఘ హోమయూలుగమితి సభ్యులమగు మేము మీకును, మీతోకష్టముల ననుభవించిన మీసహచరులకును హృదయపూర్వక మగుస్వాగత మొనంగుచున్నాము. ఇ స్త్రావసరముగ రాజకీయాంధోళనము జరుపు వారిలో నిష్పంధవాన క్షేలపాదైన వారినందఱిని విడుదల చేయించి న్యాయమును ప్రసాదించినందులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మేము విందము లర్పించుచున్నాము. మరియు, వీరి రాజనీతిపరంధరత్వమును తెల్లముగావించు నీకార్యములన అశాంతి మంత్రమైన రాజకీయ వాతావరణమున శాంతిని నెలకొల్పినయియు, బ్రిటిషు సింహాసమునకు భారత దేశీయులను రాజభక్తి సాశ్వతధర్మముగ కేయుట కిది కారణ భూతమగుననియు మేము విశ్వసించుచున్నాము. ఈ దేశజులు స్వపరిపాలనము నందవలయునని మీరుచేయు ప్రయత్నములలో అశాస్త్రి యాంధోళనమును నిరసించి, సహవాసాయనమృతపద్య తులన ఆనందించెదఱు, విషయమును ప్రభుత్వమువారు గుర్తించి రని మాకు నమ్మకము గలదు. (కరతాళధ్వనులు) మా కీ విషయ మిదిగరకే తెలియును. అఖండసామ్రాజ్య పౌరులమగు మేము. బ్రిటిషువారు యధ్యున జయలక్ష్మిని చూడగొనటకు మాకేక్రికొలది ప్రయత్నము సులభ ముతూహల మానసులమై యున్నది, మా ఉపన్యాసముల కలననను, మాకార్యముల కలనను బ్రిటిషువారు శత్రువులను పరాభతులగ కేయుటకై యాదేశజులు సహాయముచేయ మీరొంగిన ప్రాత్నాహమును మేము మరువజాలము. జర్మనీవారి పశుబలము రూపుమాసి, ప్రజాస్వామ్యాధి కాము భారతదేశమునకు యితర ప్రదేశములయందును వ్యాపింపకలయునని మిగులఆశతో నున్నాము (వినుడు, వినుడు). ఈదేశజులకు స్వపరిపాలనా లక్ష్మి మేము చేయు ప్రయత్నములలో మీ సహాయమును మేము వాంఛించుచున్నాము. (వినుడు, వినుడు) ఈ మధ్య మీరుపడిన యిరువల మూలమున మీ శరీరాగోగ్యము చెడినదని వినుటకు మాకెంతయు విచారకరముగ నున్నది. కాని, మీరుపడిన కడగండ్లయెడల భారతీయులకు గల సానుభూతి మిగుల సహృదయైనదని విషయము మీ కొకింతయైన మనశ్శాంతినిగలిగింప సాధనమగునని అట్టి సానుభూతి అభిలభారతి దేశీయులకు సంపూర్ణముగ గలదని నేను విన్నవించుచున్నాను. మీరు ప్రేమపూర్వకముగ నేకతేసి మీ పెంపుకు తల్లి నధ్యయించుటకు సర్వేశ్వరుడు మీకు ఆయురారోగ్యముల నొసంగు గాకయని మనఃపూర్వకముగ పరాత్పరుని వేడుచున్నాము. (కరతాళధ్వనులు)

ఇట్లు, మహానసభ, చెన్నరాష్ట్రీయ సభాసంఘ, హోమయూలు సమితిసభ్యులు, మదరాసు 23, సెప్టెంబరు, 1917

తరువాత పి. కె. తేలంగుగారు లేచి చెన్నపురిలోని కొందరు మార్వాడీ గుజరాతీ సంఘప్రముఖులు బీసెంటమ్మ ప్రభువులకు కొన్ని గమనముల జేయుదురని చెప్పిరి.

అంత మంగామల్ తేస్సాసింగుగారు జరీ పట్టుబట్టలను చక్కని వెండిపల్లెముల నునిచి, యొక్కొక్క పల్లెమును బీసెంటమ్మ, వాడియా, ఆరండేలుగార్లు కొసంగి, వారిని వేర్వేరు పుష్పమాలా లంకృతుల జేసిరి.

తరువాత బీసెంటమ్మగారు సభ్యుల కరతాళధ్వనులు చెలగుచుండ లేచి, మిగుల బలహీనముగ నున్నను, తమ కక్షికోల దిని నేలకొదిల ప్రేక్షకుల కందరకును వినబడునట్లుక గంభీరోపన్యాసము గావించిరి.

స్నేహితులారా!

నాకీ సమయమున మాట్లాడవలయునని యెంత మతూహలమున్నన, మానసము సంపూర్ణముగ భావతూరితమగుటచే తమ, మామూలు దాగ్ధ్యముతో నుపసన్నులైన సత్కన్యకులచేతను, నేను నా అభిప్రాయములను వెల్లించుచు జాలకున్నాను. మీరు నాయెడల జూపిన ఆ వ్యాజప్రేమకు తిగిన నేనను మీ కేమియు జేయజాలను. మా స్వగృహముల కతిమాగమున నుండుటచేతను, మా స్వాతంత్ర్యములు తగ్గింపబడుటచేతను మీసానుభూతిని మాకొసంగిరి. కాని మాతృదేశసేవయందు కష్టముల పాలగుటయే భగవంతుడు మాకు ప్రసాదించుక సౌఖ్యము: కాని, మా అత్యల్పకృత్యలతో మేము చేయగల కార్యములకంటె అజగన్నియమగుడే యెక్కువగ చేయుచున్నాము. మన మెల్లప్పుడును ముందునకు నడచుచు, అభివృద్ధిగాంచ యత్నింపవలె గాని యెంతమాత్రమును వెనుకంజ వేయరాదు. మనకింకను యెన్నియో నిగోధములు గలవు. ఇదివరకు గతిచిన సమయము నందలి ఆంధోళనమున మనకు నిజమును చేకూరినది. కావున భావికాలమున మిగుల సామగ్ధ్యముతో, పట్టుదలతో, ధైర్యముతో మనము కృషిగలుపవలయును. మనకు స్వాతంత్ర్యము లభ్యము కాకలయు నెడల, అందులకు కలయు కష్టముల ననుభవించుట కేవిధమునను వెనుదీయరాదు. మనము జాతీయ మహాసభవారును, మస్లిము సమితివారును ఆమోదించిన రాజకీయ విధానములు కలయినని తోచుచున్నాము. మరియు విరోధాభిప్రాయమున బ్రటినదేశము స్వాతంత్ర్య సంరక్షణార్థము పోరుగలుగుచుండ అమెరికాదేశము కూడ వీరికి చేయూత యొసగుచుండ, భారతదేశము స్వాతంత్ర్య లబ్ధికై జేయుఆంధోళనము సభలకృతము గాకుండా? భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటకై ఆంగ్లేయులు ధనవ్యయము చేయనవసరము లేదు; క్రీచక్రవర్తిగారును, పార్లమెంటు సభవారును మనః పూర్వకముగ నొకమాట పత్రికయెడల, హిందూదేశము స్వాతంత్ర్య సుఖమునంది ప్రపంచమున కంతకును ఆమోదమును చేకూర్చగలదు. ప్రతి జాతికిని సార్వభౌమ స్వాతంత్ర్యము గోరునప్పుడు, యెవ్వరి కొరికను నిరాకరింప గలరు? కాని, యీ స్వాతంత్ర్యము మనకు చేకూరుటకు, మన శరీరమున దీక్షము లున్నంతవరకు ఆంధోళనము జరిపెదము. ఇంగ్లాండుదేశము మూలకముగ నే మనకు స్వాతంత్ర్యము రావలయునని మనకోరిక. ఇంగ్లాండుదేశము స్వాతంత్ర్యసౌఖ్యము ననుభవించుచు దానిని హిందూదేశమునకు ప్రసాదించ నెట్లు నిరాకరింపగలరు? ఇంగ్లాండుదేశము ఇరువదియవ శతాబ్దమున నుండియు, పరునేడవ శతాబ్దమున నున్నట్లెట్లు వర్తింపగలదు? నేనను, నాసోదరుడగు ఆరండేలుగారును, మాదేశజులు చేసిన కేరములకు చింతించి, స్వాతంత్ర్యరక్షణార్థము యాంధోళనమున నొకకృమ కలుగజేసికొంటిమి. మాశరీరములు తెల్లని వైగు మారును భారతీయులకుగల మనోధామును భారతీయులకుగల ప్రేమయు, భారతీయులకుగల భక్తియుగలదు. ఇక నొకవిషయము. మూడుశతాబ్దములనుండి నిష్పంధావాసముల ననుభవించుచున్న వహమ్యవాలీ, పాకతాలీగార్లును యింకను విడుదలజేయలేదు. వారు విడుదలచేయబడుటకు మనకు స్వాతంత్ర్యమేలేదు. కాన హిందవులు, మహమ్మదియులు, యెల్లరును ఒకపక్షముతో దేశభక్తుడయినవై పాటుపడవలెను. కావున వీరిని ర్హితముగ వదలివేయుట మంచిదని ప్రభుత్వమువారికి మనము నివేదించవలయును"

తరువాత అధ్యక్షులగు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారి క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. "మహమ్మదీయ దేశభక్తులగు మహమ్మదాలీ షాకతాలీగార్లు విడుదలచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆలస్యము గావించినందున దేశమున యెక్కుడు అశాంతిగము కలిగినదనియు, అందుచే తక్షణమే వారిని శ్రీ రాజ ప్రతినిధిగారు వదలివేయ ప్రార్థితులనియు, మహానసభ, చెన్నరాష్ట్రీయ దేశీయ మహాసభా సంఘము, హోమయూలు సమితి వారి పక్షమున జరిగిన చెన్నపురి పౌరుల సభవారు తీర్మానింపుచున్నారు. వారిని విడుదల చేయుట

కాలస్యము చేసినయెడల, బీసెంటమ్మ, వాడియా, ఆరండేలు గార్లు విమోచనమువలన గలిగిన ఫలము వృథయని ఇండియా ప్రభుత్వము వారితో సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులు చెప్పవలయునని యీ సభవారు తోచుచున్నారు."

ఈ తీర్మానమును కన్మరి రంగయ్యగారు చదివి నెల్లరును అంగీకరించిరి.

మహమ్మదాలీ షాకతాలీగార్లు విడుదల చేయవలయునని ప్రభుత్వము వారినికోరుటకు ఈనెల 23వ తేదీ మంగళవారమునాడు సాయంకాలమున సభ గావించబడుననియు, ఆసభ సమావేశమగుటకు పూర్వమే వారిని విడుదల చేయుట మంచిదనియు మార్వాడీగారు ముస్సేనుగారునుడివిరి.

తరువాత సభ్యు ముస్సేను గారు మాట్లాడిరి. హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమువలన నిష్పంధులకు విమోచనము కలుగుచున్న దనియు, సంఘభావమే బలమనియు వారు నుడివిరి.

బొంబాయి రొరతనమునారి బహిష్కరణము

పిమ్మట అధ్యక్షులు లేచి, బీసెంటమ్మగారు బొంబాయి రాజధానికి గామాడదనెడి నిషేధపు టుత్తరువును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రుపసంహరించుకొని రని తెలిపిరి. అంత వందేమాతరధ్వనులు మిమ్ము ముట్టినవి. సభవారి యుత్సాహ మపారమైనది.

రావు సాహెబు కలవల కణ్ణున శ్రేష్ఠిగారు అధ్యక్షులకు నమస్కృతు లొనర్పిరి. వందేమాతర ధ్వనులతో సభముగి సెను.

చెన్నపురి రాజధాని సంఘము

సామ్రాజ్య శాసనసభలో

గౌ. కోచిమనుగారి ప్రసంగము

(నవీన బ్రాహ్మణేతర సంఘము)

బ్రాహ్మణేతరులగు బాంకరులు, వర్తకులు, భూస్వాములు, సాహుకారులు, వ్యాపారులు, ఇతర వృత్తులవారు, చెన్ననగరవాసులు ఇతర పట్టణముల ప్రతినిధులు మున్నగు వారందరును కలసి సభచేసి ఏర్పరచిన చెన్నపురి రాజధాని సంఘమున కధ్యక్షులును కార్యనిర్వాహకసభ్యులగు నీదిగువ చేవ్రాలు చేసిన వారందరును సామ్రాజ్య శాసనసభలో మా|| కోచిమనుగారు నుడివిన హాస్యాస్పద విషయమున నిలుల ఖండించుచున్నారు. దక్షిణ ఇండియాలో నున్న ప్రజలలో 100కి 97 గురు ప్రజలకు దక్షిణ యిండియా ప్రజా సంఘమును డిస్టిను పుత్రికయును ఓ. కందసామి నెట్టి యననతకును ప్రతినిధులనికోచిమనుగారునుడివిరి. ఇది అసంగతమును నిరాధారమును. కోచిమనుగారునూచించిన ప్రతినిధిమృత్యులప్రజాహితేషయములందు దక్షిణయిండియా బ్రాహ్మణేతరుల భావములను వెల్లడించుటలో కేవలము ప్రతికూలురును కపటవర్తనులయెన్నారని అనిబ్రాహ్మణేతర సంఘములవారందరునుతలంచుచున్నారు.

సంతకములు.

అధ్యక్షుడు:—దివానుబహదూరు పి. కేశవశర్మ గారు ఉపాధ్యక్షులు:—లాడు గోవిందరావుగారు, జమీందారు; చల్లగురుస్వామి నెట్టిగారు బి.పి. బి. ఎల్; డాక్టరు ఎం. సి. నంజుండరావుగారు బి. పి.

కార్యదర్శులు:— డాక్టరు. పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు, తిరుపూరు; పి. ఎస్. గురుస్వామి నాయుడుగారు బి. పి. బి. ఎల్; సి. ఎస్. గోవిందరాజులు మొదల్యారుగారు బి. పి. బి. ఎల్; టి. వి. గోపాలస్వామి మొదల్యారుగారు బి. పి. బి. ఎల్; ఎ. రంగనాథ మొదల్యారుగారు బి.పి.బి. ఎల్

కోశాధికారులు:—ఎస్. దొరై వేలాచారిగారు; బి. పి. ఆర్. ముత్తునియాండన నెట్టిగారు బి. పి.

సభ్యులు:—సాంబశివరావు నాయుడుగారు; జి. రంగయ్య నాయుడు గారు.

పప్పు లేకుండ నల్లమందు ఎగురుతి:— కలకత్తాలో జేనెట్టు నెం 4 వ యింటినద్ద నిలచుండి యుండిన తామ్ సక్, గో అనువా ద్విధు కాయసాంగు అను స్త్రీయరును దాని తోనే మరియొక చిన్న పడవయు వచ్చుచుండుట చూచిరి. పడవలోనివారు స్త్రీయరులోనివారికి ఏదినూ మాట నందిచ్చుట వీరు చూచి, స్త్రీయరులోనివారికి కేకవేసిరి. ఇంతలో మూటనందుకొసినవాడు దానిని నీటిలో పడవేయు నుద్దేశముతో దానిని స్త్రీయరు మీదకుండి దిగునకు జారదినవక అని తిరిగి మరియొక పడవలో పడెను. అప్పటి కప్పుడే అధికారులు వచ్చుటచే దానిని దాచివేయుటకు పడవ వాండ్రు వీలైనది కాదు. దాని యందొక్కొక్కటి కేరు బరువు గల 25 నల్లమందు కణికలుండెను. నల్లమందును స్త్రీయరులోనివారికి అందిచ్చినవారు యీ గడవిడలో పారిపోయిరి.

స్థానిక వార్తలు

(౧)

అనిలిసెంటుమ్యు ప్రభుత్వం తోటవిందు.

ఈ నెల 26-వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు కీల్సాను - పూనమల్లి హైద్రాబాద్ నుండి వెళ్ళు ప్రభుత్వ మందిరమున అనిలిసెంటు అరంజీలు వాడియాగాల్లకు ఎం. కే. రాజగోపాలాచారిగారు సత్తిసమేతులై తోటవిందును గావించెదరు. అనాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు పూర్ణకుంభముతో అతిథులకు స్వాగత మొసంగబడును. పిమ్మట తోటవిందు - ఉపహారములు జరుగును. పిమ్మట సన్మానపత్రము సమర్పించబడును. సాయంత్రము 6-30 గంటలకు శ్రీమతి సన్మానపత్రమును సమర్పించెదరు.

మ.రా.:-అనాడు వర్షము వచ్చిననుగూడ తోటవిందు నిలుపబడును. తప్పక జరుపబడునని ప్రకటించవలెనని రాజగోపాలాచారిగారు మాట వ్రాసిరి.

తంతి నోటీసు:- ప్రభుత్వ తరమును గూర్చి సామ్యు చెల్లించబడు తంతివార్తలు మెసపాటేమియా పంపబడవు.

తపాల నోటీసు:- ఇంగ్లాండునకు పంపబడు తపాలు తేపటిసాయంత్రము (25-9-17) చెన్నపురి జనరలు తపాలాఫీసులో కట్టివేయబడును.

క్రైస్తవ యువతీజన సంఘము:- మాంటు రోడ్డులో బార్నెసు గృహములో నేటిసాయంత్రము 6 1/2 గంటలకు ఆమెరికాదేశమును గూర్చి యువతీజనసంఘమును ఎట్లగునో పోవచ్చును.

కార్పొరేషను సభ:- ఆక్టోబరు నెల 2వ తేదీ చుంగళవారమునాడు రిపబు బిల్డింగులో కార్పొరేషను సభ జరుగును. కార్పొరేషను సిబ్బందిని తగ్గించుటను గూర్చి ప్రత్యేకసంఘము వారు పంపినపోర్టు చర్చించబడును.

షష్టిపూర్తి మహోత్సవము:- చెన్నపురి చళయాశక్తవారి యాజమాన్యము క్రింద చెన్నపురిచళయాశీలం దరును నేటి సాయంత్రమును 5 1/2 గంటలకు మహాజనసభా మందిరమున నొకసభగావించి తిరువాళ్ళ మారుచుపోరాజావారి షష్టిపూర్తి మహోత్సవమును జరిపెదరు.

బ్రిష్టి కేసు ఆయిల్ మిల్సు:- బ్రిష్టి కేసు హైకోర్టు నుండి బానకడై సమీపమున దేవరాయముదలి వీధిలోని 1 వ నెం. గృహమున బ్రిష్టి కేసుఆయిల్ మిల్సు స్థాపించబడును. డాక్టరు ఎస్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఈ నెల 25 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు మిల్లులను తెలుపురు.

మహారాష్ట్ర నిధి :- ఈనిధియొక్క 5 వ వర్గంతి నిన్నటి సాయంత్రమున తిరువళ్ళిక్కేని హిందూ హైస్కూలు భవనమున ఆర్. లక్ష్మణరావుగారి యాధిపత్యము క్రింద జరుపబడును. సభలో చాలామంది శ్రీమతులగూడ నుండిరి. నిధి గౌరవకార్యదర్శి ఇ. వినాయక రావుగారు రిపోర్టును చదివిరి. గత సంవత్సరము ఆగస్టు 1 వ తేదీ నెంబి 86 నును సభ్యులు లుండినట్లును యీ సంవత్సరము మరీ 20 మంది సభ్యులు అధిక మయినట్లును. పొరుగుారి సభ్యులసంఖ్య 72 నుండి 84 అయినట్లును తెలియుచున్నది. శ్రీవిద్య అత్యావశ్యకమని సభాధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసమున నుడిచిరి.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:- అల్వాయి కాపురములగు బ్రహ్మశ్రీ నారాయణ గురుస్వామిగారి 61వ వర్ధంతి మహోత్సవమునకుగాను జి. ఆర్. అత్తియ్యవేలు నాయకుగారు 150 మంది బీదలకును, ఎస్. తంగవేలుకెట్టి జి. తిరుయ్యయ్యగార్లు ఒక్కొక్కరు 150 మంది బీదలకును, ఎం. ఆనందవేలు ముదలియ్యారు, సి. శివస్వామిశిల్పి, వెంకట సింగ పెరుమాళ్ళ కెట్టి, లక్ష్మీగారు కృష్ణకెట్టి, చిన్ని శ్రీరాములుకెట్టి గార్లు కొక్కొక్కరు 100 మంది బీదలకును సుకాల్ జబూతు, పి. మాణిక్యమొదలియ్యారు, షగోన్ దాదాకం వెని చారు, ఎస్ ముత్తయ్యారో, మాలాయి నుండ్రమ్మ గార్లొక్కొక్కరు 50 మందికిరి పై సమాజమువారి యాజమాన్యముక్రింద అన్నదానము చేసిరి.

వృత్తాంతములు.

(౧)

చెన్నపురి వైద్యశాలానాక:- కన్ననూరు సబ్ ఆసిస్టెంటు సర్జను కె. నారాయణ నాయకుగారు వైద్యశాలలో ఆసిస్టెంటు సర్జనుగ నియమింపబడిరిని తెలియుచున్నది.

స్వల్పప్రమాదము:- ఈ నెల 18 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మెయిలుబండి మానూరు ఘాట్ల నెత్తుమండగ నొక 3 వ తరగతి బండి లంకె విడి పోయింది. ప్రయాణికులకు ఆ పాయము కలుగలేదు.

నెల్లూరు లంగానా:- నెల్లూరునందు సుప్రసిద్ధ వర్తకులై కీ. శే. లై న బొమ్మినెట్టి సుబ్బయ్యగారి తిథి సందర్భమున ఈ నెల 22 వ తేదీని బీదసాదలకు సంత్సృతికముగ నన్నదానము చేయబడింది. (కార్యదర్శి)

అలహాబాదు కుంభ మేళోద్యమము:- ఈ యత్నమునకు పోగోరువారికి అదనముగ రైలుబండ్లను ఏర్పరుపజాలముగాన వా రిరకపోకల్యముల నేర్పరుకొనవలెనని రైల్వేకంపెనీలవారు ప్రకటించిరి.

దొంగతనము:- బొంబాయిలోలక్ష్మణబాలఅడవతడు 32 పర్యాయములు ఇండ్లలో బొంబడి దొంగతనములు గావించినట్లు విని ఇక్కడెక్కడ వేళ్ళు గారు వానిని పట్టుకొనివారిపై కేసుచేసిరి. 2 సంవత్సరముల రిక్షనములు కలిగి మేజిస్ట్రేటు గారు వానికి విధించిరి.

గోదావరిలో కపిలేశ్వరపురం గ్రామమున ఈ నెల 20 వ తేదీని హిత్తాధిపాయిని సమాజమువారును పోలీసు గలిసి, బిసెంటు, అరంజీలు, వాడియాగాల్ల ప్రవాస శిక్షా విముక్తి సందర్భమున దొంగతనమువారికి గృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించిరి. నిష్పంధమిస్తుల నభివందించిరి.

ఇంటికప్పు వైసుండి నేల వైబడుట:- సింహళము మోటారుకంపెనీ భవనపు కప్పును మరమ్మత్తుచేయుచుండిన రామకృష్ణ అనునతడు 35 అడుగులు ఎత్తుగల ఇంటికప్పునుండి నేల బడి తెలివిలేకయుండిన. కడమ కూలీలను, మేస్ట్రులును వానిని వైద్యశాలకు పిలికొని వెళ్లిరి.

కోల వెన్నుగ్రామమున స్థాపితమయిన కృష్ణ దేవరాయల పుస్తకభాండాగారమున వినాయక చవితి నాడు నిష్పంధికుల శిక్షావిముక్తిని గూర్చి వృత్తాంతము తెలియజెప్పును. అదట సమావేశమైన జనులఅనందము మితిమీరి యుండిన. భాండాగారాభివృద్ధినిగూర్చి కొంద అువస్యసిందిరి.

అనిలిసెంటుమ్యుగారు

బొంబాయి దొంగతనము

అనిలిసెంటుమ్యుగారు బొంబాయినగరమునకు రాగూడ దని బొంబాయి దొంగతనమువారు చేసిన ఉత్తరువు రద్దుపరుప బడిన దను మాధిప ద్రమాసము తెలిసినది. అధికారభూక్యక మగు ప్రకటన ముందు వెలుగునని బొంబాయి క్రాంతికులు ప్రతీక ప్రకటించినదని ఈ నెల 23 తేదీగల తంతివార్తవలన తెలియుచున్నది.

వ్యాధియొను ప్రదర్శనములు:- ప్రాధేసరు కృష్ణారావు నాయకుగారు ఈనెల 19 తేదీన ఈ పట్టణమందు వారియొక్క మొదటి ప్రదర్శనములను "చెన్నపురాంధ్రగర్భ" యందు చూపియున్నారు. వీరు చూపిన కండరములను ఇతర శాంక్షోపమలను చూచి, వారికి సభవారు కొంత ద్రవ్యమును శ్రీ మద్రాసుపురవాసు లగు షగోన్ రా. యస్. నారాయణ రావుగారు ఒక మెడలను నిన్నటిరోజున పండిత, శ్రీ వేంకట్రాయశాస్త్రిలవారి అగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద యొక మీటింగుకు జరిపి అచ్చట ప్రాధేసరుగారికి బహుమానముగా నిచ్చిరి. ఈ ప్రాధేసరు గారింత పిన్నవయస్సులోనే యితరశాంక్షోలు చేయువలను ఇంకా కొన్ని యెక్కువగను చేయుచున్నార. మున్ముందు వీరు చేయబోవువలను అమోఘములని తెలుపుచున్నాడు. విరికి బొంబాయి లందరును తన ప్రాధాన్యము కలుగజేసి, వారివారి శక్తిలోని తగు సహాయములను జేసి వారిని ఉన్నతపదవికి తెచ్చెనని వా నమ్మకము - చెన్నపురాంధ్రపత్రికలోని సభ్యుడు.

అనిలిసెంటుమ్యుగారి విడుదల:- కలకత్తాలోని పాశ్చాత్యులసభ అనిలిసెంటుమ్యుగారిని వదలుటను గూర్చియు సర్ మైకేలు ఓడ్డయ్యగారి ఉపన్యాసమునుగూర్చియు ఆక్షేపించుటకును సర్ హ్యూబ్రే గారిఉపన్యాసము నామోదించుటకును పాశ్చాత్యసంఘమువారు ఈనెల 26 వ తేదీ బుధవారమునాడు కలకత్తానగరమున సభచే సెనరని తంతివార్త వచ్చినది.

టపాబంట్రోతుకు శిక్ష:- బెంగుళూరు తపాలాఫీసు బంట్రోతు ఆబ్దుల్ ఖాదరు అనునతడు గతనెల 17 వ తేదీ ముద్రతో లాడియనుండి 18 వ తేదీని బెంగుళూరునకు చేరిన ఒక ఉత్తరమును చిరునామా దారునకు బటువాడా చేయక వీధి ముకికొలువలో పారవేసినందున వానిపై కేసు చేయబడెను. వానికి బెంగుళూరు మేజిస్ట్రేటుగారు 2 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధించిరి.

చేతి ప్రేళ్ల ఉంగరములు పోవుట:- బొంబాయిలో పారిశుద్ధ్యలో సర్ మైకేలు నెదరు సోలోగారితో ప్రస్తుతము నివసించుచుండిన కేఫ్ టెక్ స్టీలుగారి భార్య చిన్న మోడి పెట్టెలో నైరు ఉంగరముల నుంచి ఆపెట్టెను చిన్న మేజాపై నుంచగ గత శుక్రవారము రాత్రి ఆపెట్టె మాయమైనదని తెలియుచున్నది. ఉంగరముల విలువ 2865 రూ॥ లు అయినట్లు తెలియు చున్నది.

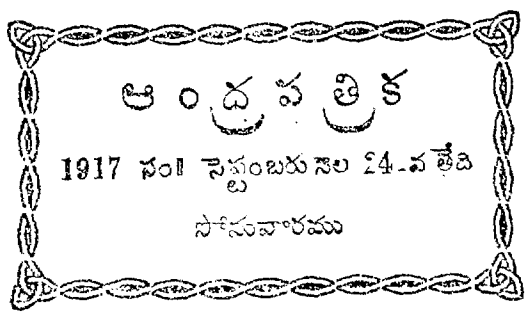
ఎస్. ఎం. పరంజిగారిపై ఉత్తరువులను రద్దుపరచుట:- జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరువు లేకుండ సుప్రసింపగూడదని గత నెల 18 వ తేదీకి పూనాలో శివరామమహాదేవ పరంజిగారికి నోటీసు పంపబడినది. ఇప్పుడా ఉత్తరువు రద్దుపరచబడినదని ఈనెల 22 వ తేదీని బొంబాయి దొంగతనము వారు వ్రాసినలేఖ పరంజిగారు ప్రస్తుతము పూనాలో లేనందున పరంజిగారి కుమారునకు చేరినది.

మహమ్మదాలీ సోదరుల విమోచనము:- ఈ నెల 22 వ తేదీ మధ్యాహ్నము కలకత్తా నగరమున గౌ. ఫణులు హతుగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్ప మహమ్మదీయసభ జరుపబడినది. మహమ్మదాలీ మేకతాలీ మాలానా అబ్దులుకాసిము అజదు మాల్యే ఇమానుద్దీనుగార్లు విడుదల చేయుటకు బంగళామునందలి మహమ్మదీయు లందరును చాల చింతిలు చున్నారను తీర్మానము చేయబడినది.

పండ్లపుబంతియాలలో అల్లకల్లోలము:- బర్మాలో మెయిమియిలో పాశ్చాత్య హైస్కూలువిద్యార్థులకును బర్మా పనునీర్దకును యీ నెల 17 వ తేదీని యొకపండ్లపు బంతియాల జరిగెను. ఆటకాలము సగము గడిచినది. సగము గడిచువలసియుండిన. ఆసమయమున నొక యల్లరి బయలుదేరెను. అటునుమాడవచ్చినవారు ఇద్దటిబాలురును పాత్యగావించిరి. పూర్ణావాండ్లు దొమ్మిగో చొరబడి యల్లరివది లేచిరి.

రైలు ఇంజనును, మోటారుబండియు డిగోనుట:- బాన్స్వెక్ గారును వారిసలిరును నొకమోటారుబండిలో గత ఆర్థవారము మధ్యాహ్నము పోవుచుండగ హకారాస్తేమకు యొద్ద రామకృష్ణపురమునకు పోవు రోడ్డుమీదుగ చేయబడిన రైలు పట్టాలను దాటవలసినచ్యెను. మోటారుబండి గోడ్డుకుద్ద నుండినపుడు షటింగు ఇంజనువచ్చి మోటారుబండిని డిగోనెను. బాన్స్వెక్ గారు బండినుండి క్రిందకు నుముకుటచే వారికి కొద్ది గాయములే తగిలినవి. కాని బండిలో నేయుండిన వారి సతికి గట్టిగాయములు తగిలినవి. దగ్గరలో నే యుండిన తమ ఇంటికి యామెను బాన్స్వెక్ గారు తీసుకొని వెళ్లిరి.

శత్రుపక్షములో జేరినవారి యాస్తి ఏలము:- ఏ. డబ్లియు. బి. రడియక్ అను మొక జర్మనుదేశీయును సింహళములో వత్తురత్తి అను నొక తోటను గలిగియుండిన. తోట యధికారి శత్రుపక్షమువాడగుటచే వానితోట గత గురువారమున ఏలము చేయబడెను. తోట విస్తీర్ణము 217 ఎకరములు. అందు 200 ఎకరముల నేలలో కొబ్బరిచెట్లు నాలు బడెను. 1916 వ సంవత్సరములో 177693 కొబ్బరికాయలు చెట్టునుండి తీయబడెను. గుమారు 2000 రూ॥ లు క్రియము గల మొక బంగారా తోటకుద్దభాగమున నుండిన. ఆ తోటకు 75 నేల రూపాయలలో నేలముపాటను ప్రారంభించబడెను తుదకు 1 లక్ష రూపాయలకు డాక్టరు ఏ. ఎం. డిసిల్వా గారిచే గొనబడెను.

చిసెంటు గారికి స్వాగతము.

మదరాసు మహాజనసభ, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము, హోమరులు సంఘములు గలసి నిన్నటిదినము నిర్బంధవిముక్తుల కొసగిన హృదయపూర్వకముగ స్వాగతము, మదరాసు పౌరులకు వాడియెడ గల గౌరవభావమును వెల్లడి జేయుచున్నది. వారు హిందూదేశభ్యుదయము కొరకై గావించిన యత్నములు ప్రశంసించ బడి నవి. అన్ని శాఖలవారును యధిక సంఖ్యాకులుగ సభ నలంకరించిరి. వైమూష సంఘములు గలసి చిసెంటుగారి యొక్క దేశభక్తి నుగ్గడించుచు, ఆమెకు దీర్ఘాయువు, ఆరోగ్యము వర్ధిల్లు గాక యని గోరుచు, స్వాగతపత్రము నొసగిరి. ఆమె యొసగిన ప్రత్యుత్తరము సభ్యులలో నూతనోత్సాహము గలిగించెను. ఆమెబలహీనముగ నున్న ను, భాషాద్రేక మామె యుపన్యాసమును గంభీరవంతముగ జేసెను. రాజకీయ స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై గావించవలసిన కృషియంతయు మున్ముందే గలదనియు, యితరకు సమకూడిన విజయము సక్రమందోశనమున ప్రథమరంగము మాత్రమేననియు, స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై ప్రజలు సర్వస్వమును భారభోయ సంసిద్ధులుగా నుండవలయుననియు నామె యుద్ఘోషించెను. కాని యాత్మవిజయమునకు భయపడనవసరములేదు. సంగ్రామ రంగమున నాంగ్లేయులు స్వాతంత్ర్య రక్షణము కొరకై బోరాడు చున్నారు. స్వాతంత్ర్యమునకు బుట్టినిల్లయిన ఆమెకా దేశము మిత్ర ముండలిలో జేరినిరంకుశత్వము నడచుటకు కృషిసల్పుచున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో నాంగ్లేదేశము హిందూదేశము నొక్కమాటతో సంతృప్తిపరుపరాదా? ఇందుకు ధనము వెచ్చింప నవసరము లేదు. సైనిక సవ్యముల గావించ నక్కరలేదు. చక్రవర్తిగారు గాని, వారి పార్లమెంటు గాని, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమొసగెదమని యొక్క వాక్యము బలికెన, భారతీయులారా దాంబుధో నోలరాడుదురు. ఇదియే, భారతీయులు గోరునది. ప్రజితాతీయు స్వాతంత్ర్యము కొరకై పరితపించుచుండ, భారతజాతి వేరుగ నెట్లు ప్రవర్తించగలరు? జాతీయంతయు వైకంఠ్యముగ స్వపరిపాలనము గోరుచో, వాంఛాఫలసిద్ధి నాప నెరికి సాధ్యపడును? చిసెంటుగారు నుడివినటుల, భారతభూమికి స్వాతంత్ర్యమును ఆంగ్లేదేశము ప్రీతిపూర్వకముగ నొసగుటకు, వాంఛించబడుచున్నది. ప్రపంచములోని జాతులన్నియు, ప్రేమపాశముతో బంధింపబడవలెను. స్వాతంత్ర్యవాతావరణములో బెరుగవలయును. అట్టిసమయమున, ఆంగ్లేదేశము యిరువదియవ శతాబ్దమున జీవించుచు, హిందూదేశము 18-వ శతాబ్దపు జీవితమున బెరుగుట సంభవింపదు. దేశభక్తు లిద్దరింకను ప్రవాసమంచున్నారు. మహామృదు ఆలీ, పోకతు ఆలీగార్లు విముక్తులయినగాని, తమ నిర్బంధవిమోచనము తమకు సంతసము గలిగింప జాలదని చిసెంటుగారు నుడివెరి. వారికిని తమకును జూసిన విభేదమును తమ మానసమును భేదపర

చుచున్నదని చిసెంటుగారు వాక్రుచ్చిరి. ఆమహాసభలో మహామృదీయ సోదరుల నిర్ణయము వదలి వేయమని ప్రభుత్వమువారిని కోరుటకు దీర్ఘానింపబడినది. వారుగూడ ద్వరలో స్వాతంత్ర్యము బడయుదురని యూహించవచ్చును. అగ్రాసనాధిపత్యమువహించిన డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఆ మహామృదీయ సోదరులవై తమకుగల యభిమానమును సువ్యక్తపరచిరి.

సభలో సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిచే గావించబడిన యొకప్రకటనము సభ్యుల సంతోషంతరంగులజేసెను. నిర్బంధావాసమునకు బూర్వమే, బొంబాయి రాజధానిలో నడుగిడగూడదని దేశరక్షక శాసనముక్రింద చిసెంటుగారికి నిషేధపుటుత్తరపు బంపియ్యుండెను. దానిని, విల్లింగుడను ప్రభువుగారు రద్దుజేసినటుల నిన్నటిదినము చిసెంటుగారికి దెలుపబడెను. ఈ యనుజ్ఞచే, మెయిలు పత్రిక సంచేపాము లిక వీడవచ్చును. బొంబాయిలో నడుగిడుటకు నర్హతలేనిది, మదరాసులో నామెను రానిచ్చు టేటి రాజనీతీయని మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. బొంబాయి నిషేధము దొలగింపబడుటవలన, మెయిలుపత్రిక ఇకముందేమి జేయునో జూడవలసియున్నది.

నిర్బంధ విమోచనమునకై సంతసింపవలసినదే. కాని అభినందనములతో సంతృప్తిజెంది కాలము గడుపుట ధర్మము కాదు. కాంగ్రెసు సంస్కరణములు లభించువరకును, నొక నిమిషమయినను వృధగావించుటకు వీలులేదు. మహర్షి గాంధీగారు వ్యర్థకాలక్షేపములతో సంతృప్తిజెందక, అపుడే బనికి బ్రారంభించినారు. మాంటాగూ గారికి దేశాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుటకు దేశీయుల విజ్ఞాపనము నొకదానిని దయ్యారుగావించెను. ఆంగ్లేభాషలోను, దేశభాషలోను దానిని యచ్చితింపిరి. పత్తనములయందును, పల్లెలయందును, దేశీయులకు కాంగ్రెసు సంస్కరణములగుర్చి బోధించుటకు ప్రయత్నములు గొనసాగుచున్నవి. ఇందుగుర్చి ప్రజాభిప్రాయమును నేకముఖమునకు దెచ్చుటకు గుజరాతీసభవారు తమకైని వినియోగించుచున్నారు. అట్టికృషిచే, అభిభారతీయులును జరుపవలసియున్నారు. వ్యర్థవాక్యములతో కాలము సరిపెట్టుట కిది తరుణముగాదు. మాంటాగూగారు అక్టోబరు మధ్య కాలమున పార్లమెంటు సభాసమావేశమయిన పిమ్మట, హిందూదేశమునకు బయలుదేరుదురని దెలుపబడినది. ఈలోపుగనే, ప్రజాభిప్రాయమును కేంద్రీకరించు పనిముగియవలయును. ఈతరుణమున, దేశీయులు తమలోగల విభేదములను దీసివైచుట ముఖ్యధర్మము. అట్టి విభేదముల బెంచుట, జాతీయశయ నిర్మూలనమునకు దోడ్పడును. కలకత్తాలోని కాంగ్రెసుకక్షలు వంత మొందుచున్నవని వినుటకు సంతసమగుచున్నది. ఉభయపక్షములవారికిని, సమాధానము గురురుచున్నది. ఆచిచిసెంటుగారు రగ్రాసనాధిపత్యము వహించునటులును, రాయి వైకుంఠనాధసేను బహుధూరుగా రాహ్వన సంఘాధ్యక్షులుగ నుండునటులను, యభయలకును సమాధానము గురురుటకు సంఘమేర్పడినది. వీరి ప్రయత్నములు సఫలము లగునని యూహించవచ్చును. దేశీయులలో వైకమత్యమున్నంతవరకు, వారి వాంఛలు సఫలములు దీరును.

దేశీయుల యాదర్శములు సఫలతజెందకుండ మెయిలు పత్రికవంటి ఆంగ్లే హైందవ పత్రికలు యాందోళనము జరుపుచున్నవి. చందురునికై పరితపించుచుండు చకోరపక్షులవలె, మాంటాగూ గారి రాకకై, భారతీయు లెదురుజూచు చుండగ

మాంటాగూగారి నెటులయినను పదభ్రష్టుల జేయ మెయిలు పత్రిక యత్నింపు చున్నది. మాంటాగూగారి దేశమున కేతెంచుతరి, దేశము నల్లకల్లోలము గావించ నీపత్రికలు సమకట్టినవి. ప్రజల సంతృప్తి పరచుచుండుటకు మెయిలుపత్రిక యంగీకరింపదట! ఇట్టి పరిస్థితులలో మాంటాగూగారి రాకముందర దేశమున శాంతి ప్రబలుట యవసరము లేదట. వారీదేశమునకు రాకబోయినను, గలుగబోవు నష్టము లెవ్వియును యుండవట. “మాంటాగూగారు హిందూదేశ ప్రభుత్వకార్య దర్శిగ నుండ నక్కరలేదు. వారిని పదభ్రష్టుల గావించుటకు మాత్ర క్షింతన వినియోగించెదము. ఈ విధానము హిందూదేశమునకు నష్టకరము గాదు. ఇది సంస్కరణములకు విముఖత జూపుట గాదు.” అని మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. పయోనీరు, సివిలుమిలిటరీ గెజెట్టు మొదలగు పత్రిక లీ యభిప్రాయమునే వ్యక్తపరచు చున్నవి. అందుచే, నొకవంక భారతీయులు సంస్కరణముల కొరకై యత్నింపుచుండ, మరొకవంక సంస్కరణములు సఫలత జెందకుండ మాంటాగూగారి యెడల వైరుధ్యభావము గనుబడుచున్న ఆంగ్లే హైందవుల బ్రయత్నముల గొనసాగకుండ జాగ్రత్తదీసికొని, మాంటాగూగారి సత్ప్రయత్నములకు జేయూత నొసగవలెను. నిర్బంధవిముక్తుల కభినందన సభల జరుపుటజాలించి, భవిష్యత్ప్రయత్నమునకు తీవ్రముగ బూరుకొనవలయును. కార్యభారము మహాత్తరమయినది. దానిని జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు కాలపారగ మేమాత్రము గావించ గూడదు.

పోలీసు పరిపాలనము

1916 వ సంవత్సరిక నివేదికము ముచ్చటగ నున్నది. పోలీసువారి బాధ్యతలు మోటు. అధికారము నిరంకుశము. కాని జీతములు స్వల్పములగుటచే యుక్తమప్రపత్తనమున కవకాశములు గూడ మొడుగ నున్నవి. వీటిని వివరించుటకై, పోలీసు కాన్స్టేబిలు, హెడు కాన్స్టేబిలుల వేతనము గొలిదిగ వృద్ధి గావించబడినది. 15 రూప్యములనుంచి 17 వరకును, రు 17½ ల నుంచి 21 వరకును, రు 20 ల నుండి 25 వరకును, హెడు కాన్స్టేబిలుజీతము వృద్ధి గావించబడినది. అటులనే కానిస్టేబిలుజీతము 9½ వరకు గొన్ని జిల్లాలలోను 10 వరకు గొన్ని జిల్లాలలోను హెచ్చుజేయబడినది. కృష్ణా, కడప, చిత్తూరుజిల్లాలలో పోలీసువారిని సంగ్రామమున కంపెదరను గాలివాక్కులు ప్రబలుటచే, పోలీసుసిబ్బందిలో ప్రజలధికముగ జేరలేదట. పోలీసువారికి సెలవుదినములు లేవు. ఎల్లప్పుడును బని గలుగుచునే యుండును. అట్టి స్థితిలో వారికి యవసరము గలిగినపుడు వైయధికారులు శైల వైసంగుట ధర్మము. ఇంతకు పూర్వము కానిస్టేబిలుకు శలవు దొరకుట గష్టముగ నుండెడిది. అందుచే వారంతట వారే, యనుజ్ఞ లేనిదే, వెడలిపోవుటవలన, వారిపై విధించు శిక్షలసంఖ్య యధికమయినది. ఈ విషయమున, ఇనస్పెక్టరు జనరలుగారు దృష్టికరముగ బరిష్కరించిరి. వీరు పోలీసు నూపరింటెండెంట్లకు ప్రకటనమును బంపిరి. సెలవు కోరినపు డెల్లను, వీలున్నంతవరకు, కానిస్టేబిలుకు సెల వియ్యవలసిన దని యుత్తరు వంపబడెను. ఈ యుత్తరువుచే, యవసర మగు శిక్షలను విధించుట కవకాశము దగ్గెను. ఈ ప్రకటనముచే శిక్షల సంఖ్య 10.4 నుంచి 3.7 వరకు దగ్గెను. ప్రభుత్వమువారు వైయధికారులకు తమ యాధికారము ధైర్యి.

సభ ఇనుస్సెక్టర్ల యువయోగార్థమై, తెలుగులో సంక్షిప్త పరిచయకాండ నిర్వహించి, పాత్రము ప్రకటించబడెను. అట్టి బహుమానాంతమున యందు లోకరీతి జరిగెను. వెల్లూరు పాఠశాలనుండి పరీక్షకు వెడలిన 8 మందిలో, యందును జయముగాంచి రనియు, యందుకొరకై నెలకు 10 రూప్యముల చొప్పున యధిక వేతనమున కన్యాబయిర నియు, డెలుపబడినది. తెలుగుభాషలో సంక్షిప్త లిపికై, విశేషముగ గవ్వచడిన యం. శ్రీనివాస రావుగారి కృషి ప్రశంసించబడినది.

గ్రామ పోలీసునిబిబ్బిందినిగూర్చి వ్రాయుచు, గ్రామోద్యోగులను స్వయముగదర్శించి, వారిని మర్యాదతో గౌరవించి, వారికి తమ విధులగూర్చి నివేదికవలయునని, పోలీసు శాఖోద్యోగులకు డెలుపబడినది. గ్రామోద్యోగులు తమవిధులను దృష్టికరముగ నిర్వహించుచున్నట్లు జిల్లామూలంబులకు నివేదికములచే వ్యక్తమగుచున్నది. గుంటూరుజిల్లాలోని అత్తలూరు గ్రామాధికారి, చారిలో ప్రయాణికుల నడ్లుబరిచి, ధనమును దోచుకొనిన ఎరుకులవాండ్లలో ఎనిమిదిమందిని స్వయముగ నిర్బంధించిరిని డెలుపబడినది. కడప జిల్లాలో పల్లసాడు గ్రామాధికారి, శిశుపాత్రయ్యోగి జరిగియుండగా అవిషయమై వెంటనే డెలియకటచి, యాసరము జరిగిన గృహమును వెంటనే దాళము వైచి, సాక్ష్యము నాశనము గాకుండ గాపాడెనని డెలుపబడినది.

1916 వ సంవత్సరమున నేరములు సామాన్యముగ తగ్గినవటగాని, చోరీనేరము లధికము లయినవని డెలియచున్నది. ఇందుకు యుక్తముచే ధరలుపెరుగుటయే కారణముగ జెప్పబడినది. వెల్లూరులో మాత్రము కూనీ నేరముల సంఖ్య మూడువత్సరములనుండియు ప్రమాదముగ పెరిగి నది. నేరములసంఖ్య మొత్తముమీద దగ్గినను, నేరపుల గనుగొనుటలో మాత్రము, నివేదికమంత సంత్వస్తికరముగలేదు. 100 కి 26 నేరములు గను గొనబడుట ప్రశంసార్హము గాజాలదు. దొంగ తనము జరిగినపుడు, సాధ్యమయినంతవరకు బోయిన యాస్తి దొరికిన, ప్రజలకు సంత్వస్తికరముగ చుండుచు గాని, ఆస్తి లభింపకుండ నేరపుడు శిక్షింపబడినను, లాభకరముగ నుండదు. గుంటూరులో 100-కి 20.6 చొప్పున నేరములలో విచారణ జరుపుటకే పోలీసువారు నిరాకరించెను. ఈ విషయము ప్రజల కుత్సాహకరముగ నుండజాలదు. గోదావరి జిల్లాలో నొక బండిపోటులో 60,000 రూప్యముల యాస్తి నెత్తుకొని పోబడినదట! అపరాధాన్వేషణ శాఖ నికను బలపరచవలయునని, ప్రభుత్వమువారికి డెలిమిని వ్రాయబడినది. ఏది యెటులున్నను, ప్రజల శాంతికి భంగము కలుగలేదని నివేదిక బడినది. ఇది పోలీసువారి చాకచక్యమునకు నిదర్శనమగుటయే గాక, ప్రజల శాంతభావమును గూడ బహిర్గతము గావింపుచున్నది. ఇకాస్సెక్టరు జనరలుగారి కృషిని ప్రభుత్వమువారు స్లాఫింపుట సమంజసముగ నున్నది. ఈ నివేదికము మొత్తముమీద, స్లాఫూపాత్రముగనే గవ్వట్టు చున్నది.

హోంయూలునుగూర్చిన ప్రవచనము

1883 వ సంవత్సరమున కీర్తిశేఖరులు సర్ హెన్రీ కాటన్ గారి భావ్యవరులగు జె. యన్. కాటన్ గారు, "అధినివేర రాజ్యములు, యస్వాధీన రాజ్యములు" అను గ్రంథమును ప్రకటించిరి. ఆ పాత్రములో నెనిమిదవ యధ్యాయమున హిందూ దేశమునకు హోంయూలులవసరమని డెలుపబడి లదని లీడరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. అందుచే

రండి!

తప్పక రండి!!

ఈ నెల 30 వ తేది ఆదివారము
ప్రత్యేకాంధ్రమహాజనసభ బెజవాడ పట్టణమున సమావేశమగును.
ఆంధ్రదేశాభివృద్ధికి, భారత దేశాభివృద్ధికి మిక్కిలి అవసరమైన
విషయములు ఆలోచింపబడును.
వేలకువేలు ప్రతినిధులు వేంచేయవలయును.
ఇండియా మంత్రిగారికి ఈ సభవారు విజ్ఞాపన నంపెదరు.
ఆంధ్రరాష్ట్రప్రాప్తికి ఇది మంచి తరుణము.
చక్కని ఏర్పాట్లు చేయబడును.

హోంయూలు వాంఛ యసంతృప్తులగు ఆంధ్రో నాపరులచే నూతనముగ గల్పింపబడినది గాదని ప్రజాశయ విముఖులు డెలిసికొన వలయును. ఆ పాత్రములో నీ తీరున వ్రాయబడి యున్నది.

"హిందూ దేశములో విషయములను దిన్నగ గ్రహించుటకు నింతవరకు వెనుకంజవైచుచున్నారము. అసంగతముగు సిద్ధాంతముల సమన్వయము జేయుటకు, మనము విధాన మొకదానిని ప్రయోగించి, దాని కనుగుణ్యముగ నడచికొన వలయును. వివరములతో తమ కాలమంతయు గడుపుచు, హిందూ దేశమునందలి యాంక్షలు, నవీన రాజకీయ విధానసూత్రములను గనుగొనుటకు యత్నింపరు. ప్రస్తుత పరిస్థితులే శాశ్వతముగ నుండవలయునా? అపుడపుడు గలుగుచున్న ప్రజల యిబ్బందుల దొలగించిన జాలునా? లేక, హిందూ దేశ స్వాతంత్ర్యమే, మన పరమావధి యని ప్రకటించి దానిని జేరుటకు మార్గముల సరయ వలయునా? హిందూ దేశ స్వాతంత్ర్యమనిన, అంగ్ల సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవ నవసరము లేదు. కాని, ఆంక్షల యాధిపత్యముదగ్గి, స్థానిక స్వాతంత్ర్య మతిశయింప వచ్చును. కనడా, ఆస్ట్రేలియా యధిపతే రాజ్యములకు హోంయూలు ప్రసాదించినట్లు, హిందూ దేశమునకు గూడ హోంయూలు ప్రసాదించినయెడల, సామ్రాజ్యైక్యతకు భంగము గలుగజాలదు. హిందూ దేశము విషయములో హోంయూలు ప్రసాదించుట యనిన, యిరువది రాష్ట్రములకు స్థానిక స్వాతంత్ర్య మొసగుట యని యర్థము. అందుచే నాంగ్లదేశ సార్వభౌమత్వము దప్పదు."

కావున, హోంయూలును ప్రసాదించుట చే, సామ్రాజ్య స్థిరత్వమునకు బలమేర్పడును. క్షీణత కేమాత్రము దాపుండదు. హోంయూలును ప్రసాదించుటచే, ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్యైక్యమునకు దోడ్పడినవారగుదురు.

చెన్నపురి నీటిసప్తయ

చెన్నపురి కొళాయిల యుదకము పరిశుభ్రముగ నుండనందున, ననేక రోగములు ప్రబలుటకు గారణ మగుచున్న దని ప్రజలు హెచ్చరింపుచునే యున్నారు. ఈ నెల 5 వ తేదిన మదరాసు కార్పొరేషనుసభలో కె. సి. దేశికాచారిగారి తీర్మానము నుపసాదించిది.

"లెప్టి నెంటుకలనలు క్లెమేషాగారిని గాని, వారికి వీలులేకపోయిన కలనలు కారనువాలు గారినిగాని మరియొక నిపుణుని గాని చెన్నపురి నీటిసప్తయినిగూర్చి విచారించి నివేదిక మంప హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి నడుగుటకు, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గోరబడుచున్నారు."

ఈ తీర్మానము సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు గారిచే నామోదింపబడి, సభవారి యంగీకారము బడసెను. ఈ తీర్మానముపై, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు, క్లెమేషాగారు నైనికధర్మము నిర్వహించుటచే, బంప వీలు లేదనియు, కారనువాలు గారిని వ్యవసాయ ప్రతిష్ఠాపనమనుండి మరల్పుటకు వీలు లేదనియు, డెలిసిరి. కాని యందును గూర్చి విచారించుట కొక సంఘము నేర్పరచిరి. ఈ సంఘమునకు సర్వకు జనరలుగా రధ్యక్షులు. శానిటరీ కమిషనరుగారు శానిటరీ యింజనీరు రుగారు సభ్యులు. ప్రస్తుతవిధానపు లోపములను జాగరూకతతో విచారించి, వాటిని నివారించుటకు మార్గముల డెలిసి, నివేదికము దయారుజేయ, నీ సంఘమువారిని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు.

ఈ సంఘమువారి పరిశ్రమచే, జనులకు లాభము లొనగూడుగాక యని కోరుచున్నారము. నీరా పరిశుభ్రముగ నుండుటలేదు. మొత్తమా చాలినంతగ దొరకుటలేదు. అన్ని వేళలయందును, నీ రందుబాటులో నుండుటలేదు. ఇందుచే, ప్రజల ధన మత్యధికముగ న్యయకటకబడియు, లాభము గాన్నించుకున్నది. ఈ సంఘమువారి కృషిచే నైనను, ప్రజలకు పరిశుభ్ర మగు నీరు వలయునంతగ లభించు నని యూహింపుచున్నారము.

కోడి దొంగతనము:—కొలంబోలో ముత్తుకుమారశా అనునతడు కెంసికోట్లో దొంగమగారి కోడి మొకదానిని అపహరించినందుకు పోలీసువారు వానిని పట్టుకొని మేజిస్ట్రేటు గారి యెదుటకు తీసుకుని పోవుటకు పూర్వము ఖయిదుసంకుండుటకు యత్నింపగ నతడు పెద్దనెడ్ల వెత్తికేళు వేసెను. వానిని బలవంతమున ఖయిదుసంకుంచి మేజిస్ట్రేటుగారిని పోలీసువారు తీసుకొనివచ్చిరి. వారు వానిని చూచి పరీక్ష నిమిత్తము పిచ్చివాడై అసుఖులై పంపిరి.

అగరమంగూడి బ్రాహ్మణేతరుల సమావేశము:

వైగ్రామవాసులగు సుమారు 200యంది బ్రాహ్మణేతరులొక సమావేశమును జరిపిరి. ఇ. సూర్యనారాయణ అయ్యరుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. ఆదినిసెంతుట్టు, అరంజీలు, వాడి యాగాన నిర్బంధావాస విమోచనోత్సవము మొదట జరుపబడిన పిదప ఉపన్యాసము లివ్వబడెను. ఉపన్యాసకులు తమ ఉపన్యాసములలో స్వరాజ్యమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. తిరువాడి వాస్తవ్యులగు సుబ్రహ్మణ్యముప్పిళ్లగారిలాగుననుడివిరి. "పూర్వకాలములో మనకుస్వరాజ్య ముండెను. స్వరాజ్యము కొఱకు ప్రస్తుతము గలుగుచున్న ఆంధ్రోళములు ఒక్కనాడై యవాదులచేతనే గాక హిందూదేశపు ప్రజలందఱిచేతను కలిగింపబడుచున్నవి. వాయుగురువు, తొంగరాయ శిక్షిగారును బ్రాహ్మణేతరుల నిజమైన నాయకులు గారు. ప్రతిబ్రాహ్మణేతరుడును దాక్షర సర్ ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారనే నాయకులుగ నెన్నుకొనవలయును." వీరి ఉపన్యాసము ముగిసిన వెనుక సభాధ్యక్షులు ఉపన్యాసించి మనదేశముయొక్క పూర్వచరిత్రనంతయుచెప్పి తుదకు స్వరాజ్యముకొఱకు మనకున్న అగత్యములను చెప్పిరి. పిదప సభముగిరింతబడెను.

ఐరోపా మహా సంక్రామము

పోవుగారి సంధిసూచనలు - కెయిజరుగారి ప్రత్యుత్తరము.

(1)
మిత్రమండలివారి పత్రికలు నిరసించుట.

(2)
జర్మనులు ఆర్జెంటైనువారికి తుమాపణము చెప్పట.

(3)
బ్రిటిషువారికి గొప్పవిజయము.

(4)
రైటును ఏజెన్సీ.

ఇంగ్లండు

లండనునగరము; వైమానిక ప్రమాదము.

లండను, సెప్టెంబరు 22:— లండను నగరము నందలి దక్షిణభాగమున నాలుగు విమానములు దుమ్ముచెలరేగుటవలన నలుదిశల చెల్లాచెదురు గావించబడినది. వైమానికు లిరువురు విమానములనుండి బయటపడిరి. తుపాకులతో కొట్టుబడి విమానములు నెలగొల్పబడియెను.

యుద్ధమును గెల్పుట.

లండను, సెప్టెంబరు 22:— జనరలు స్మట్సుగారును, ఆడ్మిరలు జెల్లికోగారును ఆక్టోబరు నెలలో పెక్కిల్లను బోయెదరు. వారు మందుగుండుకొట్టుసంస్థాపనల దర్శించి ఆచటివారు చేయు గౌరవముల స్వీకరించెదరు. వారి రాకను ముచ్చించుచు పెక్కిల్లు పురపాలనాధికారి. తనతో జనరలు స్మట్సుగారు “యుద్ధము జయింపబడినదని” చెప్పెనని. దక్షిణాఫ్రికాలో యుద్ధము జరుగునపుడు తా మెడికల్ అసిస్టెంట్ లెవీయండియు బోయరులు ఆట నెలవరకును యుద్ధము సాగించిరి. నేటి స్థితియు నట్లనేయున్నది. మనము తెలిచితిమని జర్మను లెనుగుదురు. కాని వారింకను యుద్ధము జేయుచునే యున్నారు. మనము మన నిశ్చయమును నిలుపుకొని పరిశ్రాంతిజయము నొందువరకును ఎక్కువ లాభముల నొంద బ్రయత్నింప మేని పరాజయ మొంట కవకాశ ముండునగును.

నార్వేచారుడు.

లండను, సెప్టెంబరు 22:— జర్మనీదేశము తరఫున చారుడుగ నియమింపబడిన నేత్రేవేరియు డిడినలో మరణింతు ను విధింపబడి యుండెను. ఇప్పుడు వానికి యానర్ల పద్విహం తరవాగు డిక్ష విధింపబడినది వార్తా సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

మంత్రులు సంయుక్త రాష్ట్రముల కేగుట

లండను, సెప్టెంబరు 22:— అధికారులొట్టు ప్రకటించిరి. ప్రధాన మంత్రిగారును, డెప్యూప్రభువుగారును, స్మట్సుగారును ఆమెరికాకు బోయెదరని తెలిసిన సంగతి ఇంక విచారణయందున్నది. వా రమెరికాకు బోయినప్పుడు కెన్ని దినములు పట్టునో అన్నదినముల వరకు వారు పారిషలను కడచిపెట్టుటకు వీలుండదు.

ప్రజా స్వామ్యవాదుల సభ

లండను, సెప్టెంబరు 22:— భావికాలమునందు ప్రభుత్వవిధాన సంప్రదాయములను గూర్చి ఆలోచించుటకు ఈ నెల 25 వ తేదీన జరుపబడు సభను కార్మిక నైతిక ప్రతినిధి సంఘమువారి స్పందనచే ఆసభ యందు కలసి పనిచేయుటకు కొంతనమువారు బాధ్యులు కా రని ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రకటించిరి.

ఫ్రాన్సు

యుద్ధపు జలాంతర్గాములు

పారిసు, సెప్టెంబరు 22:— లీమేటిను పత్రికా విలే ఖకు డొక యున్నత పరాసు నావికాధికారిని సందర్శించి జలాంతర్గాముల దుండగముల నడపుటకు ప్రతికారముగా నేమి ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవియు తెలిసికొనరగా నత యిట్లు చెప్పెను. పొగమేళుముల గల్పించుటవలననే గాక మ రి కొన్ని మాతన ప్రయత్నముల వలన శత్రుల కెక్కుదునట్లుములు గలుగుచున్నవి. ఇటీవల మనకెట్టి నెంటులలో నున్నవలసి జలాంతర్గామి వచ్చు సంగతిని తెలిసికొను

యంతరము ఇదివరకెన్నడును తలచి యెఱుగనంతటి యున్నత స్థితికి వచ్చినది. ఈయంత్రముల నొక్కమూర్తిని నొకలకుపంచి నెట్టివని ఏ ప్రక్కనుండి జలాంతర్గాములు వచ్చుచున్నవో, ఎంత దూరముననున్నవో యాసంగతులన్నియు విశేషముగ తెలియనగును. అంత నొక లా యపాయమునుండి తప్పించుకొన గలుగుటయేగాక తుపాకి పడవలను, సేగుపడవలను, జలాంతర్గాముల వెంబడించవచ్చును. అందువలననే బ్రిటిషు నావికాధికారులు ధయిర్యముగలిగి యున్నారు.

మరికొన్ని ప్రతియుద్ధము లోడింపబడుట.

లండను, సెప్టెంబరు 23:— నేటిసాయంకాలము బ్రిటిషువా లొట్టు ప్రకటించిరి:— పగలంతయు ఈక్రమ మెనినుకోర్కెలకు దక్షిణమున భయంకరమగుయుద్ధముజరిగెను. శత్రులు కడు నిలకడతో పోరిరి. ఆయినను టవరుపేమెట్టువంతెనను మాత్రము మరల స్వాధీనము జేసికొనబాలవండిరి. ఇంకను దక్షిణభాగమున శత్రుల నేకసారు లడపనిగ ననేకప్రతియుద్ధముల నొనరించుటవలన నిన్నటియుద్ధమును గలుగుకొనినట్లయియుండి మా పైనివారు కొంచెము వెనుకకు తరుచుబడిరి. గురువారమునాడు పట్టుకొనబడిన స్థలములన్నియు మా చేతులలో నుర్రుకొనుచు నున్నవి. ఈ యుద్ధ రంగమున మరి యే ప్రతియుద్ధములను జేయబడలేదు.

మారంగమంటును అన్యోన్యభేదంగి ఘోషము విశేషము గ నుండెను. అత్రాసు కాంబ్రేయికోర్కె సమీపమున శత్రులు నేటియుద్ధము మొక వైమానికపురాడి సులపనెంచిరి గాని మాఫీరంగులవలన నాప్రయత్నము వారింపబడెను. మాంచీలి ప్రాయశ్చిత్తుల తూర్పుతటమున మేము విజయవంతముగ దాడినొనరించెమి.

యుద్ధమున విమానము లొనరించిన సహాయము.

లండను, సెప్టెంబరు 22:— నిన్నటిదినము తీక్రమగు వైమానికయుద్ధము జరిగెను. శత్రుల ఫీరంగిపంపుల మీదను, వైదిక దళములమీదను, కందకములు మొదలగువాని మీదను మావిమానము లనేకతుపాకుల గాల్చినవి. క్రిందినుండిపోవు విమానములు శత్రులపరాతిదళములను, బండ్లు మొదలగువాని గమనములను విశేషకష్టమును గలిగించెను. రౌలర్సు రెయిల్వేస్టేషనుమీదను, లిల్లిసమీపమున నున్న వై మానికాలయములమీదను, కేంబ్రేయి కాగ్నీయమునను మావిమానములు నాగ్గుటన్నుల బొంబులను జాల విడిచెను. ఇంకను రాత్రినపు యమున రౌలర్సుమీదను, వెడిఫుమీదను, మెనిసు రెయిల్వేస్టేషనుమీదను, వైదికగుంపుల మీదను, మెనిసు ఈక్రమ గోడ్డుమీదనుండు బండ్లు మొదలగు వానిమీదను రిక్టీ టన్నుల బొంబులను వైచితిమి.

జర్మను విమానములు పది నేలగొల్పబడియెను. రివిమానములు నేలకు తలచివేయబడినవి. మావిమానములలో పది కన్నించుచున్నవి.

నిరంతర ప్రతియుద్ధములు

లండను, సెప్టెంబరు 21:— నేటి సాయంకాలము బ్రిటి షువారిట్టు ప్రకటించిరి:—నిన్నటి దినము శత్రువులు నిరంతర మును ఎన్ని నష్టముల నొందినను లక్ష్యము సేయక మాధ్యము లో ననేక ప్రతి యుద్ధముల నొనరించిరి. అందు వారికి విశేష నష్టములు గలిగినవి. లాభమేమియు లేకుండెను. యుద్ధ రంగమున నీ దిన ముచ్చటవట చిన్నచిన్న యుద్ధములు జరిగెను. మే మనేక స్థలములలో ముందున లేగితిమి. అనేక ప్రతియుద్ధముల తోమివైచితిమి. నేటి యుద్ధయము మామొదట ప్రక్కనుండి ఆంగ్లేయ వైనికు లనేక కందకముల బట్టుకొనిరి. “టవ

పేమెట్టు”కు దక్షిణమున నుండు అనేక ప్రదేశ ములను పట్టుకొనిరి. అనంతరము శత్రులు “టవరు పేమెట్టు”కి మీదను ప్రబలమగు ప్రతి యుద్ధము నొనరించిరి. భయంకరముగ, యుద్ధముజరిగిన పిమ్మటశత్రులు తమప్రతి యుద్ధమును వీడిచనిరి. నెంటు జూలియనులకు తూర్పుతటము ననుండు లివరుపూరు లాంకుమైరె దళములు సంతృప్తకనన్పా హము లొనరింపబడిన ప్రదేశమునొకదాని వశపరచుకొనిరి. నేటి సాయంకాలము లాంజిమార్కునకు తూర్పున చేయబడిన ప్రతియుద్ధమును మాఫీరంగిదినములు భీభత్సముగావించినసి దళించినవి. నిన్నటిదినమున పట్టుకొనబడిన ట్రైచిలసంఖ్య మూడుజే లకుమించి యుండునని యిది యిదివరలో తెలియజేయబడినది. నిన్నటి దినము యుద్ధమారంభింపబడిన వెనుక మొదటి రెండు గంటలను మేఘావరణము విశేషముగ నుండుట వలనను వర్ష పుజల్లులవలనను విమానముల గడుపుటకు వీలు లేకుండెను. ఆయినను మావిమానములు క్రింది నుండియె పోయి కోర్కెయి సమీపమున నున్న వైమానికాలయము మీద బొంబుల వైచిరి. వారుపరాతి దళముల గూడ నెదిరించిరి. పిమ్మట వాయుభార మనుకూలమగుట వలన ముందట పోవు వైద్యములతో గలసి యవియు ముందున కేగసాగెను.

విజయ ఫలితములు.

లండను, సెప్టెంబరు 21:— జర్మను లిటీవల నొనర్చిన సంధి యంత్రములకు తగిన ప్రత్యుత్తరముగ జేయబడిన యవ స్కంధనముయొక్క వివరములను డెలుపు నో డక్లసుపేగు గారంపిన ప్రకటనమున ననేక వివరము లుండుటను పత్రికలు ప్రశంసించినవి. ఈ యవస్కంధన మొత్తయు ముఖ్యమైనది. ఈక్రమ రౌలర్సు, ఈక్రమమెనిసు గోడ్డులకు మధ్యకుండు వికాల ముఖ్య ప్రదేశము నెదిరించుచు పేగుగారు నిరంతర ము ముందున కరుగు చుండిరి. వారిక తూర్పున కేగిన ప్లాం డర్సుగండును, ఉత్తర పరాసు దేశమునను ఉన్న జర్మను ప్ర దేశములకు విశేషకష్టము సంభవించగలదు. జర్మను లొక యుక్తిని పన్ని రీసునది దక్షిణమున కొన్ని వైద్యములనుంచి మరి కొన్ని వైద్యముల నందాక యుత్తరమున నుంచిరి. శత్రు రంగమున నిప్పును చీలిక గలిగించుట వలన నారెండువైద్య ములవారు మరికలసికొనలేకుండ జేయబడిరి. అందువలననే తూర్పునకేను బ్రిటిషువారు ముందున కేగకుండజేయుటయు నని వాసుహిందెను బర్గుగారు ప్రబలప్రయత్నముల నొనరించుచున్నారు. మెనిసుకాలర్సు నగరముల గలపురువును గోడ్డు మీద తమ వైద్యములనుండుటవలన పేగుగారు ఉత్తరదిశ నుండి లిల్లిని దక్షిణదిశనుండి ఆనెండునుబట్టికొన ప్రయత్నించుచున్నారు.

శత్రుభయంకర ప్రతియుద్ధములు.

లండను, సెప్టెంబరు 22:— బ్రిటిషువారిట్టు ప్రకటించుచున్నారు:—నిన్న రాత్రి యాప్రసంగమున శత్రులు పెద్దపెద్ద వైద్యములతో వచ్చి అనేక ప్రతియుద్ధముల నొనరించిరి. అందు వలన శత్రువైనికుల మరణసంఖ్య విశేషముగ పెరిగినదే కాని వారిజేమియు లాభము గలుగలేదు. నెంటుజూలియనున కావల మేము క్రొత్తగా జయించిన ప్రదేశములలో శత్రులు లోనికి జొచ్చిరి. కాని అసంతోకముననే మేము వారిని బయటకు తరిమివైచితిమి. తక్కిన ప్రదేశములన్నిటినుండియు లండను, ల్యాంకాష్టేరు వైనికులు శత్రుల ననేక రాష్ట్రములలో పారదోలిరి. రెండుగంటల కాలము మహాభీకరముగ యుద్ధము జరిగిన పిమ్మట మా పంక్తి యంతయు మరల యథా ప్రకారమున బలవత్తరమై యుండెను. శత్రులు మహా నిశ్చయముతో నీ యుద్ధము నొనరించిరి. శత్రుల నష్టములు మిక్కిలి అధికముగ నున్నవి. ఈక్రమ మెనిసుగోడ్డున కిరుప్రక్కలనుండియు చేయబడిన ప్రతియుద్ధములను మేము పూర్తిగ తరిమి వైచితిమి. లాంజిమార్కునకు తూర్పున శత్రులొక ప్రతియుద్ధము నొనరింపగా మా ఫీరంగిదళములు దాని నుడుమాడినవి.

వైమానికుల ప్రధానకార్యము

విమానములను, ఆకాశబట్టలను ముందుగబోయి శత్రుల ప్రతియుద్ధపురేర్పాటుల గనుగొని ఆసమాచారమును మెంటుననే తెలియజేయుచుండుటవలన మా ఫీరంగిదళములు తగిన సన్నాహముల నొనరించుచుండెడివి. ఆయుద్ధ సమయము మా విమానములు 28000 సాయుగ 100 మొదలు 1000 వరకును గు వివిధోన్నత స్థలముల నుండి మర ఫీరంగుల గాల్చినవి. పగలు లెడి ఘోషమీద 68 బొంబులను, లిల్లికొనన్పు మున నుండు వైమానికాశ్రయముమీద 96 బొంబులను, యు

ప్రదేశముననుండు మందుగుండు కొట్టులు మొదలగువానిమీద 108 బాంబులను మావారు వైచిరి. మధ్యాహ్న సమయమున జర్మనల వైమానికపు "చకచక"లు విశేషముగ నుండెను. రాత్రి వారు 2 టన్నుల బాంబులవేసిరి. ఆవి మా ఫిరంగిదళముల పనిని భంగము గావించవలయునని క్రిందికివచ్చి మరియు బాంబుల వైచుచుండెడివి. వాయుభారము బాగుండిన పిదప శత్రువైమానికులేలనో యుద్ధము చేయమొక్క తూర్పునచాల దూరమందు నిలిచియుండిరి. శత్రులవిమానము 10 ధ్వంసము గావించబడినవి. 6 నెలలకు తరిమివేయబడినవి. మావిమానములు 10 కనిపించుచున్నవి.

మహాయుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 21:— బ్రిటిషువారి ప్రధాన కార్యాలయమువద్ద నుండు రైటరుగారి విలేజుకు డిల్లీ వ్రాసెను. నిన్నటి మహాయుద్ధమును గూర్చి సెంత వినిన సంతోషాధికముగ వినవలయునని యుండగలదు. ఆ యుద్ధమున జూపబడిన మహావ్యూహకాళములును, అవక్ర పరాక్రమమును మిక్కిలియద్భుతము గొలుపును. ఈ యుద్ధము సంవత్సరంబుకంటెపైకైనది మొత్తమున గజమునకు నలుగురు చోళ్లను జర్మనుభటులు యుద్ధముచేయ నియమింప బడిరి. ఇంత డట్టుముగ నుండు సంవత్సరంబుకంటె నెదిరించుటకంటె బ్రిటిషువైద్య మిహిర కెక్కుడు కాళములు జూప నవసరము లేకుండెను. ఆ దినమున మహాసంకుల సమర సహాయమున నిర్వహింపబడవలసిన మహాకార్యము మెస్సినీయు యుద్ధమున జనరలు పూమరుగారి యాజమాన్యమున సంత బాగుగ కార్యసాధన మొనర్చిన అంజాకులపాలను మరికొన్ని బ్రిటిషు దళములపాలను పడెను. వారు మహావిద్యముగ యుద్ధ మొనరించిరి. ఆస్ట్రేలియనులు వడసిన విజయములలో నెల్ల నిది యశ్వంత పరిపూర్ణమైనది. అంగ్లదళములును, స్కాటుదళములును వాటి కైదండగ నుండి గొప్ప సహాయము సేసెనని. అంజాకులమీద నేదైన నేర మారోపింపబడియున్న వారు శత్రుల తరుముటలో మహానేగమున బోయిరను నేరము మాత్రమే మోపబడగలదు. అతి భయంకరము గొల్పుచుచుండిన శత్రుల ఫిరంగుల అగ్ని జ్వాలల తప్పించుకొనుచు వారు ముందున కేగు మహా సాహస విజయ ప్రయత్నములు వర్ణనా తీతములు. అట్లంత త్వరితగతిని ముందున కరిగి వారు శత్రులు వంగియుండు ప్రదేశములనుండి బైటకు రాకముందే వారిమీదపడిరి. అంజాకును ఒక గుఖ్యప్రదేశమును వశము గావించుకొనినపుడు వారు మావిన ప్రైవేటుహాసము లెంత వానికైన నబ్బుము గొల్పెను. అది మాడ్కి కెంతయు వేడ్క గొల్పుచుండును. అందొక మహాసభాపుడు వాని నాయము ఆస్ట్రేలియా చరితమున నెల్ల పునును స్మరణీయుముగ నుండవలయు నటుల-కొమ్మ మిడ్కిగ నొకకందకపు గోడమీడినుండి యెగిరి పైనికులందఱాహ్లాదముతోగొట్టు కరతాశధ్వనులునింగి ముట్టచుండ ఆస్ట్రేలియావారి పతాకమునుబట్టుకొని అందఱికిని గన్నట్లు విధముననొక యుద్ధతత్వలమునకు గొంపోయి యచట నాటెను. ఈ యుద్ధము జర్మనుల గర్వభంజకంబైయు దగియున్నది. దానికి మనమందఱము అతి శయము సేందదగును. ఇంకనుమీద నుత్తరటమున దక్షిణాఫ్రికా దేశములు మహా వైద్యముతో తామనుకొనిన స్థలమున కదురు బెదురులేక మాన్మునుండు శత్రునినహముల నూర్చుకొనిపోయిరి. రంగముపొగవ యువయ్య వారు లక్ష్యము చేయలేదు. ఇంక అంగ్లవైనికుల యుద్ధము మొనటి నుండి చివరవర కొకేవిధమున తమ దేశ ప్రైవేటు సాహస ప్రభావములకించుకయు దీసిపోకుండ మహా పరాక్రమముతో బోరిరి. వీరిధాటి తోగ్గలేక జర్మను లెల్ల పుడును వెనుకకు మరలు చుండిరి. దినమంతయు శత్రుల ఫిరంగులు కొల్లకొట్ట బడెను. శత్రు లొనర్చిన అనేక ప్రతి యుద్ధములు చెల్లాచెదు గావించ బడుట గాని, వెనుకకు తిరిమి వేయబడుట గాని, లేక ధ్వంస నాశనము గావించ బడుట గాని జరిగెను. నేని యుద్ధమును రాత్రి చాలకాలము వరకును గనిపెట్టిరిని. నేటి యుద్ధమును లైమి, మెసినిసులవద్ద జేసినటుల మేము మా ఫలముల నన్నిటిని బాగురూపతతో గాసాదుకొను ప్రయత్నముల గావించితిమి. వాయుభారము కూడ అత్యుచలముగ నుండుటవలన మేము మా ఫలములను బాగుగ దృఢపరచుకొంటిమి.

శత్రు నష్టములు.

నిన్నటి యుద్ధఫలితముల గొప్పకనమున ఏయగుగలదు. అయింపబడిన భూ వైశాల్యమునందు ౧౦ గొప్పతనము గొప్ప తనముకాదు. నిన్నటి యుద్ధమున చాలప్రదేశ మాక్రమింపబడినను ఉన్నతానుకూల స్థలముల నాక్రమించుటను నెత్తురు

లాభకరము. ఈ ప్రదేశమును మన మాక్రమించు కొనుటవలన స్థాండర్సు స్థితియందలి జర్మనులస్థితికి విశేషభంగము వాటిల్ల గలదు. జర్మనుదళము లనేకములు తుప్పునియు గావించబడి వారు జలవంతమున వెనుకకు మరలుచుండవలసిన వారగుచుం డిరి. ఇట్లు పలుపైనికులు మృతి బొందుచుండ వారి స్థానము లలో క్రొత్తవారి నింక సెంతకాలమువరకు నియమించుచుండ గలరు? ఈయంశము విచారణీయును.

విజయ శుభలక్షణము.

లండను, సెప్టెంబరు 21:— బ్రిటిషు ప్రధానకార్యాలయమువద్దనున్న రైటరుగారి విలేజుకు డిల్లీ వ్రాయుచున్నాడు: నిన్నటి విజయముమొక్క శుభలక్షణమేమన, ఈ విజయము వలన జర్మనుల గర్వము పూర్తిగ నశించినది. తమ నూతన సంరక్షక విధానమునందు శత్రులకుగల దృఢ విశ్వాసము నది మొదలంట నశింపజేసినది. ఈ పరాజయమువలన జర్మనువైని కులు తలలవేలవైచుకొని ఇరిగిరకు చెప్పు గర్వోత్తల విడచి తమను బట్టుకొనిన వాడలకు వాసానుసానుల మాడ్కి శృత్య త్యమునుజూపుచున్నాడు. తా మెక్కడ ఎక్కుడు సామగ్ధ్యము గలిగియున్నాడని వారు నమ్ముకొనుచుండిరో యచటనే పరాజయము సిద్ధించినదని వారనుకొనక తీరవలెకాదు. వారు భౌతికమును మహాభయోహముతో నిలకించుచున్నాడు. యుద్ధము చాలవరకు ద్వంద్వయుగముండెను. అందువలన బైపి లలో ననేకచుండి బెట్టులు తగులలేదు. మేము శత్రులకు గలిగించిన యెవరో ధనముకలన మూడు దినముల వరకు లిండి లిస్సులులేక వాగుండినియు, అందు వలన ననేకులు మరణించి రనియు బైపిలొద్దకును చున్నాడు. మా ప్రభువు వైనికపంత్తు లీమాటను రూఢిపరచివ. ఏలనన నాయమునకు కరుగుచుండిన కొలదిని రాసులురాసులు శేవములపడియుండెను. ఇంతకంటె ను రాదుకాదు యుద్ధమును శత్రులెన్నడును చేసియుండలేదు. ప్రతియుద్ధములు గూడ నింత భూతములగనే పరిణమించెను. మా యుక్త వైద్యులు ఎడమభాగమును శత్రులు ఆరు పర్యాయము లెదిరించిరి. నాలుగు పర్యాయములు మా ఫిరంగులకు శత్రుదళములు పూర్తిగ నాహుతి యయ్యెను.

అమెరికా

లక్సెంబర్గ్ ప్రమాదము

బ్యూరోఎయిరీసు, సెప్టెం 21:— అష్టంతైను దొంగతనమువారు జర్మను లొక "అష్టైను" ప్రకటన నువరి. కాల నియమితి నెట్టి కున్నను ఆ ప్రకటనకుంటి ఫలితము సెనుగగలదు. కాంటు లక్సెంబర్గ్ గారిని గూర్చి వారికి కొక సమాధానము చేరకుండుట కలన దొంగతనమువారు మరయొకప్రము నుండిరి. అందు అష్టంతైను ఓడలను గూర్చి చేయబడిన వాస్తవమును స్థిరపరుప వలయుననియు, లక్సెంబర్గ్ గారిని గూర్చి లెనుకేమియు తెలియ దని పూర్తిగ చెప్పుకలయుననియు వారు కోరిరి.

ఇందుకుగూర్చి విదేశ మంత్రుగారు ఘోషించు నిట్లు చెప్పిరి. "ఇందుల కీయనకు ప్రత్యక్షము తృప్తికరముగ నుండవచ్చు దొంగతనము వారింకను తీవ్రచర్యకు బూస నిశ్చయించుకొనినారు. అవసరమగు నేని మనము మనపైనికుల సంపురము."

అష్టంతైను వైయిల్స్ వారి సమృద్ధి.

బ్యూరో ఎయిరీసు:— వైయిల్స్ సమృద్ధి విశేషముగ వ్యాపించుచున్నది. మరియొక మతన మందుగుండుతో విచ్చేదము గావించబడెను. కొసానోమోవ్ స్థితి యంతకంటెపైకు అధోన్నముగ నున్నది. వేలకొలది కట్టువాసులు వైనికుల నెదిరించుచున్నాడు. యుద్ధకానము ప్రయోగింపబడునని ప్రకటించవలసినదని యుద్ధసంక్రమి దొంగతనమువారిని గోరుచున్నాడు. జర్మనీలో యుద్ధముచేయుచున్న వ్యూహానే దొంగతనమువారు ప్రకటింపవచ్చునని యొక యున్నతాధికారి నూచించెను.

క్రొత్త అధికారి.

నాసింగ్సు, సెప్టెంబరు 21:— జనరలు స్కాట్టు గారు తమవనిని చాలించుకొని నున్నారు. జనరలు టి. హేచ్. ట్లీసుగారు వారిస్థానమున ఉన్నతాధికారిగ నియమింప బడిరి.

లండను, సెప్టెంబరు 21:— న్యూయార్కు. హీరాల్డు పత్రిక ఇటుల తెలియజేయుచున్నది. అమెరికా ఖండమునుండి యూరోపుకు ప్రయాణము చేయుటకు గాను అమెరికా దేశముకంటె ఇటాలియను విమానములు చాల దూరప్రదేశములకు బోయివచ్చుచు విశేషముగ కృషి సూపుచున్నది.

లండను, సెప్టెంబరు 20:— అమెరికా దేశమున 15 లక్షలమంది సైనికులు యుద్ధ సన్నద్ధులై యున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా

జర్మను వలసదేశములు. మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 22:— ఆస్ట్రేలియా సమీపమున నుండి మిత్రమండలివారిచే పట్టుపడిన జర్మను వలసదేశములను తిరిగి జర్మనుల కిచ్చివేసిన ఆస్ట్రేలియనులకు బాలనష్టము గలుగును గాన నట్లు చేయవలదు (బాల్ అను బాకిచాపు గారి ప్రతిపాదన కు త్వరము నొసగుచు హాస్పిసు గా రిట్లు తెలియబరచిరి. శాంతి మహాసముద్రమున నున్న జర్మను వలసదేశములనుగూర్చి ఆస్ట్రేలియా దొరతనమువారు తెలిపిన విధానమును బ్రిటిషు దొరతనమువారు రంగీకరించిరి.

ఆస్ట్రేలియా

రష్యావైదిలు ఆస్ట్రేలియాలో లిండిలేక చనిపోవుట లండను, సెప్టెంబరు 22:— ప్రతిదినమును రష్యావైదిలు వందలకొలదిగ చనిపోవుచున్నారని రూఢిసర్వమానము వచ్చిన దనియు లిండిలేక చనిపోవుచున్నారనియు మేము పోయి చేయున జేమియును లేదని డాక్టరులు పోవుట లేదనియు జనీవాలానుండి విలేఖకుడ్రాసెను.

మరియొకరిని నియమించుట.

మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 21:— జనరలు ఎలిషపు గారి స్థానమున జనరలు చెరివిసపుగారు నియమింపబడిరి. ఇతని పట్ల విప్లవకారులకు చాలగౌరవము కలదనియు ఇతడు తీవ్ర కార్యముల నవలంబించవలసిన పనిలేకుండగనే సక్రమ విధానమును సమకూర్చు నెంచుచున్నాడనియు తెలిసినది.

జనరలు దుకొనెను.

మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 22:— పశ్చిమరంగమున జనరలు ఎల్క్లీ పుగారి స్థానమున జనరలు దుకొనెనుగాదు సేనాధి పత్యమును వహించిరి.

జర్మనీ - ఆస్ట్రేలియా

బోననైరను, సెప్టెంబరు 22:— జర్మనులకో యుద్ధమునకు గడంగవలెనని ఆస్ట్రేలియా ఘోషించుచు తీర్మానింప నున్నతేదిని జర్మనుల సమాధాన వాస్తవేనది. లక్సెంబర్గ్ వ్యవహారమునకు జర్మనులు చాల చింతించుచున్నారు. లక్సెంబర్గ్ భావములను జర్మనులు నిరసింపు చున్నారు. ఆభావములతో జర్మను దొంగతనమువారి కెట్టి సంబంధమును లేదని జర్మనులు పంపిన లేఖయందు వ్రాయబడెను.

అభినందన సభ

తిరువాన్ కూరు మహారాజావారి వ్యష్టిపూర్తి మహాభీరమునకు తమ ఆశంకమును తెలుపుటకు తిరువాన్ కూరు నందు యానెల 18 వ తేదీని యొకసభ జరుపబడెను. సభ ప్రత్యేకము చేయబడిన వైద్యకాలయందు జరుపబడెను. సుమారు 4000 చుండి శ్రీపురుషులు సభయందుండిరి. స్వస్థానపు దినాక్ కృష్ణనాయకు గా రాసభాధిపత్యము వహించిరి.

ఉపన్యాసములకు పూర్వము వైశ్రాఢ్యము పిచ్చుట మధురగానమును జరుపబడినది. మహారాజావారు తిరురాష్ట్రాధ్యక్షులును కు గావించిన దయాపూరితము లగు మేల్లను సభాధ్యక్షులు సభ్యులకు తెలియపరచిరి. వీరి ఉపన్యాసాంతరము కె. జి. శేషయ్యగారు, ముస్తానాయగము, పిట్ల, దినాక్ బహుదూరు గోవిందపిళ్ల ఉదయచక్రరాజు, కుమారేశపిళ్లగారు ఉపన్యాసించిరి. తిరువాన్ కూరు, బాల్మోరీసులను చాడిరి. సభ్యులకు తాంబూలాదులు పంచివేట్టిరి.

మోటారుబండి ప్రమాదము:—

గత ఆగస్టు 29 తేదీని రంగూక్ నెంటు పోల్ స్కూలు బర్మావిద్యార్థియగు మాంగ్టూన్ మెయెన్ అనే 18 సం॥ వ యున్నకల పోలడు స్కూలువిడిచి బయటకు వచ్చుచుండగా వి. ఎస్. ఆబ్బూల్ రహమాన్ గారి మోటారుబండివలన త్రోయబడెను. బెంటనే జనరల్ హాస్పిటల్ కు తీసికొనిపోయెను. ఎందుచేతనో ఆబా లుని తల్లిదండ్రులు అనుపల్లియండి తీసికొనిపోయిరి. కాని బా లును మృతిచొందెను. ఆసుపత్రివారి యజాగ్రత్తవలన బాలు యు మృతిచొందెట్లు రంగూక్ వైద్యుపత్రికకు ఎవరో వ్రాసి రట. అందువలన వెస్టర్న్ సెంటినిజల్ మేజిస్ట్రేటు మెక్సి దొంగారు ఆసుపత్రివారి సాక్ష్యమును దీసికొనిరి. పిల్లవానిని తాముకోరినట్లు ఆసుపత్రిలోనుంచక ఆస్పిత్రిలో బండిపైని తీసికొనివెళ్లుట బాలుని మృతికారణమని చెప్పిరి. ఇంకను కేసుజరుగుచున్నది. (మాబర్మావిలేఖరి)

దొంగిలొక్కవారు ఈనెల 22-వ తేదీన బెంగళూరు నుండి బయలుదేరి, మైసూరు యాన రాజుగారు స్వాగత మొసంగిరి.

దీక్షాపత్రము:—దక్షిణ హిందూ దేశములో దివాలాదార్ల విషయములలో దింగు నిమిత్తము ఈ సంవత్సరము దేశంబయిన 1-వ వారమున దీక్షా నగరములో జరుపబడు సభలో మైసూరు తప్ప కదమ హిందూదేశపు స్వతంత్ర రాజ్యముల అన్నిటి యొక్క ప్రతినిధిగ తిరువాన్కూరు సర్కారు వారి హెచ్చు పక్షము ఆక. ఆనందరావు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు నియమింపబడిరి.

నగల దొంగతనము:—కలకత్తాలో గత గురువారము జూరీకింద నొకడు తన బిడ్డను ఎత్తుకొని పోవుచుండెను. వాని వెనుక నే మరొకడు వెంటబడిచి పోయి బిడ్డ నెత్తుకొనిన వానికి తెలియకుండ బిడ్డ మెడలోని బంగారపు నాణుమున్నగు నగలను కత్తిరించివేసి వాటిని తీసికొని పారిపోవుచుండెను. బిడ్డ తండ్రి వెనుకకు తిరిగి చూచి నగలతో పారి పోవుచుండిన దొంగతోటకు బరుగై తిరిగి వానిని పట్టుకొన కలిగెను. పోలీసు 15 మాసములు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను.

వెద్ద కత్తిని దాచినందుట:—గత బుధవారమున కలకత్తాలో నొక పోలీసుకొర్రులో మహమ్మదు అను నొక పెనుకరువాడు ఇటువంటి అనుమానముగ తిరుగుచుంటు నొక కుక్కను చూచి వానిని పట్టుకొని సోదాచేయు నప్పు టికి వాని చొక్కాను యడుగున నొక వెద్ద కత్తి యుండెను. తన స్నేహితునివై కేసుచేసిన యొకనిని చంపు నిమిత్త మతడు ఆ దినమున కత్తిని త్రూసి కొర్రకు వచ్చినని తేలినందున మహమ్మదు నిచారణయందు చుండుటచేడెను.

శ్రమ నాశముచేయుట:—బెంగళూరులో బ్రూకు లెంట్సు లోయలో కేవలము పాశ్చాత్యులే కాపురము లుండెడి. కొన్నిదినముల క్రితము ఈలోయలో గొంతమంది హిందువులు మ్యూనిసిపాలిటీవారి అనుమతిలేకుండ ఇండ్లను కట్టుకొనిరి. వీటిని చూచి సహించలేక దినరెండు దాక్కున ఏ. కాని, లోను, ఈగన, మేజరు కెరెలు, మిస్ మిక్ నెలు గార్లు మ్యూనిసిపల్ యెంజనీగారి కొక మహజరును పంపిరి. వైరును, గారు లోయలో నిండ్లను కొట్టుకొనిన హిందువుల వై మేజర్స్ కి గారియొద్ద కేసుచేసిరి. వారిలో నొక్కొక్కరికి రెండు లక్షల రూపాయల విధింపబడెను.

తిరువాన్కూరు క్రైస్తవ యంత్రజన సంఘము:—సంఘ యాజమాన్యముక్రింద ఈనెల 18-వ తేదీ సాయంకాలమున నగరమందలి కళాశాల భవనమున నొక సభ జరుపబడెను. బాలికాపాఠశాలల పరిషత్ కారినీ మిస్ కారప్పలెట్టు గారు సభాధ్యక్షులును వహించిరి. కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయుని మిస్ మత్తాగారు ఉపన్యసించిరి. మహారాజావారు తమ దేశోద్ధారణముకొరకు గావించిన వేళ్ళను అందు ముఖ్యముగ ప్రస్తావించిరి. గావించిన పని ఆమె వివరించెను. ఉపన్యాసానంతరము దివాలా కృష్ణ నాయుడుగారి సతి గారు బాలికలకు బహుమతుల నిచ్చిరి. మహారాజావారి వజ్రపూర్తి మహోత్సవపు ప్రశంసకోపన్యాసమును సభాధ్యక్షురాలు చేసిరి. పిమ్మట కృష్ణ నాయుడు సతిగారు బాలికలకు బహుమతుల నొసంగిరి.

స్వామిలవారి రాక:—ఈ నెల 20 వ తేదీ గురువారము నాడు కంచీకరము నందలి ప్రతివాద భయంకర మహావిద్యుంధుడు జగద్గురు ఆనంతాచార్య స్వామిలవారు ఉదయపురమునకు విచ్చేసిరి. మహారాజావారి అతిథులలో మిన్నలను వారికి విడిదిగ నేర్పరచబడిన చంపాబాగునందు స్వామిలవారికి బస ఏర్పరచబడినది. సాయంకాలము 5 గంటలకు మహారాజావారు సభాపాదముగ నడచితి వచ్చి స్వామిలవారి పాదప్రసాద మొసరించి సంతోషించి సంతసమున వెల్లడించిరి. స్వామిలవారు మహారాజావారి నాశీర్వాదించి మంత్రాక్షరాల మొసంగిరి. ఆరగంట నేపు సంభాషణము జరిగినది. వర్ణాశ్రమధర్మాధ్యక్షకతను గురించి స్వామిలవారు నొక్కివక్కాణించి అందులకు మహారాజావారు మౌనముగా కావలెనని నుడిచిరి. స్వామిలవారు మహారాజావారికి ప్రసాదించిన రసప్రసాదముల మొసంగి గౌరవించిరి. మహారాజావారు ప్రభావ మొనరించి అనుమతి గొనినది. మహామహాధ్యక్షులు స్వామిలవారుగ జూరూపులై సమైక్యముగ బంగారపు పాలికెయందు వేణుగోపాల స్వామిలవారు ముందువేంచేయుచుండగ నగరమున ముఖ్య వీధుల యందు రూపిరి. నగరమునందలి వైష్ణవులందరూ ఊరేగింపున పాల్గొనిరి. భీమవద్వేళ్ళరాలయమున స్వామిలవారికి విడిది మొసంగబడెను. స్వామిలవారిచట కొన్నిదినము లుండును. (త.వి.పా.)

పుదుక్కోటవారి లాటరీ ఫలితములు

(శేషము)

400 రూ॥ ల బహుమతి 1788 వ నెంబర్ల టిక్కెట్లకు వరు 100 రూ॥ ల బహుమతులు 2779, 3047, 2758, 4021, 3509, 97, 419, 674, 2988, 1187, 2777, 4725, నెంబర్ల టిక్కెట్లకు వచ్చినవి.

46½ రూ॥ ల బహుమతులు 1741, 67, 3908, 2855, 3817, 178, 4734, 28894, 3773, 2848 నెంబర్ల టిక్కెట్లకు వచ్చినవి.

15½ రూ॥ ల బహుమతులు 1679, 3312, 648, 3180, 555, 1934, 1285, 2206, 378, 3721, 2543, 2138, 3258, 4354, 2378, 3251, 2171, 3145, 612, 4222, 1151, 929, 2585, 2517, 3405, 938, 1464, 499, 3861, 3142, 2835, 2082, 643, 3828, 4936, 2892, 227, 1129, 2163, 520, 214, 1313, 355, 3300, 2980 నెంబర్ల టిక్కెట్లకు వచ్చినవి.

7½ రూ॥ ల బహుమతులు యాదిగ నెంబర్ల టిక్కెట్లకు వచ్చినవి.

813, 4075, 2828, 4457, 1766, 2459, 4067, 4592, 3580, 1568, 2966, 812, 4959, 2557, 3120, 971, 4248, 1873, 2140, 4147, 3317, 1615, 2000, 3143, 2997, 1066, 3250, 2392, 3234, 3254, 703, 1236, 280, 89, 3146, 2004, 996, 3852, 2757, 4612, 2252, 2513, 131, 2211, 3038, 1841, 3484, 2669, 719, 4504, 492, 4407, 2320, 4351, 2201, 2360, 4195, 771, 4087, 5935, 496, 4520, 2929, 1550, 2958, 1650, 3793, 1549, 4939, 126, 4547, 2979, 4089, 2916, 4285, 2554 ఫలితములు తెలుపబడుట ఇంకను ముగియలేదు. మిగిలిన ఫలితములు రేపటిదినమున తెలుపబడును.

ఆస్ట్రేలియ నాకానిర్మాణ స్థానముపై నను గూడ బాంబులు.

లండను, సెప్టెంబరు 20:—తుక్కవారమునాడు రాత్రి రకాటు కాల్చెను. రైలుస్టేషనులపై నొకా విమానములు బాంబులు వేసెను. మంటలు వేదినవి. శనివారమునాడు ఆస్ట్రేలియ నాకా నిర్మాణస్థానముపై నను గూడ బాంబులు వేసెను.

గ్లాస్టో సేనల దాడి.

లండను సెప్టెంబరు 23:—గతరాత్రి గొంకొరుకు ఈ కాన్యమున గ్లాస్టో సేనల దాడినవి. చాలకంబకములను ధ్వంసముచేసెను. చాలమంది శత్రువులు హతులైరి. ఈ ప్రాంతమున గతరాత్రి శత్రువులధికముగ ఫిరంగులను కాల్చిరి.

మరణము:—రేపు అడ్మిరల్ ఎల్. సి. కె ప్లెలు గారు మృతిమొందిరి.

రీగా ప్రాంతమున శత్రువుల పారదోలుట.

లండను, సెప్టెంబరు 23:—రీగా ప్రాంతమున రద్దా యొద్ద మేము శత్రువులను పారదోలితిమి. మాచేరి ప్రాంతమున యమేనియావారు పారదోలిరి రద్దావారు వాయువాక్ష సంపిరి.

తేయాకును కొనుట

లండను, సెప్టెంబరు 23:—బ్రిటిషు దేశమునకు వంపు టకు ఇండియా సింహళ దేశములనుండి తేయాకు సంతను కొనుచున్నానని ఆహార పదార్థనియంత్ర ప్రకటించెను. ఆ తేయాకును బ్రిటిషు దేశమున పండివెట్టుటకు గూర్చి ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. మామూలువ్యాపారమునకు సాధ్యమగు నంతవరక కర్మంతరము కలిగింపబడదు.

బెల్జియములో జర్మనుల దురాగతము

లండను, సెప్టెంబరు 23:—బెల్జియమునుండి జర్మనులు మరల ప్రజలను ప్రవాసములకంపుచున్నారు. సీరంగసర్వాజు నందలి కాక్రిలవచ్చు మున్నగు కట్టడములను రూపుమాపుచున్నారని హాంబుర్గువారు ప్రకటించిరి.

భయంకర మగు ఫిరంగియుద్ధము

పార్సిసు, సెప్టెంబరు 22:—ఎయిసేను నది కిరుప్రక్కల వారంగమం దంతట తీవ్రమగు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెననియు, అందు మన్నీ జేయునుపారము, కెన్సి, కోర్సీలవద్ద జరిగిన యుద్ధము మహాభయంకరముగ నున్నదనియు, మ్యాజునది దుడిబడ్డన బెజానువాళ్ళు సమీపమునగూడ ఫిరంగి యుద్ధము మహాతీవ్రముగ నున్నదనియు, మరికొన్నిచోట్ల వైమానిక దాడులును, కావలిదండుల యుద్ధములను జరిగెననియు నాకా ప్రకటనమందు తెలియజేయబడెను.

United Provinces

Allahabad Kumbha Mela.

Pilgrims and the Railways.
Accommodation not Available.

ALLAHABAD, September 23
A Press communique says:—It is notified for the benefit of pilgrims intending to proceed to the forthcoming Kumbha Mela at Allahabad that the Oudh and Rohikhand Railway and the East Indian Railway will not be able to arrange for additional passengers trains on account of the heavy coal traffic and existing conditions due to war. Intending pilgrims are therefore advised either not to undertake the journey or to adopt other means of conveyance.

The Congress and Moslem League.

LUCKNOW, September 21
A meeting of the Council of the All-India Moslem League will be held at the residence of the Hon'ble Mr. Rala Ali on the 5th October 1917 at 12 a m to elect a president for the next session of the Moslem League. A meeting of the All-India Congress Committee and the Council of the All-India Moslem League will be held in Allahabad at Anand Bhavan, the residence of the Hon'ble Pandit Motilal Nehru, on the 6th October 1917, at 3 P.M., to consider the reports of the Congress Committee and the Council of the All India Moslem League relating to passive resistance

South India

Mrs. Besant and Bombay Prohibition Orders Rescinded.

BOMBAY, September 23
The "Bombay Chronicle" writes:—We understand on good authority that His Excellency the Governor has been pleased to rescind the order that was served on Mrs Besant on the 10th July 1916 under Rule 3 of the Defence of India (Consolidation) Rules 1915, restraining her from entering or residing within the province of Bombay and that official announcement of the same may be expected in due course.

Shastipoorty of Travancore Maharajah.

A Meeting of his Subjects.
TRIVANDRUM, September 23
A public meeting was held this evening at a specially erected pandal in the public maidan to felicitate His Highness on the Shastipoorty birthday, the Dewan presiding over 4000 ladies and gentlemen from all parts of the State besides the British Resident, retired Dewan Krishna-swami Row and other distinguished guests were present. The meeting commenced with prayers and music specially composed. The President then addressed the gathering briefly referring to the various beneficent acts of His Highness which was received with loud cheering. This was followed by speeches by Messrs. K. G. Seshaiyer, High Court Vakil, retired Justice Muthoosayagam Pillai, Dewan Bahadur Govindas Pillai, Udayavarma Rajah, Kum. rassa pillai in English and Malayalam and Tamil. The function closed with the singing of the Travancore National Anthem and distribution of Panapari. The President announced a telegram received from Mr Guruswami Nadar offering a Shastipoorty scholarship to His Highness the Maharaja's College.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

UNCORRECTED.

LONDON, September 23
FERNES, HRES. — After the statement by the Minister for Foreign Affairs regarding negotiations with Germany, the Chamber adjourned till tomorrow. Proposal for rupture with Germany was not withdrawn.

The Communique from French Eastern Army says — French detachment co-operating with Ensi Pasha albanians successfully made a raid in Skumb valley taking 412 prisoners from Austrians who had Heavy loss.

Marshal Haig's communique tonight says — We completely repulsed a storm troops northeast of Langemark this morning taking twenty five prisoners. English rifle regiments then attacked and captured after sharp fighting further portion of defences in this neighbourhood with a number of prisoners. Organisation of newly captured positions on the rest of the battle front is proceeding. We repulsed attack East of Villeret. We have taken 3,243 prisoners including eighty officers on Ypres battle front since the commencement of the attack on the 20th inst. Our aeroplanes yesterday dropped 134 bombs on billets, hutments and aerodromes and three tons during night time on Roulers Menin and Werriac railway stations. Enemy dropped a few bombs at Midday but did little damage. We brought down four enemy machines and drove down five. Two of ours missing.

British official message from Salonika says — We expelled detachment from Kumli northwest of Seres. Last night's French communique reported that artillery struggle had been somewhat violent in the region of Hurbise and on the left bank of the Meuse north of Hill 304.

Local authorities at Brest are proceeding with construction of role and two hundred and fifty yards long capable of accommodating the largest vessels afloat.

MADRID, — Premier had audience of the King regarding food supply at which it was decided to appoint a Food Controller.

Collision in which a Mail Train from Iran was involved resulted in thirteen persons being killed and thirtyseven injured.

PETROGRAD, — Kerensky who is at headquarters has instructed M. Terestchenko to undertake reconstruction of the Cabinet which will probably be completed before the meeting of the Democratic Conference.

THE GREAT WAR

Kaiser's Reply to Pope's Peace Proposals

Reply Condemned by Allied Press

Germany Apologises to Argentina

THE GREAT BRITISH OFFENSIVE: REMARKABLE SUCCESS

[Reuter's Agency]

British Front

The Counter-Attacks Described.

British Forces Prepared.

LONDON, September 23.

Reuter's correspondent at British headquarters says:—Germans are doing just what they were expected to do, what we were fully prepared for, namely counter-attacking in great force. The first began at 6.50 last evening against a wide front held by British and Australian troops. The light being good for aerial co-operation our artillery did great work. The attackers were fresh troops brought up from the reserves. The attackers in spite of intense cannonading and heavy losses pressed on with great determination and actually penetrated our front for three hundred yards. Desperate hand-to-hand fighting ensued, but our supports took up the struggle and the enemy wavered, they being enfiladed from a number of pillboxes and concrete structures which we had recently taken. The ground was soon piled up with their corpses and by nine o'clock the attack was beaten back. Two very heavy counter-attacks further south followed which were also defeated. Three others followed, each on a formidable scale, but all were repulsed with great losses. Our casualties have been relatively light including many walking cases. The weather was at times misty but we have been lucky on the whole in this respect.

THE GREAT FIGHT.

Brilliant Work of Colonial Troops.

Graphic Description of the Fighting.

LONDON, September 24.

Reuter's correspondent at British Headquarters wires that the more one hears about yesterday's great fight, the more one admires the mastery, tactics and indomitable gallantry displayed. Never has the British army had to tackle a tougher proposition than that set by the attack upon a defensive area of great depth held so densely that it may be estimated that there was an average of over four Germans to every yard of front. To the Anzacs and some of the British troops which served General Plumer so well at Messines all what might have been expected to prove the stiffest part of the great day's task. They acquitted themselves nobly. For the Australians it was the most completely successful achievement of their glorious career. English and Scottish battalions co-operated on their flanks and added new lustre to their imperishable laurels. The correspondent says if he has heard one complaint against the Anzacs it is one they can bear with equanimity that they went rather too rapidly. They dodged the wonderful barrage fire for which they can find no praise too emphatic so close that they were upon the Germans before the latter could spring from their crouching position. A particularly fine and picturesque incident occurred when they carried a strong point named Anzac. A man, whose name should become immortal in the history of the Commonwealth, suddenly sprang on a parapet, and amid a hurricane of cheers, planted the blue and white starred ensign of Australia, where it could be seen far and wide. It was an act of proud defiance to the Germans. Further north the South Africans were doing splendid work. They swept forward towards their mark with irresistible dash and although it is too early to gather the full store of the deeds of those "Springboks" who are still amidst the smoke puffs hanging over the front I know they have again taken a noble part in the great adventure. Regarding the Homeland troops they fought throughout at a very concert pitch with their traditional dash and valour. The Germans simply could not withstand those waves of khaki. The knives vied with famous English line regiments, and who shall say that either got the best in that glorious competition. They got there one and all and made up their minds to stay. Throughout the day enemy guns pounded away, and many counter-attacks were either launched and beaten back or broken up before the assembled masses could deploy. I watched late into the night the vivid palpitating sky, and wondered what the undulating landscape might be recording. But this morning we were holding on to the gains just as at Vimy and Messines, and aided by the beneficent weather we are so consolidating that every hour lessens the chance of success of the most desperate efforts the enemy can make.

Enemy at a Disadvantage.

The strategic significance of yesterday's victory must eventually manifest itself unmistakably. The value of this gain cannot be measured by mere acres of recovered territory, though that is substantial. It was a battle for commanding positions, and we have won a victory which leaves the enemy in this wide tract of Flanders at a serious disadvantage. Within a few hours yesterday the ruins of Ypres receded a full mile into the back area. Several of the best German divisions have been so shattered as to necessitate their withdrawal. The vital question becomes more insistent with every repetition of this business, "how much longer can the enemy go on filling these gaps in his dressing and much harassed army?"

Triumphant Feature of the Victory.

German Faith in New Defences Shattered.

Reuter's correspondent at the British headquarters says:—The triumphant feature of yesterday's splendid victory is the death-blow it dealt at German faith in the invulnerability of their new method of defence, the effect of the collapse of which has been very serious upon prisoners. The captured officers who, hitherto, would have been haughty and supercilious, are now literally bowing to their captors. They confess defeat in what they regarded as their strongest point and now regard the future with dismay. Fighting was generally of a hand-to-hand character. Therefore the large proportion of prisoners are unwounded. They speak very respectfully of the terrible effect of our barrage which for three days cut off all rations and levied a fearful toll of death. Our advancing troops confirmed the statements because they found an immense number of corpses. The enemy never yet took part in a bloodier battle. Counter-attacks were equally costly. For example yesterday afternoon the Germans six times massed for an attack upon the left front of our northern army, and four times our guns created such havoc that the masses melted away without deploying. Twice the enemy reached the open whereupon machine-guns and volleys from rifles broke up the assailants before they got to close quarters.

British Resourcefulness.

A correspondent gives a delightful instance of the resourcefulness of "Tommies". A party of bombers reached the parapet of a certain trench where the Germans were crouching on the other side. Owing to close quarters grenades would have been equally dangerous to both sides, whereupon after a pause to collect the necessary missiles the "Tommies" pelted the Germans with bottles filled with water. The latter scenting some new form of frightfulness speedily cried "Kamerad". A quickfiring trench mortar has played an invaluable part in clearing canonflaged shell holes and pillboxes. Thus Pheasant Farm was taken almost without casualties. The Schuler Galleries were taken by the Lancashires, and the Bremen redoubt by the Springboks.

Superiority of the Anzacs.

The Anzac attack went like clockwork. The Germans concentrated in Polygone Wood to counter-attack the Australians, but were repulsed before they could reach the latter. A similar attempt in the direction of Zonnebeke met with a like fate. The new Anzac positions last night were heavily barraged, but the men dug themselves in securely. When the Australians were going over near Clapham Junction they encountered a raiding party with Flammenwerfers. Thereupon followed a great fight, in which the individual superiority of the Anzacs was the determining factor.

Aviator's Important Work.

Aeroplanes and balloons gave artillery observations of the location of troops preparing to counter-attack and our artillery dealt with the situation. During the attack aeroplanes fired 28,000 rounds with machine-guns from heights of a hundred to a thousand feet at infantry in shell holes and approaching reinforcements. During the day sixty-eight bombs were dropped on Ledeghen railway station, 96 on aerodromes north-east of Lille, and 103 on billets, hutments, and ammunition dumps in the battle area, while during the night they dropped two tons of bombs on Ledeghen, Roulers, and Menin railway station. German aircraft in the middle of the day were active, attempting to interfere with our artillery, dropping bombs flying low. When the weather improved in the evening, the machines kept well eastward of our lines disinclined to fight. Ten enemy machines were destroyed and six driven down. Ten of ours are missing.

Enemy's Defensive Fight.

LAHORE, September 23.

LONDON, September 22nd.—A correspondent at the front says that the enemy is fighting with a purely defensive object. He is in terror of our artillery, and most of his heavy guns are now far in the rear. Some are brought up in the night and withdrawn again after a few rounds. His field guns are disposed in a formation which are designed not for efficiency, but for the avoidance of our counter-battery work. Everyday we find some batteries in new hiding places and demolish them. (C. and M. Gazette special cable.)

Continuous and Obstinate

Counter-Attacks.

British Capture Trenches & Fortifications.

LONDON, September 23.

This evening's British communique says:—Further evidence shows the continuous and obstinate nature of the counter-attacks yesterday in which the enemy suffered exceptionally heavy losses and gained no advantage. Minor fighting occurred to-day in different parts of the battle front, and we advanced our line at a number of points and beat off further counter-attacks. This morning English county troops on our right captured a collection

TELEGRAMS.

of trenches and strongly concreted points southward of Tower Hamlets. The enemy later launched a powerful counter-attack against Tower Hamlets Ridge, which was repulsed after heavy fighting. The Liverpool and Lancashire regiments eastward of St. Julien took possession of a fortified farm and cleared up a number of dugouts and strong points fronting our new position. Our artillery broke up a counter-attack eastward of Lange-march this evening.

Prisoners taken in yesterday's fighting are hitherto reported to exceed three thousand. During the first two hours of yesterday's attack low clouds and drizzling rain made flying almost impossible, but our aeroplanes flew low and bombed an aerodrome near Courtrai and attacked bodies of infantry. The weather improving later, contact was maintained with the advancing troops.

More Counter-Attacks Defeated.

LONDON, September 20.

This evening's British communique says:—During the day there was heavy fighting south of the Ypres-Menin-road. The enemy fought with great determination, but did not succeed in regaining the Tower Hamlets Ridge. The Durhams to-day completely repulsed three strong counter-attacks, northward of the Tower Hamlets. Further south, repeated hostile attacks compelled our advanced troops to fall back slightly from a part of the ground gained yesterday morning in this area. The whole of the positions captured on Thursday are securely in our possession. On this battlefield there were no further counter-attacks.

There was great reciprocal cannonading all along our front. Our fire prevented an attempted raid this morning in the neighbourhood of the Arras-Cambrai road. We carried out a successful raid eastward of Monchy-le-Preux.

Aviators' Part in the Battle.

Eighteen Enemy Aeroplanes Felled.

LONDON, September 23.

There was great aerial activity yesterday, our aeroplanes giving ranges for guns on hostile batteries, troops, trenches, and shell-holes. Low-flying machines harassed the enemy's infantry and transport. Four tons of bombs were dropped on Roulers Railway station and aerodromes in the vicinity of Lille and south-east of Cambrai. Further, six-and-a-half tons were dropped at night on Roulers, Ledeghen, and Menin Railway stations, and on masses of troops and transport on the Menin-Ypres road.

Ten German aeroplanes were brought down and eight driven down; twelve of ours are missing.

Great Enemy Counter-Attacks.

Defeated with Heavy Losses.

LONDON, September 23.

A British communique says:—Hostile counter-attacks with considerable forces continued last night on the Ypres front but without result except a heavy increase in the enemy's losses. A powerful counter-attack in massed formation on a wide front eastward of St. Julien penetrated at one point for a short distance in our new positions, but the enemy was completely driven out. Troops from West Lancashire and London repulsed the enemy at all other points with great loss. Our whole line was intact at the end of two hours fierce fighting. The attack was delivered with great determination. The enemy's losses were exceedingly severe. We completely repulsed a strong attack on both sides of the Ypres-Menin Road. Our artillery crushed a counter-attack east of Langemark.

Pill-Box Defence Defeated.

How it was Done.

ALLAHABAD, September 23.

LONDON, September 22nd.—A correspondent at the front states that all the troops taking part in yesterday's offensive were specially trained to meet the new German method of defence by pill-boxes and succeeded to the satisfaction of everyone. They went without packs, and the change especially for those obliged to wade knee-deep in mud was very beneficial. They crept around the pill-boxes and they dodged from crater to crater using their rifles like the old army and beating the Huns at their old game. They went into the attack determined to do for the pill-box. It had given them many bad times. pessimists had predicted that it would kill infantry advances. The pill-box was killed instead. Most correspondents dwell on the lightness of the casualties. One battalion advanced a third of a mile in a difficult forest fighting at a cost of three wounded. A company of 100 strong reached its final objective with five casualties. The taking of Missines Ridge was regarded as a perfect example of smooth artillery and infantry co-operation. This was surpassed yesterday.

M. Marcel Hutin writing in the "ECHO DE PARIS" says much of the interest of the advance consisted in the occupation of almost the whole of the Westhoek Plateau which dominates the region north of Lille and commands Lille itself.—("Pioneer" special cable.)

Possible Results of Success.

The Menace to Germans in Flanders.

LONDON, September 23.

The detailed character of F. M. Sir Douglas Haig's communique is welcomed by the papers which describe the new offensive as the reply to the latest German peace trap. The offensive is regarded as important strategically. F. M. Sir Douglas Haig has been persistently pushing a big salient between the Ypres—Roulers and the Ypres-Menin Roads, and its extension eastward will menace the German position in Flanders and Northern France. Wedges driven into the enemy's front will separate the Germans south of the Lys River from those north of the voluntary retirement according to plan. Hence F. M. von Hindenburg's tremendous effort to check the British progress eastward. With his army on the line joining the towns Menin and Roulers, F. M. Sir Douglas Haig will be able to attempt to attack Lille from the north and Ostend from the south.

NAVAL AERIAL AND PATROL ACTIVITY.

Good Result In Flanders.

Three Enemy Seaplanes Felled.

LONDON, September 23.

The Admiralty announces that naval aircraft on the night and morning of September 20-21 dropped a large

TELEGRAMS.

quantity of bombs with good results on Aertrycke, Sparappelhoek, and Thorout aerodromes, Thorout railway station, and near the Ateliedela Marine at Ostend. A Flying Corps patrol assisted to drive off the numerous enemy aircraft which attacked us. All our machines returned.

The ships of the Belgian coast patrol bombarded naval works at Ostend this morning with satisfactory results. Our air patrol shot down three seaplanes.

Ostend Docks Bombed.

LONDON, September 20. The Admiralty states that naval aircraft on Friday night bombed Thorout and Jartemarek railway stations causing fires. They also bombed Ostend docks on Saturday. All returned.

Glasgow Troops' Successful Raid.

LONDON, September 23. The British Communique says:—Glasgow troops carried out a successful raid last night north-east of Gouzeaucourt and inflicted many casualties and destroyed dugouts. There was considerable hostile cannonading last night in Ypres sector.

French Front

Fighting in Maisonsde-Champagne Region.

LONDON, September 23. This afternoon's French communique says:—After a violent bombardment the Germans yesterday evening again attacked in the region of Maisonsde-Champagne. Our precise fire broke the attack before it reached our lines. Eleven German aeroplanes have been destroyed. Our airmen heavily bombed munition depots, factories and railway stations, including stations at Staden, Roulers and Corctemarek.

Violent Artillery Activity.

LONDON, September 23. PARIS.—A communique says there was marked artillery activity on both sides on the whole Aisne front particularly near Menejein Farm, Cerny, and Courcy: also lively cannonading on the right bank of the Meuse near Bezonvaux. Elsewhere there were raids and patrol encounters.

Russian Front

Russians Lose Ground. Enemy Offensive in Courland.

LONDON, September 23. A Russian wireless communique says:—Enemy pierced our lines and captured parts of our positions south west of Admini in the region of Jacobstadt also positions two miles from Drina. We retired to the right bank of the Dvina. Enemy attacks in the region of Riga, north of Munchilu and north of Gzeczchi broke down.

Enemy Pressed Back in Riga Region.

LONDON, September 23. The Wireless Russian official communique says:—We pressed back enemy advanced guards in the region of Rudna in the direction of Riga. Rumanians repelled attacks in the region of Munchell.

Italian Front

The Struggle for San Gabrielle. Truce in Infantry Fighting.

LONDON, September 23. The "Times" correspondent at the Italian Headquarters in Mestre, dated 21st inst., says there has been a truce in the infantry fighting on San Gabrielle, but great shells are steadily falling on the mountain. The situation has not changed since the 13th. Neither side is able to hold the crest. Desperate attempts of the Austrians, who have been strongly reinforced to drive the Italians back, have failed.

Air and Artillery Activity. Four Tons of Bombs Dropped.

LONDON, September 23. An Italian communique says:—There was brisk cannonading on the whole front. Our airships dropped four tons of high explosives on encampments in the Cripovana valley. Bombments at Grakko and railway works north-eastward of Prosecco.

Mesopotamian Front

The Mesopotamia Campaign. Novel Use for Aircraft.

SIMLA, September 23. The following telegram, dated the 21st September, 1917 has been received from "Eyewitness" Mesopotamia:—

A novel use for aeroplanes was found the other day when two of our machines were the cause of the surrender of small enemy detachment at Diwanjyan on the Euphrates. The garrison had been left here in charge of the area and stores by the Turkish Euphrates Force, in the second week of March during their retirement from Samawah to Ramadi at the time of our occupation of Baghdad. They held out some months at Diwanjyan in the hope that the Euphrates might be recaptured by the Turks. At the end of July a number of garrison surrendered to the townspeople and were handed over to us, but a single officer and some thirty men refused to yield until the aeroplanes came and bombed the houses in which they had taken refuge. The Lieutenant and his detachment formed the last batch of isolated Turks, who have hung out in the remote districts between Masriyah and our posts, further north of the Euphrates.

Germany

THE KAISER'S REPLY TO POPE Details of the Reply.

LONDON, September 23. AMSTERDAM.—The German reply to the Pope says the Kaiser has long and gratefully followed His Holiness's efforts to alleviate the sufferings of the war and hasten the end of hostilities, and cherishes a lively desire that the Pope's latest step will be successful. The Kaiser recounts at length the efforts which, he says, he has made throughout his reign to preserve peace in face of provocations and temptations, and says that he strove till the last in the crisis preceding the war to settle the conflict peaceably, and, after the outbreak, was the first to declare his readiness to negotiate peace. The case with which the Imperial Government discussed and answered the questions raised in the Papal Note proves how earnestly it desires to find a practical basis for a firm and lasting peace. The reply proceeds:—The "Imperial Government welcomes with special sympathy the leading idea of His Holiness in which the conviction is expressed that, in the future, material power must be superseded by the moral power of right. We are also convinced that the sick body of human society can only be healed by the fortifying moral strength of right. From this would follow, according to Your Holiness, simultaneous diminution of the armed forces of all the States and the institution of an obligatory arbitration of international disputes. We share the view that definite rules and certain safeguards for simultaneous reciprocal limitation of armaments by land, sea, and air, as well as true freedom and the community of the high seas are things in treating which the new spirit that in future should prevail in international relations and which should find its first hopeful expression now. The task would then arise of deciding international differences of opinion, not by armed forces but by peaceable methods, especially arbitration, the great peace-producing effect of which we together with Your Holiness recognise.

The Government will, in this respect support every proposal compatible with the vital interests of the Empire. The people of Germany, owing to their geographical situation and economic requirements, must rely on peaceful intercourse with their neighbours and with distant countries. No people have more reason to desire, instead of universal hatred and battle, a conciliatory, fraternal spirit between the nations. The important thing for nations is to try to put more stress on what unites them than upon what divides them. Then conditions of existence will be created rendering impossible a repetition of the great world catastrophe. Only on this condition can a lasting peace be founded, promoting intellectual rapprochement and the return of economic prosperity to human society. We hope our enemies also may find in the ideas of the Pope a basis for the preparation of peace corresponding to the spirit of reasonableness and the situation in Europe.

The reply does not mention Belgium.

European Press Comments.

LONDON, September 23. The "EVENING NEWS" says:—The Kaiser's hypocritical claptrap shows the pecksniffian ruler at his best. The word "reparation" still sticks in the Kaiser's throat. The Allies cannot regard this as a satisfactory basis for negotiation.

The "Evening Standard" says:—The Kaiser wants peace, but a satisfactory peace cannot be obtained by exchanging vague window-nores, but by constant pressure.

The "Westminster Gazette" says:—The replies do not take us far towards the goal which President Wilson assigned before peace was possible, but it is significant that Germany and Austria should agree to the principle of disarmament and arbitration.

The "Pall Mall Gazette" says:—A document which does not mention Belgium of other explicit objects for which the Allies are fighting cannot divert them for a moment from their own measures to restore peace.

The "Globe" says:—Not the Pope but F.M. Sir Douglas Haig will hasten peace.

The "Observer" says:—Germany is trying to entangle the Allies in peace talk to prevent them concentrating on definite action to finish the war.

The "SUNDAY TIMES" says:—The Central Empires, having been at length completely mastered in the field, urge disarmament, because they apprehend starvation, revolution, and anarchy.

AMSTERDAM. Berlin newspapers dwell on the dignified language of Germany's reply declaring that it avoids every word that could wound her opponents and breathes a new spirit that creates a new situation. But the Pan-Germans condemn the references to disarmament and arbitration as a prevarication step.

The Dutch newspaper "ILLEGRAAL" says:—The Austrian and German replies are merely another attempt to mislead and disunite their opponents.

The "HANDELSBLAD" says:—The Allies are not likely to negotiate since Belgium is not mentioned.

The "DET VOLK" says:—It is useless to base expectations on the German Note because it is not known what the Germans will surrender of conquered territory, nor under what conditions.

The "CATHOLIC TYD" is delighted with the German Note because it does not blow triumphant fanfares, but admits it has deficiencies.

PARIS.—The "LIBERTE" says:—The game of chicanery continues.

The "TEMPS" says:—Reservations and quibblings make pacific professions valueless.

The Madrid "EPOCA" says:—The German reply is vague and indefinite, and does not bring peace a foot nearer.

ROME.—The Austrian and German replies have disillusioned the Vatican, because the statement of intention is less specific than that of the Pope himself.

Italian political circles regard the insistence on naval armaments and the liberty of the seas as a direct challenge to Great Britain.

Austrian Emperor's Reply.

LONDON, September 23. AMSTERDAM.—The Austrian Emperor's reply to the Pope's Note says:—Throughout the war we have always looked to your Holiness, who are inaccessible to all influences to find a way to peace. Therefore, we wholeheartedly support the proposal that belligerents shall negotiate an understanding with a view to the reduction of armaments, freedom of the seas, and compulsory arbitration in international disputes. If agreements realising

this sublime idea were reached then it would not be difficult to settle the remaining questions, and nations could attain complete freedom of movement on the seas with access to new sources of prosperity.

No Alteration in America's Position.

WASHINGTON.—Official circles have expressed the opinion that Austrian and German replies to the Pope contain nothing that in any way alters the position of the United States as outlined in President Wilson's reply.

Argentina

Argentina and Germany. Cables to be Deciphered.

LONDON, September 23. BUENOS AYRES.—The Government has ordered the cable companies to hand over copies of all despatches sent and received on behalf of the Swedish and German Legations in order that they may be deciphered at Washington.

The Luxburg Incident.

Argentina Demands Disavowal. Prepared for Extreme Measures.

LONDON, September 23. BUENOS AYRES.—The Argentine Government has sent an "ultimatum" to Germany. The note, although it fixes no time-limit, has the same effect as an ultimatum, for the country will not permit temporising. The Government, not yet having received a satisfactory note on the subject of Count Luxburg, has sent another demanding complete disavowal of Count Luxburg and confirmation of the promise to respect Argentine ships.

The Foreign Minister declared in the Chamber that, if the reply was unsatisfactory, Government was resolved to take extreme measures, adding "if necessary, we shall send our soldiers." (Loud applause).

Germany Gives Satisfaction To Argentina.

LONDON, September 23. BUENOS AYRES.—It is officially stated that Germany has given satisfaction. The German note which was signed by Herr Von Kuchlmann was communicated to the Chamber at the moment when the latter was about to vote in favour of a rupture. The note states that Germany exceedingly regrets the Luxburg affair and absolutely disapproves of his views which were his personal ideas and will have no effect whatever on the decisions and promises of the German Government.

Argentine Railway Strike. Strikers Attack Troops.

LONDON, September 23. BUENOS AYRES.—The railway strike is spreading; another bridge has been dynamited. The situation at Rosario is worse and thousands of strikers are attacking troops. The Minister of War proposes that martial law be declared. A high official indicates the possibility of a declaration of war on Germany.

The Railway Strike.

LONDON, September 23. BUENOS AYRES.—Railway Men have decided on a general strike on Monday. Strikers fired on a train carrying soldiers. Their fire was returned one of the strikers being killed and several wounded.

Belgium

King of Belgians Reviews Troops. German Aeroplanes Overhead. Machines Driven Away.

LONDON, September 21. Reuter's correspondent at French Headquarters says:—While the King of the Belgians, who with President Poincare and General Petain is visiting Verdun, was reviewing this morning close to a fortress a number of regiments which distinguished themselves in the battle in August a couple of German aeroplanes arrived close to the review ground. The French machines circling over the troops instantly attacked the intruders who fled at full speed. The French aeroplanes pursued them and brought down an enemy machine close to the review ground. The Boches have been persistently bombarding Verdun with heavy shells for some days past.

German Destruction of Belgium Renewed

LONDON, September 23. The Dutch telegrams indicate resumption of Belgian deportations and also destruction of Belgian Stedworks including the famous Cockorill work at Seraing-sur-meuse.

Great Britain

Mr. Montagu's Visit. After Opening of Parliament.

LONDON, September 23. The "Times" says:—It is now certain that Mr. Montagu will not start for India until after Parliament reassembles in the middle of October. He will probably take the opportunity of giving the House of Commons more detailed information concerning the plans for his visit worked out in consultation with the Viceroy. One of his colleagues will be Lord Donoughmore.

Government Purchase of Tea.

LONDON, September 23. The Food Controller announces that he is preparing a scheme for purchase from India and Ceylon of all tea for export to the United Kingdom. Arrangements for its distribution in the United Kingdom are still being considered. There will be as little interference as possible with the regular trade practice.

TELEGRAMS.

portion of the manuscripts of his investigations. After presenting the report, Sir Asutosh moved the adoption of the recommendation contained in the reports, namely that Professor Hamilton be permitted to hold the chair for the remainder of his term provided he gave certain undertakings regarding the completion of the work dealing on economics though in the opinion of the committee Professor Hamilton had failed to comply with the terms of his appointment in the matter of submitting a substantial portion of the manuscripts. Dr. S. Saroghchary moved an amendment to the effect that Professor Hamilton be asked to vacate the chair. The amendment was lost and Sir Asutosh Mukerjee's motion for the adoption of the recommendation of his committee was passed by a large majority.

Moslem Demand to Release Mahomedali Brothers.

CALCUTTA, September 23.

A public meeting of the Mahomedans demanding the immediate release of Messrs. Mahomed Ali Shaukat Ali, Maulana Abul Kalam Asad and Maulvi Imamuddin was held this afternoon under the presidency of the Hon'ble Mr. A. K. Fazlul Huq. About two hundred men attended. The following resolution was carried unanimously:—“This meeting of the Mahomedans of Bengal places on record their sense of grief and keen disappointment at Messrs. Mahomed Ali, Shaukat Ali, Maulana Abul Kalam Asad and Maulvi Imamuddin not being released, views with indignation the mischievous propaganda carried on against the general amnesty and prays the Viceroy to order the immediate release of Moslem leaders.

Currency Communiques Condemned.

CALCUTTA, September 23.

The Committee of the Bengal Chamber of Commerce has telegraphed to the Government of India condemning the recent currency communiques, fixing sovereign at Rs. 14-8-0 so long as coupons are at 1-5-0, because it renders it impossible for the banks to import gold for assistance of export trade. The Committee strongly urge return to Rs. 15 a sovereign, until the Council rate is changed when rates is changed, when rates should be adjusted accordingly.

Mrs. Besant's Release.

Proposed European Protest Meeting.

CALCUTTA, September 23.

The European Association will hold a meeting on Wednesday to protest against the revocation of the internment orders on Mrs. Besant and Sir Michael O'Dwyer's speech in the Imperial Legislative Council, and to support the views of Sir Hugh Bray, as expressed in his speech in the Imperial Council.

The War Loan.

CALCUTTA, September 23.

Applications to the War Loan received through the Post Office are as under: Figures for Post Office section are up to 19th September and those for Cash Certificates up to 7th September:—

PROVINCES	POST OFFICE, SECTION.	CASH CERTIFICATES	TOTAL.
Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
Bombay	32,61,450	1,96,64,889	2,79,26,339
Punjab	67,74,425	1,43,61,833	2,11,36,258
Central	49,63,100	1,36,52,857	1,86,13,957
United Provinces	56,60,400	86,97,366	1,52,99,766
Bengal	41,12,350	63,35,114	1,04,47,464
Burma	19,06,600	57,10,676	76,17,273
Madras	21,80,500	26,19,640	48,39,149
Behar & Orissa	13,03,350	27,55,874	40,39,524
Assam	3,49,875	9,09,772	12,30,647

Total Loan figures:—

Main section:—Rs. 38,36,36,100.

Treasury Bills received in England:—Rs. 1,64,11,600.

Post Office:—Rs. 33,44,53,350

Cash Certificates:—Rs. 7,56,88,073.

Total ... Rs. 61,11,81,623

Bombay

Mr. S. M. Paranjpe.

Magistrate's Order Against Him Cancelled.

POONA, September 23.

Mr. Shivram Mahadeo Paranjpe it will be remembered was on the 13th of the last month served with an order prohibiting him from making any speech without the permission of the District Magistrate. It is now announced that the order in question has been cancelled by the Government. Mr. Paranjpe being for the present out of Poona has received the following letter from Mr. Westropp, the District Magistrate, Poona:—“I am in receipt of your letter of the 19th instant and note that your father Mr. S. M. Paranjpe is out of Poona at present. I desire to inform you that the Government have rescinded the order prohibiting your father from making any speech without the permission of the District Magistrate and I should be glad if you would kindly convey an intimation of this fact to him. At the same time it is necessary that I should personally take his signature in token of his receipt of this new order and I should therefore be glad if you would ask him to see me as soon as he conveniently can.”

The above letter is dated the 22nd instant.

The Mohomedan Internees.

BOMBAY, September 23.

A correspondent telegraphs from Chindwara that Messrs. Mohamad Ali and Shaukat Ali have been daily receiving congratulatory telegrams expressing joy at their release from all over the country, but no order cancelling their internment had been received from the Government up to Friday morning.

A Monster Petition.

Mr. M. K. Gandhi, President of the Gujarati Sabha has drafted a petition to be submitted to Mr. Montagu on behalf of the people of the Bombay Presidency. The text of the petition which is very simple is printed in English and Vernacular, copies being widely circulated with a view to popularise the idea of presenting a monster petition to Mr. Montagu. Propaganda work has been started in cities and villages for explaining to the masses the Congress League scheme of reforms. Mr. Gandhi has specially enjoined every volunteer not to take the signature of any person to the petition who does not clearly understand the scheme.

Reforms.

The Joint Secretaries of the Gujarat Sabha, in a letter addressed to all public political associations, say:—It is not sufficient for us to discuss the question of reforms with the Secretary of State as representative bodies but it is imperatively necessary to strengthen his hands against reactionary anti-reform forces, clearly and emphatically crying to his notice the volume of public opinion in favour of reforms. The opportunity is unique and to miss it would be almost culpable.

Hindus & Mahomedans in Collision.

Fight at a Funeral.

POONA, September 21.

Ill-feeling between the Hindus and Mahomedans continued in Barai Town, and a scuffle took place on Monday night round a Hindu funeral party which played music while passing a mosque. One Mahomedan is reported to have been severely wounded.

Mr. Justice Batchelor will act as Chief Justice of the Bombay High Court during the absence on privilege leave of Sir Bash Scott.

Punjab

Sir Michael's Speech.

Three Indians Approve Act.

LAHORE, September 23.

The “Civil and Military Gazette” publishes three long and strongly worded letters from prominent Indians in connection with Sir Michael O'Dwyer's recent speech in the Imperial Council. The first is from the Hon'ble Mr. Mohan Singh, Member of the Punjab Legislative Council who gives whole-hearted and unqualified support to Sir Michael's speech. He states that the Lieutenant-Governor deserves unqualified praise and admiration from every well-wisher of the province for his admirable championship of the Punjab cause and that it is no mean gratification to the landed gentry and yeomen class of the Punjab to see that their local services have been so publicly appreciated by our Lieutenant-Governor. He adds that his Honour's appreciation is sure to produce a very salutary effect on the Punjab service. The public and he are equally grateful to Sir Michael for echoing the sentiment of the landed gentry on the question of Self-Government for which he says India is not yet fit. He is no reactionary and admits the necessity of reforms, but pertinently concludes by observing that abrupt changes for which the country is not prepared are likely to meet with failure and disaster.

The second letter is from a gentleman signing himself “Parsi” who writes of the gratitude and admiration all loyal India feels for the notable service rendered by the Lieutenant-Governor of the Punjab. This writer does not mince words and suggests that politicians of Bombay and Madras are taking the best advantage of the pre-occupation of Britain with the war. He adds that in Bombay it is questioned in all seriousness whether men at the political helm are Lord Willingdon's Government, or a certain section of the Press.

The third letter is from the Chota Ram of Rohtak who takes up the attack of a Bengalee paper on the Punjab sepoy referred to in the Council by the Lieutenant-Governor. After refuting the Bengalee papers' statements the writer referring to the suggested mercenary motive of the Punjab sepoy in entering the army says: This is as false as it is malicious. Mercenary motives are best served by staying in one's own district, where, as I have indicated, a Punjab youth can earn much more than the pittance of Rs. 11 without the least risk of life or limb. The real motive which urges the Punjab to join the army is a complex one. The Punjab youth knows that the profession of arms is an honourable profession. His hereditary instinct tells him that if he enters the army honour, distinction and military glory await him. His innate bravery also tells him that he should be in the thick of the fight. His traditional loyalty also speaks and speaks persistently within him, and tells him that his place is by the side of those who are fighting the battles of their King and their country. But the motive into the composition of which such noble ingredients enter, is perhaps difficult of comprehension to those who are brought up in a totally different atmosphere.

Burma

Farewell to Burma.

Sir Harcourt Butler's Letter.

RANGOON, September 23.

The following letter has been sent by His Honour the Lieutenant-Governor on his leaving Burma to-day to the Hon'ble Mr. W. F. Rice, C. S. I., I. C. S. Officiating Lieutenant-Governor:—

22nd September 1917.

My Dear Rice,
I am leaving Burma suddenly, and I write to you to say good-bye to all those kind and helpful friends who have stood by me during the last two years, official and non-official, of every race and creed. If we have not done all that we hoped, we have done something for Burma Burma deserves much. She is the fairest province in the Indian Empire whether regard be had to natural beauty, rich and scarce-worked materials, and resources mineral, forest, agricultural. Burma grips the heart and imagination as no other place that I know in the East. I came a stranger and you made me one of yourselves. I leave Burma in gratitude and affection and hope for her future. This is assured if you will all work together in trust and in confidence pulling your weight, ready to learn from elsewhere and only jealous in your service of Burma. Services in Burma can hold their own with those of any

Province in India. Many have truly serviced. A few can be named. I must mention Mr. Thompson, Financial Commissioner, whose rare ability, tact and knowledge have soothed over many difficulties, Mr. Earely, whose faith in Burmans has removed mountains, Mr. English, the pioneer of co-operative and other movements, Colonel Deceux, our very able Inspector-General of Police always ready with mature advice, and my Secretaries on whom I have leaned so heavily and who have never failed me, Messrs. Keith and Webb, and last, and certainly not the least, yourself. No man has ever been better served by his Secretaries than I have been. You in particular have been the pillar of strength too. I leave the province with great confidence in your strong and capable hands. To Major General Raft and the Military, I tender my best thanks for the unfailing courtesy and co-operation. The Shan Chiefs have worked hand-in-hand with us. I am especially grateful to Sawbwas of Yawghow, Kengtung and Aspiaw. Non-official communities have laid me under heavy obligation. I have had willing active help from three Chairmen of Chamber of Commerce, Sir Arthur Binning, Messrs. W. MacDonald, and E. O. Anderson, three Chairmen of the Rangoon Trades Association, Messrs. Goodhife, Turner, and Watson. To these gentlemen, to my friends in big firms in Rangoon, to my Burmese friends, and especially Bah Too, Justice Maung, Kim Po Tha, Ma Aug Myun, Nuj Maung, to other non-official gentlemen, Lim Chin Tsong, Cowasji, Dubern, Dr. Sen, Crombie, Po, Jamal, Gungwala, and many others, I acknowledge my indebtedness. All have ungrudgingly given me advice and support. To these and a host of friend unnamed for want of space, I bid grateful and affectionate farewell. I shall never forget Burma and the days that I spent there and the generous welcome that has been extended to me. I have been one-handed owing to the illness of my wife. It is her deepest regret that she has not been able to come to Burma. In my distinguished successor, Sir Reginald Craddock, you will find an administrator of exceptional experience and wisdom, who will, I doubt not love Burma as I have loved it, as all who come here love it, and in Lady Craddock you will find a kind and charming hostess equally susceptible I doubt not to Burma's fascination. Advance Burma, I.e., be strong and of good courage, and On, my kind and affectionate friends, farewell.

Yours sincerely,

(SD.) HARCOURT BUTLER.

Garrison's Farewell to Lieut.-Governor.

The Garrison parade this evening was one of the largest in numbers and the attendance from the public point of view was the biggest in the last few years. Major Young received the Lieutenant-Governor at the saluting base where were also Sir Daniel Fwomey, the Hon. Mr. W. F. Rice and other officials. After the march past the troops including the volunteer rifle, port defence volunteers, and L. D. Force units were lined up in front of the saluting base where Sir Harcourt Butler addressed them. Colonel Montgomery briefly replied thanking His Honour for his kind remarks, wished him “bon voyage” and expressed the hope that on his arrival in England he would find Lady Butler in better health, and on his return from leave to the United Provinces he would have a still brighter future. Three cheers called for by Colonel Montgomery were heartily given and the parade was then dismissed.

Official Announcement

SIMLA, September 23.

A Gazette of India Extraordinary issued this evening states:—A temporary vacancy having occurred in the office of the Lieutenant-Governor of Burma consequent on the grant of leave up to the 15th of January 1918 to the Hon. Sir Spencer Harcourt Butler, K. C. S. I., O. I. E., the Governor-General is pleased, under the authority vested in him by sub-section (1) of section 52 of the Government of India Act 1915 (5 and 6 Geo. 5 ch. 31) and with the approval of His Majesty to appoint the Hon'ble Mr. Walter Francis Rice, K. C., Chief Secretary to the Governor of Burma to officiate as Lieutenant-Governor of Burma, during the absence of Sir Harcourt Butler on leave and pending the assumption of charge of the office of the Lieutenant-Governor by Sir Reginald Craddock K. C. S. I. The Hon'ble Mr. Rice assumed charge of the office of Lieutenant-Governor of Burma on the forenoon of the 22nd September 1917.

A Tribute.

RANGOON, September 23.

The “Rangoon Gazette” in reviewing the administration of the Lieutenant-Governor says:—Sir Harcourt has more than fulfilled the great expectations which were founded on the appointment of so distinguished a member of the Indian Government to the youngest of her provinces. After dealing with the various reforms introduced during his regime the journal concludes:—As a result Burma has attained an importance in her own eyes and the eyes of the Empire which she hardly expected. By the visit to India with his secretaries, by the important part Burma has played in the making of munitions through her wolfram exports the province has been forced into prominence.

Burma Government Changes.

RANGOON, September 23.

The Hon'ble C. Morgan Webb, I. C. S., Secretary to the Burma Government, will officiate as Chief Secretary to the Government on the Hon'ble W. F. Rice, C. S. I., assuming charge to-morrow of office as Lieutenant-Governor, on the latter leaving for England.

Mr. S. A. Smyth, I. C. S., Deputy Commissioner, will officiate as Secretary to the Government.

RANGOON, September 23.

In the course of an article on Sir Harcourt Butler the “Rangoon Times” says: “Sir Harcourt came to Burma with a great reputation for ability, foresight and energy and he has enhanced it enormously during the 23 months of his rule in Burma. Much was expected of him but he more than fulfilled all expectations.”

Lt.-Governor of Burma.

Departure from Rangoon.

RANGOON, September 21.

His Honour the Lieutenant-Governor proceeds home to-morrow on leave after giving over charge of his office to the Hon'ble Mr. W. F. Rice, Chief Secretary, Burma Government. Lieutenant Whiteside, A. D. C., accompanies Sir Harcourt Butler.

TELEGRAMS.

Aerial Accident in London Exciting Scenes.

LONDON, September 23.

Exciting scenes were witnessed in South London when four kite balloons were blown into a gusty wind and their cables became entangled. Two airmen were thrown out and killed. The balloons were eventually shot down.

"The War is Won."

General Smuts on the Situation.

LONDON, September 23.

General Smuts and Admiral Jellicoe will visit Sheffield in October. They will inspect the munition establishments and will receive civil honours. The Lord Mayor of Sheffield, referring to the forthcoming visit of Admiral Jellicoe and General Smuts, said General Smuts had told him on Thursday, "The war is won." The Boers in South Africa knew they had lost, but they continued fighting for six months. That is the position to-day. The Germans know we have won, but they will continue fighting, and if we do not maintain our determination and press advantages till we bring off a smashing victory there is a possibility of losing.

A Norwegian Spy.

Death Sentence Commuted.

LONDON, September 21.

The Press bureau states that the sentence on the Norwegian, who was tried by court-martial for espionage on behalf of Germany, that he be put to death has been commuted to one of penal servitude for life.

Ministers and U. S. A.

Proposed Visit Impossible.

LONDON, September 23.

It is authoritatively stated that the proposed visit of the Premier, Lord Bury, and General Smuts to the United States has been under consideration, but none can be spared from their duties for the period the visit would necessitate.

Germany & Post-War Trade.

Efforts to Secure Raw Material.

LONDON, September 23.

Mr. Addison, speaking at Huddersfield on post-war reconstruction, said that the Germans were very active, endeavouring to secure supplies of raw material throughout the world, and had even tried to acquire control of great mineral deposits in England during the war.

The death of Rear-Admiral L. C. Keppel is announced.

Australia

German Colonies in the Pacific.

Australian Policy Approved

LONDON, September 23.

MELBOURNE:—Replying to Mr. Bickham's motion that any proposal to restore captured German territories in the vicinity of Australia would be particularly distasteful to the Australians and prejudicial to their interests and the future peace of the world, Mr. Hughes announced that the Imperial Government had approved the Commonwealth policy regarding German possessions in the Pacific, but the time was inopportune to disclose that policy.

France

Fighting Submarines.

A New Defeating Device.

LONDON, September 23.

PARIS:—A high French naval authority interviewed by "Le Matin" on the question of anti-submarine said, besides smoke screens, other inventions were increasing the prizes of the hunt. For example, our submarines listening microphones invented by three French naval lieutenants had been perfected to a degree which one never ventured to hope until a few weeks ago. Once all ships were supplied with these devices they would soon be able to recognize the presence of a submarine, its distance, and direction, hence ships could avoid it while simultaneous gunboats and scouts could take up the pursuit. That was why the British naval authorities were confident.

Russia

Regeneration of the Army.

General Verkhovsky Explains His Scheme.

Reduction of Effectives Proposed.

LONDON, September 23.

PETROGRAD:—General Verkhovsky, Minister of War, has returned from headquarters. He explained his plan to regenerate the army to the executive of the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates. He said that there were two ways of regenerating it. One, which was General Korniloff's, was by repression and bloodshed. The second, which was General Verkhovsky's, was to implant healthy ideas of discipline in the ranks. General Korniloff's method was false and dangerous, because the army consists of the people in arms. "My method has been applied in Moscow with excellent results, and I am going to apply it on all fronts, and in rear. General Korniloff's foolish enterprise has seriously compromised the relations between the soldiers and their commanders and to counteract it the Government has decided to replace commanders not enjoying the confidence of troops by others independently of rank, but on condition that they are experienced in the conduct of military operations, and free from suspicion.

politically. It is impossible for General Alexieff to remain at his post, because he does not understand the psychology of the troops to-day. The voice of the General Headquarters will be resisted and a personage enjoying general confidence will be placed at the head. Another most important problem is the reduction of effectives, the numerical strength of which does not correspond with the country's economic strength. Our people cannot support such an army, and owing to its false technical constitution, only one-tenth of the whole mobilised force is at the front. The remainder are in the rear consuming enormous resources. Therefore the Government has decided to reduce by one-third various effectives at the front and in the rear without interfering with the numbers on active service, or artillery, and machinegun sections.

The Korniloff Enquiry.

Officers to be Released.

LONDON, September 23.

PETROGRAD:—The Minister of Justice has reported to the Cabinet the first results of the Korniloff Enquiry, at which it appeared that most of the officers arrested did not participate in the plot, and they will be released immediately. A telegram from M. Morilleff says that the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates complained to M. Kersensky, who is still at Headquarters, that the guard over General Korniloff and his associates was not strict enough, and insisted on their removal from the hotel to prison and a change of guard.

The Democratic Conference.

The Government's Position.

LONDON, September 23.

PETROGRAD:—"With regard to the Democratic Conference on the 25th September to decide the future forms of the constitution and the Government, official circles point out that as it is summoned by the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates the Government is not bound to participate."

Russian Prisoners.

Dying of Starvation in Austria.

LAHORE, September 23.

LONDON, September 22nd:—A Geneva correspondent of the Central News Agency states that according to the reports from reliable sources, Russian prisoners in Austria are dying in hundreds everyday. Doctors have ceased visiting the camps since they declare that food is the only remedy and that they are unable to procure.

A Successor Appointed.

LONDON, September 23.

PETROGRAD:—General Tcheremisheff is mentioned as the successor to General Alexieff. It is stated that he is popular in revolutionary circles and is determined to restore discipline in the army without recourse to extreme measures.

Reduction of Army Decided Upon.

LONDON, September 23.

PETROGRAD:—It is semi-officially stated that the reduction of the army has been decided on owing to the need of labour and the desirability of withdrawing men who are too old or partially incapacitated by wounds. Considerable reduction in allowance to soldiers' dependents is anticipated.

Successor to General Alexieff.

LONDON, September 23.

PETROGRAD: General Doukhonice, Chief of Staff on the Western front has succeeded General Alexieff.

America

New Chief of Staff.

LONDON, September 23.

WASHINGTON:—General T. H. Bliss has been appointed Chief of Staff, succeeding General Scott, who retires.

America's Great Army.

LAHORE, September 23.

LONDON, September 22nd:—America has now nearly 1,500,000 men under arms.

Trans-Atlantic Flight.

LAHORE, September 23.

According to the "New York Herald", Italian aviators in America are practising long distances with a view to attempting the Trans-Atlantic flight. ("C. & M. Gazette")

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, September 23.

H. E. the Viceroy has received the following telegram, dated the 21st instant, from the Secretary of State for India:—

The British have made further attacks on the enemy's main defensive line on either side of the Ypres-Menin Road, high ground, over which for the last six weeks there has been desperate fighting and which is of great strategic importance owing to its commanding position which made an advance further north difficult. The main strength of the position lay in the number of concrete

block houses armed with machine guns, round which a desperate little battles had taken place in the attack of July 31st. On this occasion a new method of assault planned with great thought was employed and high success was achieved. Inverness Copse, Glencorse Wood, Potadam, Vampire and Iberian Farms and a strong point known as Gallipoli were taken in the first assault and the troops then pushed on their final objectives north of the Ypres-Comines Canal, Veldhoek, the western portion of Polygon Wood, Zovendok and Rose Quebec and Wurst farms. All these objectives were captured and at least 2000 prisoners and some guns. Further casualties were inflicted on the enemy. Steady rain fell during the night and morning of attack, rendering operations difficult, and in the forenoon the weather cleared and aeroplanes in large numbers were able to take part in the battle and aid the artillery.

No movement of importance has taken place on the French front, though the artillery has been active and the French have raided German lines.

The Italians are maintaining their position on the Carnizza Plateau and have repulsed a strong Austrian attack.

The Russians are also maintaining their position on the Riga front and have driven back Germans from certain points they had occupied.

The Roumanians continue to hold their positions. Losses from submarines have again diminished. 2,695 vessels of all nationalities arrived and 2,737 sailed from British ports. Eight British vessels over and 20 under 1600 tons were sunk.

Business for Next Meeting.

SIMLA, September 23.

At the meeting of the Imperial Legislative Council to be held on 25th September, Sir William Mayer will introduce a bill to provide for the acquisition of gold imported into British India. The bill will be passed after the rules of business have been suspended.

The Hon'ble Mr. Loundes will move that the amendment and repealing bill be considered and passed. The Sir Currimbhoy Ebrahim Baronetcy Amendment Bill will be considered and passed. Sir William Vincent will introduce the Criminal Procedure Code Amendment bill. On the motion of Pandit Malaviya the transfer of Property Act Amendment Bill will be passed.

The following resolution has been put down for discussion at the meetings of 24th and 25th September:—Sir Ebrahim Rahimtoola will move:—"This Council recommends to the Governor-General in Council to give the required notice to the managing company of the East Indian Railway in accordance with the terms of the existing contract."

Mr. Mahomed Ali Jinnah will move:—"This Council recommends to the Governor-General-in-Council that a mixed committee be appointed to examine the working of the Indian Railway Act and in taking their recommendations at an early date." Mr. Jinnah will also move: This council recommends to the Governor-General-in-Council that the constitution of the Central Recruiting Board be modified so as to secure at least two Indian representatives of British India on the Board."

Mr. B. N. Sarma will move: This council recommends to the Governor-General-in-Council that pending the settlement of a detailed scheme of post war reforms the administrative approval of the Government of India to legislative measures relating to local self-government and primary education be withheld and where sanction has been already given to recommend to Local Governments the desirability of suspending further action with regard to such measures". He will also move the following resolution:—"This council recommends to the Governor-General-in-Council that steps be taken with a view to extend the period for the entertainment of applications for recruitment for the Indian section of the Indian Defence Force."

Indian Munitions Board.

Announcement Regarding Textiles.

SIMLA, September 23.

The following press communique has been issued by the Indian Munitions Board:—

The Indian Munitions Board draws attention to the fact that large numbers of offers often accompanied by samples of the textile goods for army clothing are being received from petty merchants and contractors who are not themselves actual manufacturers. The Board cannot undertake the responsibility of answering such communications or of returning samples that are submitted without its request. The Board wishes it to be known that orders for Indian textile goods will be placed only with the manufacturers themselves and only by the Controller of Textiles under the Board.

Calcutta

National Congress Split.

"Closing the Wings."

CALCUTTA, September 23.

To-day's "Bengalee" publishes the following under headlines "Congress Split Closing the Wings". A strong committee consisting of Muffasil and local gentlemen has been formed to bring about a compromise between the two wings of the Reception Committee on this basis:—That (1) Mrs. Besant should be accepted as President of the ensuing Congress and (2) Rai Baikuntanath Sen Bahadur should continue to be the Chairman of the Reception Committee.

Calcutta University.

Professor Hamilton's Case Discussed.

CALCUTTA, September 23.

At to-day's meeting of the Senate of the Calcutta University Sir Asutosh Mookerjee presented the report of the Committee consisting of himself, Dr. B. N. Seal and Mr. Pindlay Sherras, appointed at the last meeting of the Senate to examine the case of Professor Hamilton, Minto Professor of Economics of the University, against whom the Syndicate reported that he had not complied with the provisions of the terms of his appointment by sending in a substantial portion of the report on the manuscript of his investigations of the science of economics and its applications to Indian problems. It may be remembered that by the terms of his appointment he was required to vacate his chair if he failed to send into the University a substantial

కృష్ణానదీ

ప్రభుత్వమువారు వెంటనే నివారించ వలసిన ముఖ్యవిషయములు.

(1) పంట కాలవలు, వాని సంస్కరణము, అభివృద్ధి:— ఇప్పుడు మెయిన్ కాలవలకు సంబంధించిన పంట కాలవలకు సాధ్యమైనంతవరకు కట్టలు ఎత్తుచేసి, వికారము పెక్కువచేసి, లోతుగొనించి ప్రతికాలవ చివరను తలుపులు (వట్టర్లు) ఏర్పాటుచేసి నీటిని మురుగుకాలవలకు కృత్రిమముగ బోనియ్యక నడపించియెడల ప్రస్తుతమున దొరతనమువారు మెజిక్ కు మార్పును ద్వేషించిన భూములకు మాత్రమే గాక యింక ననేక వేలయి కరముల భూమికి సంకల్పింపకముగ నీటిసప్లయచేయ వీలుండునని, మాకు సాంకేతిక విద్యాభ్యాసమును అంకెల పరిచయమును తెలుస్తూ, మాస్వామిభవమునబట్టి గట్టి చెప్పగలము. ఇదివరకున్న కాలవలయొక్క స్థితిగతులను పరిశీలించిచో వానిలోని లోపపుట్టు సీగు మురుగు కాలవలకును లంకిలపై నీరు మాత్రమే రయితునకును వెంటచున్నది. సాగుబడితరుణములో నైతికము మురుగుకాలవలకు విధిలేక నీరు వృథముగ పోవుచున్నది.

(2) ములుగు కాలవల యేర్పాట్లు (డ్రైనేజీ):— డ్రైన్స్ ములలో ములుగు పోవుటకు సరియైన ములుగు కాలవలు త్రవ్వక పోవుటచేతను డ్రైన్లు పూర్వమున్న మురుగుదాగు డ్రైన్లు కాలవలచే నడ్డగింపబడుటచేతను అపవధిపడు అధికవర్షములు వరియుటచేతను మురుగు ఎక్కువై పంటలు చాల నష్టము పొందుటచే రిమిడను ఇయ్యవలసిన చుట్ట మాలమున ప్రభుత్వమువారికి కొన్ని లక్షలు నష్టమును రైతుకు అంతకు పది ఇరువది రెట్ల నష్టమును కలుగుచున్నది. కొల్లేటి మురుగువలన నూటికి తొంభైయెనిమిది మంది అన్నాపన్నులై చెప్పరాని దుస్థితియందున్నారని, కొల్లేరు అను ప్రదేశము కృష్ణా గోదావరి డ్రైన్లకు పూర్వము, నెల యేళ్ళ నీరు మాత్రమే భరింప నవకాశము కలిగియుండి అనుకూలమగు పంటలు గలిగి చక్కని ఫలవంతమగు ప్రదేశముగ నుండెడిది. డ్రైన్ల నిర్మాణము వచ్చిన తర్వాత మురుగు కాలవల నిర్మాణము దీనియందు ప్రవేశ పెట్టుటచేతను అమరుగు సముద్రము నకు పోవు ఒకరు కలిగింపక పోవుటచేతను కొల్లేటి రైతులకు ఈ దురవస్థ అపారముగ తలవలచుచున్నది. కాబట్టి మురుగు పారుదల యేర్పాట్లు శీఘ్రముగ (విరివిగ) వెంటనే అమలులోనికి దెచ్చి యీ దుర్గతి నివారించ వేడుచున్నాము.

(3) కొత్త నీటిదగ్గర నుండి మంచు:— డి. పి. డబ్లియూవారు కొత్త దగ్గర నుండి రద్దుచేయించుటయు రైతులు విధిలేక సాగుచేయించుటయు 7,8 సంవత్సరములనుండియు ఈ జిల్లా ప్రజల కిష్టార్థపు పన్నుల క్రింద కొన్ని లక్షలు కోల్పోయిరి. కృష్ణానదిలో అట్టోబరు ఆఖరు వరకును పూర్తియగు నీరుండి నష్టము అగుచునేయున్నది. అప్పటికి భూములలోని నిలవయున్న నీరే చుట్టుముక్క 15 దినములు స్వభావనిధముగ నిలవ యుండగలదు. అప్పటికి వరి చేలకు కంకి పూర్తిగా వెల్లును. రెండవవైరు చల్లుకొనువారికి (అనగా జనులు మినుచు చల్లుకొనువారికి) తప్ప తక్కినవారికి నరంబరు 15 వ తేదీనుండి నీరు అవసరముండదు. ఈ డ్రైన్లలో రెండవవైరు చల్లుకొనుభూములు సగముకంటె ఎక్కువ యుండవు. నరంబరు 15 వ తేదీనుండి గాని అట్టోబరు 15 వ తేదీనుండిగాని వంతుల ప్రకారము నీ రిచ్చిచో ఇంకను కొత్త మంచులు చేయవచ్చును. పల్లపుభూముల నంటియున్నట్టియు పల్లపుభూముల వ్యవసాయము దున్నట్టియు భూముగాని కాలవగాని నేలుగ నియ్య నవసరములేక అదివరకున్న తూముక్రిందనే సాగు కాగలిగినట్టియు మెగక వైరులకు అక్కరకురాని భూములకు, మూడువైపుల పల్లపు సాగుబడి ఉండవలెన్న నిర్బంధములేక మంచులు ఉత్తరువుల నిచ్చిచో రైతుకు అత్యంతలాభము కలుగును. అంతయే కాక కృష్ణానది నుండి సముద్రమునకు ప్రస్తుతము వ్యర్థముగా పోవుచున్న నీటి నాపి బంజరు భూమినంతను సాగులోనికి తీసుకొనివచ్చినచో జిల్లాభాగ్యము నింతింతయని చెప్ప నలసికాను. కనుక అనకట్ట తలుపులను (వట్టర్లను) నెంచుట సాధ్యమైనంత త్వరలో కాగ్యోన్ముఖ సుగునలుల చేయవలయును.

(4) వరదలను ఆపుట:—నదీ పరిసర గ్రామముల వారికి వరదలవలన నష్ట మువీలముగ కలుగుచున్నది. ఇందునివారమున 10-7-17 వ తేదీని నెం 287 న గల జి. ఓ.ను దొరతనము

వారు ప్రకటించియున్నారు. ఇందుకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు గట్లను అభివృద్ధిచేసి బలపఱచుట చాల అవసరమని ప్రజలు తలంచుచున్నారు.

(5) కొల్లేటి రెండవపంట:—కొల్లేటి ముజిక్ వలన నష్టపడిన భూములలో సుమారు 7000 ఎకరములకు దాశ్వపంటకొరకు నీరిచ్చుటచే రైతులకు కొంతవఱకైనను తినుట కన్నము కలిగినది. ఇందుకు యగ్నికూడితో ఇంజనీయరుగారికిని ఇతర అధికారులకును ప్రజలంతయు కృతజ్ఞులు. కాని వేసవిలోనే వర్షమును ప్రారంభమవుటవలన ఆ భాగ్యము బయటికిపోవు దారి లేకపోవుటవల్లను వైరు వుప్పులు (మిట్టుప్రదేశములు లేకపోవుటచే) పల్లపు ప్రదేశములయందు వేసికొనవలసి వచ్చుటచేతను పండిన పంటకూడ చాలవఱకు నష్టపడినది. కాబట్టి యింక ముందు కూడ గతసంవత్సరమునందు వలెనే దాశ్వపంటకు నీరిచ్చుటయేగాక పంట కాపాడుకొని బయటకు తీసికొని పోవు సదుపాయముల జేయటకై దొరతనమువారు కొరవడు చున్నారు.

(6) పామర్రు, మట్టివాడ, రెగ్యులేటరు:—పామర్రు మట్టివాడ సమీపభూములు సుమారు 15000 ఎకరములు అట్టోబరు మాసాంతమునండియు నీటి యడదీచిపర్క లోనగుచున్నది. ఈ ప్రదేశముల ప్రపాజులేమబడిన రెగ్యులేటరును ప్రభుత్వమువారు త్వరలో నేర్పఱచివగని యాచిత్కృతీరదు.

(7) మెజిక్ మార్పిడులు:—ఇప్పుడు జరుగుచున్న ఆయకట్టు సెటిల్ మెంటులో పల్లపుభూములను మెరకవ మార్పుటనుగురించి యిదివర కనేకవర్షాయములు ప్రభుత్వము వారికి విన్నపము లంపబడెను. వైస సూచింపబడిన ప్రకారము పంటకాల్వలకు సంస్కరించి అభివృద్ధిచేసినచో నిట్టి మార్పు నకు అవసరమే యుండదు. ఈ మెరకభూములు కలసియే ఇదివరకున్న ఆయకట్టు సుమారు 4 లక్షల ఇరువదివేల యెకరములకు మించలేదని నివచుంటిమి. ఇట్టి సమయములో ఒక వివిధవేలు మించినను బాధ ఉండదని తెలియుచున్నది. శ్రమ పడి విశేషవ్యయప్రయాసలతో సాగుకు తెచ్చుకొనిన యీ భూములను యథాప్రకారముగ పల్లపుసాగులోనే యంచవలెను గాని ఒక్క యెకరమైనను పల్లపు ఆయకట్టులోనుండి తగ్గించుట బహు అక్రమమని ప్రజల ప్రబలాభిప్రాయము.

(8) జమీన్ దారి గ్రామముల పంటకాల్వలు:—జమీన్ దారుల స్వాధీనములో నున్నట్టియు రైతుల స్వాధీనములో నున్నట్టియు జమీన్ దారిలో రైతుల స్వాధీనములో నున్నట్టియు కాలవలు ఎన్నడును మరమ్మతు నెరుగక కడు దుస్థితిలోనున్నవి. డి. పి. డబ్లియూ వారికి ఇందు జోక్య మేమియు లేదు. జమీన్ దారులు దీనియెడ నేమియు శ్రద్ధతీసికొనుటలేదు. వీనికి అభివృద్ధి మరమ్మతులు చేయుటకు రైతులు సహకర్తులుకారు. ఒకటికంటె ఎక్కువ గ్రామములకు సంబంధించిన కాలవలను రైతు లే మాత్రమును మరమ్మతు చేయించుకొనుటకు వీలులేకయున్నది. ప్రజలలో పరస్పరము కలతలకు కారణభూతములుగనుండి నీరు వృథముగ జేయు నవిగ నున్నవి గాని ఈ కాలవలు సవ్యమగు నీటి సప్లయకి ఉపయోగపడుటలేదు. బలవంతులకు వీలును బలహీనులకు నష్టదాయకమునై యున్నది. వీనిమాలమున జమీన్ దారులకు వచ్చు లాభ మేమియు లేదు గనుక వానిని దొరతనమువారు తీసికొనినను జమీన్ దారులకు కంపెక్ షేషన్ ఇయ్యవలసిన అవసర మేమియు లేదు. చిన్నచిన్న నీటిపారుదల బోరులు మాత్రము రైతుల స్వాధీనమందుంచి మిగిలిన పంటకాలవలను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొని తగుస్థితియందుంచుట అత్యవసరము.

(9) జమీన్ దారి గ్రామములకు సెటిల్మెంటు పల్లము నిచ్చుట:—గవర్న మెంటు గ్రామములకునలేనే జమీన్ గ్రామములకును సెటిల్మెంటు పల్లమువంటి హక్కు (టెన్యూరు) ఏర్పఱు పవలసినయు జమీన్ దారుల కిదివరకే హెచ్చునీస్తు ముట్టుచున్నందున వారికి ఇంకను హెచ్చునీస్తును నిప్పించవసరము లేకనే యిట్టిహక్కు (టెన్యూరు టెన్యూరు) ఏర్పఱుపవలసినయు జమీన్ దారి రైతుల దృష్టమైనకోరిక.

(10) నాలుగుమాసములపంట:—కృష్ణలో జూన్, జూలై, ఆగష్టు, సెప్టెంబరు నెలలలో పుష్కలముగ నీరు ఉండుచున్నట్లుగలిగెనుమారు 20 సంవత్సరముల లేకవలన తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ నీరు వృథాగా సముద్రమునకు పోగొట్టుటకంటె అక్కడక్కడ సాగుకు లాభము అయిన నిర్జీర్ణముల నేర్పించి నాలుగు మాసముల పంటకు ఒకరు కల్పించినచో ఇప్పుడు బంజరుగానున్న భూమి చాలవఱకు ఫలవంతమగును.

(11) ములుగు నీరుల మరమ్మతు:—మడమేలు, తమ్మి లేరు, రామిలేరు, వన్నేరు, గుండేరు మొదలగు మురుగు నీళ్లకు నిప్పుకు సరియైన కట్టలు లేకపోవుటచేత సహజరీతిని వంకర టింకరలుగ ప్రవహించుచు కొంచెము బలహీనమగుచోట్ల గండ్లు పడి కట్టలు పడ గొట్టి ఆ మి త మైన ఉపద్రవము కలుగజేయుచున్నది వీనికి సరియైన కట్టలు వేయించి ఆకట్టలను దొరతనమువారి స్వాధీనము లోనికి తీసికొని సరియైన కాపుడల చేయుట అత్యవసరము. మడమేటి నీటితో పంపింగు పద్ధతితో వ్యవసాయము చేసికొనుటకు అవకాశము కలిగినచో వేంపాడు, చేగంటిపాడు, తరిగొప్పల, ఓండ్రంపాడు, లంకపల్లె, కొయ్యగూరపాడు, చేగుర్తిపాడు, పుట్టుగుంట, కొరిపిగూల, అపిరాల, మొదలగు అనేక గ్రామములకు దారిద్ర్యవిముక్తి గలుగును.

(12) పల్లపు ప్రదేశములందు మురుగు ఆకువళ్ళువనకు తులను గల్పించుట:—కొల్లేటిరైతులకును ఇతరపల్లపు ప్రదేశములవారికిని పంటనష్టము లేకుండజేయుటకు ఒక ముఖ్యమార్గము మురుగు ఆకువళ్ళును వెంచుటకు వారికి సదుపాయము కలిగించుటయే. ఇప్పుడట్టి యేర్పాటు లేకపోవుటచేత ఆ ప్రదేశములలో లేతగ ఊపి లగుటచేత నీటిముంపువచ్చు సుంకి చేరుముదరని పాతువున మురుగుదెబ్బ తగిలినవెంటనే పూర్తిగ నష్టము కలుగుట తలపించుచున్నది. కనుక సర్కారు పారంభోక్తులు మొదలగుపలములందు జలాశయముల నేర్పఱచియు రైతులే అట్టియేర్పాట్లను చేసికొన్నయెడలవారికి స్వల్పమగుపడ్డికి బుణముల నిచ్చియు సహకార పద్ధతిని (కోఆపరేటివ్ సిస్టము) అట్టివసతు లేర్పఱచుకొనుటకు ప్రోత్సాహపఱచుటయు అత్యంతవసరము.

(13) సురుదగునట్టియు ప్రజాశ్రేయార్థినిచ్చియు నట్టియు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీయరు యొక్క ఆవశ్యకత:—కృష్ణా డ్రైన్ల సురుదగునట్టియు సుఖాపేక్ష లేనట్టియు ప్రజాశ్రేయార్థినిచ్చియునట్టియు ఒక ఇంజనీయరుసహాయము నపేక్షించుచున్నది. ఇట్టిసందర్భములో యీ సహాయ త్రిగలిగి ప్రాజెక్టు ఇంజనీయరు అని ప్రఖ్యాతిపడవలసిన మ.రా.రా.శ్రీ, వి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అవశ్యుత్ యగ్నికూడితో ఇంజనీయరుగా లభించినప్పటి నుండియు వైజెప్పిన డ్రైన్ల చిహ్నాలన్నియు తిరునను మహాశక్తి నుండుటయేగాక వానినన్నిటి నివారణకును వీరు కృషిచేయుచున్నారని అప్పటిప్పటికి విని ఎంతయు సంతోషించుచుంటిమి. వీరు దయచేసిన స్వల్ప కాలములోనే ఎ. వి. క్లాసుల విభజన లేకున్నను జూలై నెలాఖరుకే సాగుబడి పూర్తిచేయవచ్చునని కాగ్యరూపమున చూపగలిగిరి. నిరంతర పర్యటనమువలనను అధిక పరిశ్రమము వలనను గొప్ప యనుభవము సంపాదించి మురుగు పారుదల ఏర్పాట్లు (డ్రైనేజీ సిస్టము) పంటకాలవల సంస్కరణాభివృద్ధులు మొదలగునవి వీరిచే ప్రపాజు చేయబడిన ఏర్పాట్లన్నియు రైతుకును దొరతనమువారికిని అమితలాభకారి యగుటవల్ల శీఘ్ర ఫల్యాన్ముఖమునకు ఎదురు చూచుచుంటిమి. కడచిన నెల రోజు తేదీని కాతరగు కాంగ్లో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీయరుగారితో సహా అక్కడకు దయచేసిన శ్రీ ఇండియా యిరిగేషన్ యిన్ స్పెక్టరు జనరల్ గారిని, చీఫ్ ఇంజనీయరుగారిని, నూపరిం టెండెంటు ఇంజనీరుగారిని 1914 సంవత్సరములో యీజిల్లాకు దయచేసిన సర్ హోల్డ్ టూ ఆర్డరుగారిని కోరగా అనుకూలములగు ప్రత్యుత్తరములనిచ్చి ఇప్పుడు ఆకస్మికముగా వీరిని మరియొక జిల్లాకు మార్పు చేసిననునా రైతులకు పీడుగులనలెచున్నది. ఇందుకు కారణము రహస్యముగ నిచ్చిన లంచపుట్టి లని వినుచున్నాము. వారట్టిస్వభావము కలవారుకాని వ్యవస్థకు వచ్చుటయే గాక అట్టి అపనింద అంతయు వారియెడ అనేక కారణముల మూలమున ద్వేషభావముగల కొందరి కుట్రలవల్ల బయలుదేరిన దని మావాకము ఫలితముగ నొక్కి వక్కాణింపగలము. వీరిట నుండి తొలగించుటలో వైయధికారులు పారద్రెట్టుబడినయు ఈ డ్రైన్లకు ఆమాన్య వలన ఉపకారము చేయుచున్నారని తలచి గొప్పయపకారము చేసెదినయు విధేయతతో మనని చేసికొనుచున్నాము. ఆయన నిష్కలమైన వర్తనమున మాజనామర్థ్యమును దొరతనము వారికి తెలియనిది కాదు. లేనిచో నిట్టి యున్నతోవ్యోగము ఆయన కొనగి యుండదు.

మే మివిషయము వ్రాయుటకు మరియొక ముఖ్య కారణము గలదు. రైతుల మేలుకై అహోరాత్రములు పాటుపడుచున్నట్టి అధికారివై రైతులు కృతఘ్నులై అపనిందాలోపణము చేసి

దనియు అందుచే నంతకుండు దుర్మార్గులు లేరనియు కొందఱున్ను తాగకారుల యభిప్రాయమైనట్లు వివరించినది. ఇట్టి అపవిత్రముల మేము పాత్రులము కాము. ఆయనవైచేసిన రింద అయినయెడ ద్వేషముల కొలదినుండి కుట్రయొక్క ఫలితముకాని ఈ డెట్టా రైతులయొక్క అభిప్రాయముల తీసికొని యెడల అందఱును వారియేద సదభిప్రాయములను సంగతి విశదపరచును. దీనికి ఈ మామయ్యో వేలకొలది రైతులతో ముఖ్య స్థలములలో జరిగిన 7,8 సభలను, కైకలూరు, గుడివాడ గ్రామములలో వందల కొలది రైతులచే గౌరవనీయులగు య-రా-శ్రీ, గావునవా ద్దాన్ మోదన్ గావచ్చుద్రావు పంతులు, భూపతిగజు వేంకటపతి గజుగార్లు అందఱు గాయబారములుచే ప్రబల నిరసనములు.

కనుక ఈ డెట్టా చిక్కును తీరవలెనని వారిని నిరసి యాడ్రోజనుకు యుక్తికూడిట్ ఇంజనీయరుగ గాని స్పెషల్ డ్యూటీ యుక్తికూడిట్ ఇంజనీయరుగ గాని నియమించిన మార్గముల కట్టుములు పాటించుకొని మామిద గిరిగిని ఆపరింద నుండి రైతులు విముక్తులగుటయే సమకూరును.

ఈ కేసు ముఖ్యముగ వ్యవసాయవృత్తి కల దై యున్నది. ఇక్కడఁ బంటు యా కేసునకే గాక యితర కేసులకును ఆహార మొసగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారికి వచ్చు రాబడిలో భూమినిస్థు ముఖ్యమైనదియు స్థిరమైనదియు వై యున్నది. అట్టిదో ప్రభుత్వమున కంతకును రైతు మూల మని చెప్పవచ్చును. కృష్ణానదిలోనుండి వ్యధముగ నొవ్వనీటిని బాగ్రత్తపరచియు పంటకాలువల నభివృద్ధిచేసియు మురుగు నీటి వీరులుండి పంటిగు మూలమున నీళ్లు తోడి ప్రాజెక్టుల నేర్పవలయు అక్కడక్కడ నీరు నిలువకు జలాశయముల నిర్మించియు ఉన్న నీటిని తగులితని ఉపయోగపఱచినచో నింక కొన్నిలక్షల ఎకములు పల్లపు సాగులోనికి తీసి కొని రావచ్చును. సహకారసంఘముల మూలమునను వ్యవ సాయశాఖవారు చేయు వ్యవసాయ ఋణములు క్రొత్త పరు వులు క్రొత్త పకకరములు మొదలగు మాతృకకరములు వెల కొల్పట మూలమునను సహాయ మొనర్చు బూనుటకంటె ఉన్న భూమికి కావలసిన నీటి నిచ్చి సాగులోనికి తీసికొని వచ్చు టకు పోష్యుడు మహావకారము, ప్రభువుల ధన్యము నై యున్నది. కనుక అట్టి ఏర్పాట్లు కీర్తయగ కాగోర్వములను జేయుటకై ప్రభుత్వమువారిని ఎంతయు వేడుచున్నాము.

సంకమునువలన జమీదారు:—జమీదారుగారు 2 లక్షల రూపాయలకు ఒకనికి కిరాయివసలేట్లను వ్రాసియచ్చి వా డిని కాలరావము పట్టించుటకు యత్నించినందున జమీదారు గారినిదనకై ఆయన మమానులవైరిని విశాఖపట్టణము జడ్జి కోర్టులో గావాచేయుటదేశ. వారికిని ప్రతివాదులకును జరిగిన వాదనము ప్రకారము ప్రతివాదులకు చెందిన ఒక గవిపైని వాది 2 లక్షల రూపాయలు కాబట్టికోరవలసినదే కాని వావా తెచ్చుటకు వీలు లేదని ప్రతివాదులు వాదించిరి. జమీదారువైని పూర్వముచేసిన ఋణములను తీర్చుటలో వాది తగిన సహాయము చేసిననను, వాది రూపాయలను బదులిచ్చిని చో జమీదారు యంతయు పూర్వము ఋణముచ్చినవానికి చెంది పొయి ఉండుననియు, నిర్యవహారము కేవలము అసత్యమని యు వాదితావు సాక్ష్యము వచ్చుటచే అప్పు నిలువకంద జమీదారిని వాది పుచ్చినవలయునని జడ్జిగారుతర్కించిరి. తీర్మానముపై అపిలుచేయబడెను. హైకోర్టువారుకూడ దిగున కోర్టువారితో నేరీధించిరి.

WANTED

The readers of this paper to read our publication of G. W. Reynolds "Coral Island" printed in bold types, in 4 Volumes. Price As. 12 per volume. [892] MITARANGA & Co., MADRAS.

త్వరపడుడు! వెల 10 అణాలు. చక్కని నకల! కలభూమిలో విజయ సేన: దీనిని గురించి మే మేమియు చెప్పకక్కరలేదు. ఇది శ్రీపురుషు లిరువురును చెడువదగినది. కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే దొరకును.

న్యవహార చరిత్ర: ఇది గ్రామ మనసపు, కరణము, గొప్పరైతులు, వ్యాపారులు మొదలగు వారందరికి అనుమల ముగా నుండుటకు మాత్రమే ననుసరించి తెనుగున వ్రాయ వెడియున్నది. వక్రీలుయొక్క సహాయము అక్కరలేదు. బనిలోనుండు విషయములను వ్రాయుటకు స్థలము లేదు. దీల 12 అణాలు. అయ్యోర్ అండ్ రావుజీ, (89)

కృష్ణుల నాయుని అగ్రహారం మద్రాసు.

గ్రంథ విమర్శనము.

దీక్షిత గ్రంథమాలా:—స్వీతీయ కనుమము. ఇది స్వధర్మ ప్రకాశిని పత్రికాధి పతులచేత ప్రకటింప బడినది. వెల 8 అణాలు. ఇందు చిదానందకేశవమున విష్ణుశత కమును భాస్కరశతకమును మహిషాసుర విజయ కథయును శ్రీనివాస వనో నిరూపణమును విశ్వసర్వముగ నిజయునును సంస్కృతమున గలవు. ఇవి యన్నియు శ్రీదీక్షిత రచితములు. మహిషాసుర విజయమును, విశ్వసర్వముగ విజయమును గులభ గ్రాహ్యములుగ నున్నవి. సంస్కృత భాషాభ్యాసములకీ కథలు విశేషమైన మోగకరములుగ నుండగలవు.

ఆంధ్రసేవ:—ఇది శ్రీఆంధ్రకీ మాధవశాస్త్రిగారి యాచమన్యమున పితాపురమున వెలువడు యొకమాసపత్రిక. ఇది విద్యానివయ ప్రధానముగ నొకపత్రిక. ఇందు "మహా పురుషుల చరిత్రములు, రాజ్యాంగనిర్మాణము, మున్నగువాని గురించియు, ఆధునికశాస్త్రముల గూర్చియు భాషావిషయ మున గావ్యములు మొదలగు వానిగూర్చియు పండితపాత్ర జనరంజకముగ వ్రాయబడు" నని పత్రికాధికారి గారు వ్రాసి యున్నారు. కానిమాకా ర్యాలయమునకు చేరిన 2 సంచికలలోను యీ విషయము లన్నియు వివరింపబడి యుండలేదు. వీనిలో వైశిష్ట్యపడిన వాక్యముననున్న ఆధునిక శాస్త్రముల గూర్చి మాత్రమే వ్రాయబడినది. ఈకాస్త్రాంతముల మొదలగుండ యిదివరకు గ్రంథములైన విషయముల నీపత్రికలో బొందు పరచుటకంటె మాత్రమేకోధనాధితీతములను ప్రపంచముననే యీపత్రికయందు వెలువడునట్లు నిర్దేశములు ప్రయత్నించిన బాగుండునని తోచెడిది. రాజకీయంశములు మున్నగునవి ముందు సంచికలో వెలువడునని నమ్ముచున్నాము. మరియు "ఆపూర్వములును, నమిరితములును, హృద్య పద్యాత్మకము లునగు సంస్కృతాంధ్ర ప్రబంధములుకూడ లభించిన నిందు ప్రకటింపబడును" అని పత్రికాధికారి వ్రాసియున్నారు. ఇట్టి గ్రంథములు లభించుటకు వీరు తగిన ప్రయత్నముల జేయు దురుగాక.

ఈ పత్రికయందనేక ముఖ్యవిషయములు చర్చితము లగుచున్నవి. కాస్త్రాంతములు, గృహనిర్మాణ, వస్తువులు, వ్యవ సాయము, వైతికవిషయములు, కనుచరిత్ర విమర్శనము - ఇవి అన్నియు జ్ఞానగాయకములుగ నుండునటుకు సందియము లేదు. ఇందలి వ్యాసములు సంస్కృతాంధ్ర, ఆంగ్లభాషా ధరి ణులగు వారిచే వ్రాయబడుచున్నవి. కావున వాని ప్రాశస్త్య ముగూర్చి మేము చేర వక్కానింప నవసరములేదు.

ఇందలి వ్యాసములయొక్క శైలి జన సామాన్యము న కంత సులభగ్రాహ్యము గాకుండునేమో యని మేము భ యమంచుచున్నాము. ప్రజాస్వామ్యము ప్రపంచ మంతటను ప్రచండలీల వ్యాపించి నిట్టి యవసరమున, జనసామాన్యవిద్యా వ్యాపకము మనదేశమున కత్యంతావసర మని భరించుటకు నీ సమయమున, జనసామాన్యమునకు జ్ఞాన మొత్తములభయగ నలరదిన అంత మందిరి. కావున, పండితులు తమ భాషా సాండిత్యము వ్యక్తపరు అభిప్రాయములతో వ్యాసముల వ్రాయక, తమ అభిప్రాయము తెల్లగకు కరతలారులక గుగు నట్లు సులభశైలిని అనుసరింతుట బాధకరము. "చంద్రగ్రహ ణము," "జలో త్పై వాతము" అను వ్యా సములయందలి మొదటి భాగము లుపాహరణములు. ఈ శైలి అభిప్రాయములు పామరజన మాత్రము లగుటకు నిరోధక మగుచున్నది.

ఈ మాసపత్రిక అనేక విచిత్రాంశములతో విలసిల్లు చున్నది. కాలక్రమమున భాషాభిమానుల సహాయమున యీ పత్రిక వృద్ధిచొంది, అంధుల సేవజేసి, చిరతర కీర్తిని సంపా దించు గాక! సంవత్సరమునకు చందా రు 2-0-0 మాత్రమే!

హయగ్రీవ స్తోత్రాదికము:—ఇది నరసా గావు పేట తాలూకా పండితాదు అగ్రహారము నివాసులును, సుప్రసిద్ధ సంస్కృత కవీంద్రులును అగు బెల్లంకొండ రామ రామకవింధ్రునిచే రచింపబడినది. కృతికర్తచరిత్రము నిందు గలదు. ఇందు సవ్యాఖ్యయుగు హయగ్రీవవరత్న స్తుతియును, మాకాగది సాయగ్రీవ అష్టోత్తర శత నామస్తోత్రమును (సవ్యాఖ్య) మాకాగది హయగ్రీవ సహస్రనామావళియును గలవు. భగవద్గీత పరతంత్రులకది యంతయు తోడ్పడును. ఈపుస్తకమువెల 8 అణాలు. స్వధర్మ ప్రకాశిని పత్రికాధి పతులయొద్ద దొరకును.

లర్యవిద్యారాహస్యము:—ఈ గ్రంథము శ్రీ దీక్షిత చత్రచరారులగు క. మార్కండేయ శర్మగారిచే ప్రక ణింపబడినది. ప్రాచీనాధ్యులచే నేర్పఱుపబడిన సర్వవిద్యల వారు భేదములును అతిష్ట ప్రమగవీలై నంతవఱకు వానివిషయ ములును వ్రాయబడినవి. ఈగ్రంథమందలి మూలభాగము నెవ్వ రోరచించి బెజవాడలో కోటంరాజు రామ గావుపంతులు గారికిచ్చిగనియు, వానియందు మఱికొన్ని విషయములను జేర్చి గ్రంథమును ప్రకటింపితిమనియు సంపాదకులు పీఠికలో వ్రాయుచున్నారు. ఏది ఎట్లున్నను ప్రాచీనాధ్యనిర్మితవిద్యల లక్షణములు వానివిధములు, జేర్చ సంపూర్ణముగ తెలుపబడి యుండెడి గ్రంథమిదియొక్కటి అన్ని పుస్తక భాండా గారముల నలంకరింపదగును. వెల 12 అణాలు. గుంటూరునందలి స్వ ధర్మప్రకాశిని పత్రికాధిపతులయొద్ద లభించును.

నిర్బంధ విమోచనోత్సవము

కనిగిరి, సెప్టెంబరు 21:—బి సెంటు, అరండేలు, వాడియా గాల్లు విడుదలైన సంగతి మాగ్రామముందు 19 తేది రాత్రి తెలిసినది. అప్పుడే కొందరు తమ స్నేహితులకు చక్కరబంచి పెట్టిరి. మరుసటిదినము గురువారమునాడు గామవాసులందఱు ఆంధ్రపుస్తక భాండా గారమువద్ద సభచేసి మేళతాళంబులతో భజనజేయుచు రామస్వామి ఆలయమువరకు ఊరేగింపుచేసిరి. అక్కడ శ్రీరామలవారికి ఆకుపూజ గావించబడెను. రాత్రి 9 గంటలవరకు భజన జరిగెను. తరువాత ఈయూరిలో పెద్ద స్త్రీదను అయిన వెల్లూరి రాంకృష్ణయ్యగారు శివోవిముక్త లైన మార్గురు ప్రముఖులకు గురించి ముచ్చటించిరి. అనంతరము వి. గోపాలరావు, బి. యే. గారు లేచి దేశచరిత్రను గురించియు, బిసెంటుగూరు చేయు ఘనకార్యములను గురించియు స్వరాజ్యముయొక్క యావశ్యకత గురించియు అత్యాచరులై వినుచున్న బ్రాహ్మణ, వైశ్య, కాపుజులకు ఉపన్యసించెను. ఇది ముగిసిన తరువాత ఆంజనేయ దేవతమునకు వెల్లి అచ్చట పూజగావించి వచ్చినవారి కింకరము నడపప్పు, పానకం, చక్కెర, తాంబూలము మొదలైనవి పంచిపెట్టిరి. (స్వీకృత విలేఖరి)

సరిపల్లె. కృష్ణాజిల్లా, భీమవరం తాలూకా, సరిపల్లె గ్రామములోని శ్రీ చక్రవాటి పుస్తక భాండాగారమునందు 20 వ తేదీని వివాహకచవితి విషయమును గూర్చి సభ జరుగనుండగా 19-వ తేదీ ఆంధ్రపత్రిక చేరెను. దానిని చదువగా దేశభక్తు లగు ఆనీసెంటు, అరండేలు, వాడియా గాల్లు ప్రభుత్వము వారు ప్రజలయొక్క ప్రాధాన నంగీకరించి 17-వ తేదీని నిర్బంధ ప్రవాసమునుండి విడుదల గావించిరని తెలుసెను. అందు లకు సభవాగానందాబినియనిగి ప్రభుత్వముపాయెడల కృతజ్ఞ తను తెల్లడించిరి. తరువాత నాటి జాతీయ పండుగను గురించి చర్చ జరిగెను. — (ఒక విలేఖరి)

బందరు స్వరాజ్య సమితి (మాన్వీకృతవిలేఖరి)

ఆనీసెంటుగూ, అరండేలు, వాడియా గాల్లు విమోచన మువార్త మాపురమున 19-వ తేదీ ఉదయం 4 గంటలకు తెలిసి నది. ఒకటిరెండుగంటలలో పట్టణమంతటను యు ఈ సువార్త గ్యాపించినది. ప్రతి ముఖ్యప్రదేశమునందలి గోడమీదను ఈ సంకీర్ణ వర్తమానము తెలియచేయుచు నోటీసులు అంటించ బడినవి. ఆసాయంత్రం బహిరంగ సభచేయుటకు యేర్పాటు చేయబడెనుగాని సాయంత్రం 4-30 గంటలయందెము ఎడతె గనివాన కురియుటచే నాటికి ఆపివేయబడెను. నిన్న (20-9-17) సాయంకాలము భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారి ఆధి పత్యముక్రింద రాబుర్రునకే పేట చౌకులో సభగావించెదెను. రెండువేలకువై గా ప్రజలువచ్చిరి. ముఖ్యురి కృష్ణారావుగారి సీతారామ గావు, చిల్లరిగ శ్రీనివాసరావుగారు ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట బిసెంటు అరండేలు వాడియాగాల్లు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు, గవర్న మెంటువారిని తమతప్పునిర్దుకొని నందులకు అభినందించుచు తీర్మానములు చేయబడినవి.

తెనాలి, సెప్టెంబరు 21:—నిర్బంధితుల శివోనిముక్తి తెలిసిన పోడనే నిర్బంధితుల ఛాయాపటములతో ఊరేగింపు జరిగినది. జాతీయపతకములును, వందేమాతర ధ్వజములును చిలరేగెను. మంగళ వాద్యములు మ్రోగెను. ఊరేగింపు జరి గిన వెనుక టి. రామస్వామి శ్రేష్ఠీ బి.వి.వి.ఎల్. గారి అధ్యక్ష తక్రింద సభ జరిగెను. శ్రేష్ఠి గారు నిర్బంధితుల గుణగణములను గూర్చి ముఖ్యసించిరి. స్వరాజ్య సమితి అధ్యక్షుల లెంతులకో రాలేదు. మఱికొందఱు పెద్దలును రావండే. వారి తరపున పిల్లల మట్టి ఆంజనేయులు గారు వచ్చి తొందర పనులవలన వారు రాలేదని చెప్పిరి. సభ్యుల కందఱికిని పంచదార పంచ బడెను. (ఒక లేఖరి)

ప్రజాభిప్రాయములు

(౧)
I
ప్రత్యేకాంధ్ర మహాసభ

అయ్యో, గానున్న ప్రత్యేకాంధ్ర మహాసభయందు జరగవలయు పనులలో నెల్ల రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయములను గూర్చి మాంటేగుగారితో విన్నవించుటకు మొక విజ్ఞాపక సంఘము నేర్పరుచుట ప్రధానమైనదిగాదా? మహాసభ క్రాంతినాధిపత్యము కపించువారే దానికి నధ్యక్షుడుగ నుండురు. సంఘమునం దెంతమంది యుండవలయునో ఎవరెవరుండవలయునో సభయందే నిర్ధారణయగును. కాని యాంధ్రదేశమునందే గాక భరతఖండమునందంతటను నాయకులలో పరిగణింప బడుచున్న మా. బయ్యా నరసింహేశ్వర శర్మగారును, మా. మో. రామచంద్రరావుగారును అందున్న గాని సంఘమునకు విలువ యుండదని నా యభిప్రాయము. ఆదినుండియు మిగుల స్వాధీనత్యాగముతో మన యుద్ధయమునం దభిమాన మూని చేయుచున్న కొందఱ నేకటప్పయ్యగారును, ప్రథమముండియు మిగుల సమర్థతతోడను, చారిత్రోను ఉద్యమతత్వమును వెల్లడి చేయుచున్న పట్టాభి శివారామయ్యగారును గూడ నందుండవలయును.

దేవులపల్లి స్వామిశాస్త్రి

II

స్వరాజ్యసమితి ప్రతివాదులు - తుమావణలు.

అయ్యో, భారతభూమి కాంగ్లప్రభువులను, ప్రభుత్వమువారును జేయుచున్న మహాపకారములు మా పురజనులకు దెలియవని యో, లేక, మాస్వరాజ్యసమితి కనమానము దే నెంచియో, లేక, మాపురమందు స్వరాజ్యసమితికి ప్రతివాదులే యెక్కువగా నున్నారని ప్రభుత్వమువారికి జూపుటకో, లేక స్వరాజ్యసమితి సభ్యులు రాజద్రోహులనియు, తామే రాజభక్తి గల యోధులను చాటుటకో, లేక వేరే యే కారణముల చేతనో గాని మా పురపాలక సంఘమున ఓవర్సీసుగారు “స్వరాజ్యము వచ్చినచో సకలసర్వములు కలుగుననియు హైందవ పరిపాలన కంటె యాంగ్లప్రభువుల పరిపాలనమే మంచిదనియు” మొదలగు అంశములతో వ్రాయబడిన యొక ప్రకటన పత్రికను చేబూని కొందరువర్తకుల గృహంబులకుబోయి, వారలను స్వరాజ్యసమితికి ప్రతివాదులుగా నుండుమని కోరుచుండిరి. వీరిమాటకు వెనుదీయ లేకయో, లేక, స్వరాజ్యమును గోరుటకు కారణములు వారెవరగయో, కొందరా ప్రకటన పత్రికయందు చేవ్రాలులు జేసిరినకూడ వినుచున్నారము. వీరా ప్రకటన పత్రికపురమందు ద్రిప్పియెడల పురజనులు స్వరాజ్యాపేక్షచే జెడిపోవుదురని దలచి, పురజనులపై వీరికి గల యభిమానముచే స్వరాజ్యసమితి వారిలోపములను దెలిపి, జనులను నుంచుచున్న మా ఆనగా స్వరాజ్యముకోరుటకు ప్రతివాదులుగ జేసు బ్రయత్నించు చున్నందులకు వీరిని గూడ మనమందరము దేశాభిమానులనియే దలచవలెను. నేవకా వృత్తికంటె ప్రజాక్షేమమునుగోరుట మిక్కిలి గౌరవావహమైన పనిగాదా? ఓవర్సీసుగారు రొకరియింటివద్దను వేచియుండగా ను ప్రసిద్ధవర్తకులును, మాస్వరాజ్యసమితి సభ్యులును, మా ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి వర్ధనసమాజపు కార్యనిర్వాహకులలో నొకరును నగు ఒక శ్రేష్టిగారు కారణాంతరములచే వీరున్న గృహంబునకు బోవలసినవైనను, శ్రేష్టిగారి చేవ్రాలునుకూడ యా ప్రకటన పత్రికయందు జేయింపదలచి గాబోలును, వీరికారాజభక్తిపూరితమైయున్న యావ్రతమును జూపిరి. “భారతీయులందరును స్వరాజ్యమును గోరుచుండ మీరేల యిటులుగా వించుచున్నారని ప్రశ్నించుచుండగ నే, “అయ్యో, తాము స్వరాజ్య సమితిసభ్యులా” యని ఓవర్సీసుగారు గారడిగిరి. అందులకు శ్రేష్టిగారుపున, “తెలియక మీకిప్రతికను జూపితిని. త్రిమింప ప్రార్థితులు” అని వేడుకొనిరి. స్వరాజ్యసమితి ప్రతివాదు లందరును సర్వజ్ఞులనియేమనము భావింపవచ్చును. లేకున్న రాగల స్వాతంత్ర్యముచే సౌఖ్యము కలుగదని వీరిలుల దెలిసికొనిరి? ఓ బ్రహ్మపుర సోదరులారా! మీరికైన స్వరాజ్యముకొరకు పాటుబడుదు. స్వతంత్రమును పవిత్రపదమును మీహృదయక్షేత్రమందు నాటుదు. దేశముయొక్క మనోరథమును సఫలము జేయుటకై, మిమ్మాశ్రయించియున్న యాభావాంధ్ర కారమునండి కన్నుల దెరిచును. స్వాతంత్ర్య శిమిచే బడియున్న మన భారతమాతకు జేయుట లాసగుదు. అట్లే, తూర్పుదేశను స్వాతంత్ర్యభాను దుండయించుచున్నాడు. “ఒకవిలేఖరి” బరహంపురము.

III

శ్రీరామభజన సమాజము - గాన సభలు.

అయ్యో, ఈసమాజమువారు గడచిన మూడు వత్సరములనుండి గానవిద్యా ప్రవీణులను బిలిపించి గానసభలను మాపురమందు గానించుచున్నారు. ఈవత్సరమున యీసభలు శ్రీకృష్ణజయంతి సుహృత్సరములతో ప్రారంభమైనవి. మొదటి గీతమున హైందవజాతియు వీరపురుషుడగు శ్రీకృష్ణుని జీవితాదేశముల నుండి మనము నేర్చుకొనవలసిన సంగతులు ఆరు విషయము నుగూర్చి మ|| రా|| శ్రీ|| వెలిదండ శ్రీనివాసరావుగారి కచక్రవి యుపన్యాసమును గావించిన పిమ్మట, బ్రహ్మశ్రీ సదాశివ విద్యాభూషణగారు శ్రీ గౌరీహరణమును గూర్చి హృదయరంజకముగ మిక్కిలి నైపుణ్యముతో హరికథనమును గావించిరి. రెండవదినమున ఆర్యోణపుర వాస్తవ్యులగు రత్న వేలు మొదలియారిగారి వేణుగానమును, మూడవదినమున సంఘసంస్కర్తలును, సంగీత సాహిత్య విద్వాంసులును నగు బ్రహ్మశ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి గాత్రసంగీతమును, లింగం లక్ష్మీజగారి మృదంగవాద్యమును, నాల్గవదినమున చీకటికోట సంస్థాన విద్వాంసులగు లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారి గాత్రసంగీతమును, ఐదవదినమున బృందావన పుర వాస్తవ్యులును, ఉన్నత విద్యాధికులును నగు హరి నాగభూషణం, బి. ఏ. గారి ఫీడీలు వాద్యమును, గాత్రసంగీతమును, అశ్వధాటి రామమూర్తిగారు మృదంగవాద్యమును జరిగినవి. గంజాం మండలములోని ప్రజలకు గానవిద్యయందభిరుచి మిగుల లేకున్నను, ఔసుదేశత తాండవమాడుచున్న యీదినములలో గాన సభలకు టిక్కెట్లు లెక్కినను అయిదవదినమున పెక్కుమంది సభ నలంకరించి నాగభూషణముగారు జూపిన యపార నిపుణతను గనియు, వినియు యానందాభిని నోలలాడిరి. ఆఠవదినమున పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిగారు “యక్ష ప్రసన్నోపాఖ్యానము” అను హరికథను జెప్పెదరు. ఈరామభజన సమాజమునకు కార్యదర్శియై, మామండల ప్రజలకు సంగీతవిద్యయందభిరుచి గలుగజేయుచున్న కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి రెంతయు వందనీయులు.

మద్దూరు సూర్యనారాయణరావు.

IV

ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్య

అయ్యో, వైశిష్టికక్రింద అప్పడప్పుడు ఆంధ్రపత్రికయందు ఆర్. వి. నుబ్బారెడ్డిగారును, నెల్లూరు వెంకటరామానాయుడుగారును ఆంధ్రరాష్ట్ర విభజనావశ్యకతను గూర్చి వాదాను వాదములు సలుపుచుండుట జూచి, యిప్పట్లు నా యభిప్రాయమును తెలుపుటగూడ సమంజసమని తలచితిని. ఇకమీద నిట్టి కారణరహితమైన వాదములతో నిండియుండు వ్యాసములచే నమూల్యమయిన యాంధ్రపత్రికయందలి స్థలమాక్రమింప బడవలదని తలచి యొక తీర్మానమును చేయవోడగితి.

నా మధ్యస్థుడు నావ్యవస్థయనునను, నాయుడుగారు నాకు పరిచయస్థులు. రెడ్డిగారు, నాకుఃస్థులును, నాకంటె చిన్నవారు నగు కారణముచేతను ఉభయవాదులును, నా మధ్యస్థుడు సంగీకరింతురని నమ్ముచున్నాను.

రాష్ట్రవిభజనము, రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘికముగా లాభకరమా యని మొట్టమొదట రెడ్డిగారిచే వాదము ప్రారంభమాయెను. మొదటి హంశమును గురించి రెడ్డిగారిట్టి యాక్షేపణయు నిరూపించియుండలేదు. అందువలన రాష్ట్రవిభజన రాజకీయముగా లాభకరమని రెడ్డిగారి యాప్యకొనిన టేర్పడినది. ఇందును గురించి ప్రతివాది సమాధాన మనవసరము.

రాష్ట్రవిభజనము ఆర్థికముగా లాభకరమా యను చర్చ తోటి వాదము ప్రారంభమాయెను. రాష్ట్రవిభజనమైనప్పుడు ప్రత్యేక గవర్నరునకును వారిసభకును నగు వేతనఖర్చులను నూతన కట్టడములకు గు వ్యయములను మనము ప్రత్యేకముగా భరించుకొనవలసి యుండును గాన లాభకారిగాదని రెడ్డిగారి యభిప్రాయము. ఈ హంశమును గూర్చి నాయుడుగారి యాసగిన సమాధానమెంతయు సమంజసముగా నున్నదని నాయభిప్రాయము. రెడ్డిగారును ఈనెల 1 ది వ్యాసములో, నాయుడుగారి యాసగిన సమాధానము, ప్రభుత్వమువారు స్వయముగా విభజనము గావించినచో, యొప్పునుననిరి. రాష్ట్రవిభజనము, ప్రజాప్రేరణవల్లగలిగినను విభజనచేయునది స్వయముగా ప్రభుత్వము వారే. వంగ విహారములను, ప్రజాప్రేరణవల్లను, ప్రభుత్వము వారి కరుణవల్లను ప్రత్యేకింపబడినవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర విభజనమును యీ నూత్రము ననుసరించియే యున్నది. కనుక విహారీయులకు గు ఖర్చు లెట్లు భరింపబడుచున్నచో యట్లే మనకును యగునుగాన యీ హంశమును గురించి రెడ్డిగారు భయపడ నెంతమాత్ర మనవసరములేదు.

ఇకను సాంఘికముగా లాభకరమా యను హంశమును గూర్చి విచారింతము. అచిరకాలమునుండి యన్నదమ్ములవలె మెలంగుచున్న మన తమిళసోదరులలో వైరము తెచ్చుకొనవలసి వచ్చునని రెడ్డిగారి భయము. ఈ భయము రెడ్డిగారికే కాదు. జ్యోద్ధరణకొరకై పాటుపడు ప్రతిమహానీయునికిని యుండవలసినదే. అయిన కారణము లేకయే భయపడుట వచ్చి వాని చందంబంగు. రాష్ట్రవిభజనమే సంఘభావమునకు భంగమనినచో, విభజనకు పూర్వమే కలిగియుండు. ప్రస్తుత బ్రాహ్మణ, అబ్రాహ్మణ కక్షలకు కారణ మేమయి యుండనోపు నని నాయుడుగారి వాదన. రెడ్డిగారు నాయుడుగారి మీద కలహాపియుండని నిందమోపుట కేటము పొరబాటు. మనకు పూర్వము విహారీయులు బంగారీయులనుండి విభజన గావించుకొని యున్నారు. వారిరువురును కలహించుకొనుచుండ లేదు ప్రస్తుతమున దేశమంతయు నేకగ్రీవముగ గోరు స్వరాజ్యవరములను విహారీయులును వంగదేశీయులతో కలసి కోరుచున్నారు. మఱియు జాతీయమహాసభా సందగృహన వంగదేశీయులును, విహారీయులును సోదరులవలె మెలంగుట రెడ్డిగారికి గూడ విదితమైన యంశమే. ఇంతయే! సునదేశ మెన్నిచో భిన్నరాష్ట్రములు గలది. ఈ ప్రత్యేకరాష్ట్రములవా రొకరితో నొకరు పోట్లాడుకొనుచున్నారా? లేదు. మఱియు మనకుండు సమాజ భావముతో కొంచ మాలోచించిన ఆంధ్రరాష్ట్ర విభజనము సాంఘిక దౌర్బల్యమునకు కారణము కాబాలదనియు, సాంఘిక బలమునకు మరింత సాయపడునని తేటపడును.

వై చర్మ అన్ని హంశములలోను రాష్ట్రవిభజనానుకూలముగా పర్యవసానము జేల్పినది.

నెల్లూరున మొన్న జరిగిన రెడ్డి మహాసభా సంతర మాంధ్రరాష్ట్రమును గూర్చి రెడ్డి ప్రముఖులచేత సలుప బడిన చర్చను గురించి రెడ్డిగారు కొంత నుడివియున్నారు. వీరు వయస్సున కడు చిన్నవారయ్యును సత్యపథము నుండి తొలగక యున్నారు. ఆంధ్రదేశ మిటువంటి పుత్రసంపత్తిచే నొప్పియుండు పెంతయు సంతోషకరము. రెడ్డి మహాసభయందు రాష్ట్రవిముఖులలో గొందరు జరిగించిన యన్యాయములను పత్రికా ముఖమున నొప్పుకొనుచున్నారు. ఇందునకు వీరెంతయు స్తవనీయులు. శ్రీనాయుడుగారు సభయందన్యాయము జరిగినదని చెప్పుటయందేమియు విపరీతములేదు. ఒక రిద్దరు మాత్రమే విరుద్ధముగా వోట్లనియ్యమని సభికులను బలవంత పెట్టి నారనుకొందము. ఇట్లు బలవంత పెట్టువారు నాయకులుగానుండి తీరవలయును. ఇతరు లా పనికి బూనరు. పూనినను, నెఱవేరరు. సభ మంతయు నాయకుల చేత నిండియుండదు. ఒకరిద్దరు మాత్రమే యుండురు. వైచర్మను బట్టి యన్యాయమును జరిగించినది నాయకు లనకతప్పదు. ఒకనాయకు డన్యాయముగా వోట్ల సముపార్జింప వలెనన్న కనీస మొక వంద సంపాదించగలడు. ఈ ప్రకార మిద్దరైనచో రెండు వందల వోట్ల కేమాత్రమును సందియము లేదు. రెడ్డిగారు చెప్పిన చొప్పున 200 వోట్లు అన్యాయముగా రాష్ట్ర ప్రతిపక్షుల కివ్వబడిన ననక తప్పుదు.

సభాకార్యము న్యాయముగా నిర్వహించిన యుండినచో 200 వోట్లకు మెది రాష్ట్రానికూలముగా వచ్చెడిది. మనస్సాక్ష్యమునకు విరుద్ధముగా, నాయకుల ప్రాధ్వలమునకు లొంగుటలో సభయందంతయు అన్యాయముగా జరుపబడినని చెప్పవచ్చును. వాదానువాద విమర్శనా పర్యవసానమును బట్టియు, బహుజనాభి ప్రాయములను బట్టియు, ఆంధ్రరాష్ట్ర విభజన అత్యావశ్యకమని యేర్పడినది.

మఱియు, రెడ్డి సంఘపు విముఖతకు కారణము నాయకుల బలాత్కారమని యుభయ వాదముల వల్లను తేటపడినది. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము త్వరలో చేకూరుగాత! గూడూరు, పెల్లెటి ఆదినారాయణ రెడ్డి.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో, [723] మదన్ పురా, బెనారస్ సీటి. కాశీగోనుండు అనేక పట్టు, జరి విచిత్రమయిన మంచివస్తువులు వీరుబహుచపుక సప్లయిచేతురు. ఒకసారి ఆర్తరు యిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు - బహుస్కంధములు - ఫిలములు - డెరాలు - గ్యాను దీపములు - బొమ్మల కాడ్డులు - గారడి పుస్తకములు వికయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592) బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్యు, పిశాఖపట్టణము.

అమృతాంజనము డిపో వారి నివ్వే ష ధ ము లు.

ఉ.స.	ఉ.స.
నెంజుమొలక చుట్టుకోమొలక ... 0.2	మోసానిలైలము పెద్దదొకలు పెద్దగుంటుకు 0.12
గిర్రుసోమనము మొలకలు అల్పములకు 1.4	జోమవారి పెద్దదొకలు డొండుటకు ... 0.0
నెంజుమొలక చుట్టుకోమొలక ... 0.8	ఉబ్బనములకు మండు సీసా 1.8 ... 1.8
నల్లగుంటు ఛానుల్లకి ... 1.0	కస్తూరిమొలకలు పెద్దవి, చుంచవి 50_కి 0.10
బల్లసారి బల్లములకు సీసా 1.8 ... 0.12	కుళిభోగి మొలకలు ... 1.0
మండుకొండ తైలము డబ్బి 1.8 ... 0.12	కుళిభోగి తైలము, పుండ్లకు ... 1.0
తేనెకొండ తేనెకాయకు సీసా 1.8 ... 0.8	నిరేచనములకు మొలకలు డబ్బి 1.8 ... 0.8
నెంజుమొలక కంటి నొప్పులకు ... 0.4	గ్రహణి మొలకలు డబ్బి 1.8 ... 0.8
నెంజుమొలక చుట్టుకోమొలక ... 0.6	కొండేదన మొలకలు కలసొప్పలకు ... 0.12
నెంజుమొలక గట్టిచేడలకు డబ్బి 1.8 ... 0.8	కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1.8 ... 0.8
చామకాయానెంజు సీసా 1.8 ... 0.6	కెగర బాకము సీసా 1.8 ... 1.0
తేనెకొండ తేనెకాయ ... 0.4	మొనుమారి మొలకలు, మనుమ వ్యాధులకు 1.0
తామర తైలము, తామర, తీమర ... 0.6	మండుకు మానె సీసా 1.8 ... 0.6
మనుమర తైలము డబ్బి 1.8 ... 0.4	మందరితైలము, ముఖకాంతిక ... 0.8
మందరితైలము సీసా 1.8 ... 1.0	మగ్గళ్ల తైలము కీలకగ్గళ్లకు ... 0.6
కస్తూరి కీలకగ్గళ్లకు ... 1.4	కస్తూరిమొలక పెద్దదొకలుకు ... 0.6
కస్తూరిమొలక పెద్దదొకలుకు డబ్బి 1.8 ... 0.8	జాలాది మొలకలు మలబద్ధముగకు ... 0.8
చాయవొట్టెకు మండు ... 1.0	జంతువాతహరి ఎమిడికలకు ... 0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

హాదావీడిగుంట వరము: బహుడిశ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధి సారసవరిలా

అపరిమిత రక్తములన జనించు బాధ్యములకు కీరీటున కంటి మందు. పగుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను
అండ్లను, ప్రాతకొప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన కృతజ్ఞత కారిణి (58)

వనోషధి సారసవరిలా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. పరిమళంధరి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారైసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టౌన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రొత్తొంగు: పి. డి. సావంత్. 144, ఫనస్వాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రశంస

వికటాపాలిని అపార్థమయ విచిత్రము.

కల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంచి రావలింగారెడ్డి గారికి

అందజేసి. కల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

మీ బాయ్ ల ర్లు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయ్ లర్లు కామ్రోజిషి"ను
యువయోగినివలెను. దాని నుపయోగించిన బాయ్ లర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; ఆనమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామ్రోజిషి యువయోగినివలె సంతోషముల తరబడి బాయ్ లర్లు
చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు
యేజుట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం 553 రు

389

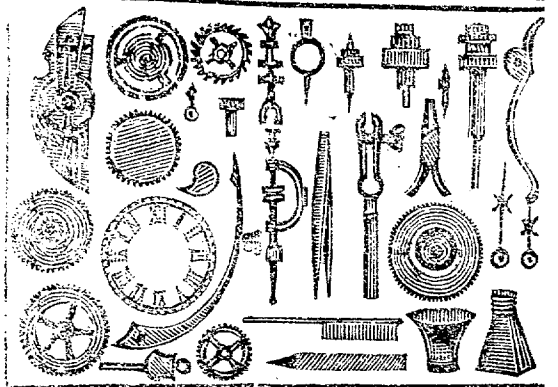
మదరాసు

(పై కామ్రోజిషి గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

కళిబల్లాగు

కళిబల్లాగు పంపబడును.

TOHFAFROSH WATCH CO DEALERS, WATCH MATERIALS

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY
(881) ఉత్తరములు అండ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

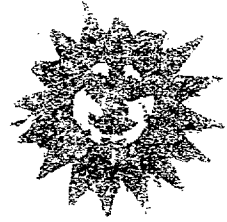
కాకభక్షణము

భగవంతుని వాసుల మన మన మార్గములు
బంధములు; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి
నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా
ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము.
కంటే నేనాయము.

219 వైద్యకాశ్రీ, ముడికేంకర్ గోవిందజీ,
అంకేశ్వరగూడెం, మధ్యపాఠం 188, బ్రాహ్మీ, నడరాజు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు
మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెన్సు మొదలగునవి

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని,
(58) 21, మామ్మం వీధి, బొంబాయి.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెనుగుభాషలో రచించబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి.
ఇండు నాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. శ్రీ పురుషోత్తమ
ఈ గ్రంథము చూచినచో వా రంతట వారే వైద్యము చేస
కొనగలరు. కల రు 1-4-0

2 ట్రైయిఫాయిడు ఫీకరు అను విషయ జ్యోరము. ఇది
ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త
డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు, యం. డి. కల రు 1-0-0
3. సరస్వతి సమానులగు పులగర్ల లక్ష్మీనరసమాంబగా
రిచే వ్రాయబడిన స్వరములుగల మంగళహారతుల శతకము.
యా గ్రంథము ప్రతి శ్రీ చేతులో నుండదగినది. ప్రతి కుభకా
ర్యమునకు దానిలో పాటలు అవశ్యము. కల రు 0.8-0

ఇవి ప్రతి పుస్తక షాపులోను దొరకును. 750
ఉ. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి, బి. ఎ., రుబిహామ్, కాకినాడ.

Encourage Swadeshi
Industries
BY
Buying Swadeshi Goods
ANDHRA KNITTING
FACTORY,

220, CHINA BAZAAR ST.
MADRAS

Socks and Stokings
in different colours
and sizes can be had
at moderate rates.
Trial orders Solicited